1888 HUSZONKETTEDIK ÉVFOLYAM. 308. SZÁM. BUDAPEST, SZERDA, NOVEMBER 7.

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV. KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postánv. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy félévre . . . 10 frt. | Egy hóra . . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaegyezéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 21 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

EGYETÉRTÉS

KIADOHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6 SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL
PARISBAN főügynökségünknél:
John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faub. Montmartre
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Bécsben: Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeille Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Danneberg J., Riemergasse 13.
Stern Móritz, I., Wollzeile Nr. 22.
és valamennyi hirdetési iroda.

Italmérési monopolium és boradó.

(E. L.) A pénzügyminiszter javaslatának indokolásában maga is szükségesnek látta kiemelni azt, hogy a szőlőtermelésre forditandó tekintetekből a bor megterhelése csak mérsékelt lehet. Sőt azt is állitja, hogy a javaslatban eredetileg megállapitott, de azóta a bizottságban 1 forinttal felemelt italmérési adó alacsonyabb annál, mint a mennyi a bort e czimen általán ma terheli.

Majd meglátjuk mindjárt, milyen a pénzügyminiszter mérséklete a bor megadóztatásánál. De mindenekelőtt ezt a kérdést kell a pénzügyminiszterhez intéznünk, hogy ugyan honnét tudja mennyi italmérési adó terhelte a bort az országban a mai napig? A mily határozottsággal állitja indokolásában azt, hogy az általa javasolt adótétel alacsonyabb a mostaninál, azt kellene feltételeznünk, hogy országszerte pénzügyi közegei által felvételeket csináltatott és ezek alapján kiszámitotta a fejenkénti fogyasztás terhének átlagát s miután azt összevetette az általános fogyasztás megterhelésével és arányositotta vidékenkint az italmérési adót az illető helyi termény értékével, meggyőződést szerzett magának mennyit bir meg a fogyasztó és igy állapitotta meg az italmérési adót borra 2 frttal.

De sajnos, tudjuk, hogy a pénzügyminiszter ezt nem tette, hanem egyszerüen odavetette merészen az állitást, ugy «hasból»: hiszen nálunk ez is bizalmi kérdés és nem tanulmány, kutatás, felvétel tárgya; minden jóravaló mameluk pedig tartozik azt elhinni, ugy, a mint a hitet a kátéban értelmezik, azért, mert «ő» mondta. Az a kormány, a mely, midőn a rendezett tanácsu városok főbb jövedelmi forrására ráteszi a kezét, még azt sem tartotta saját és az ország megnyugvására konstatálni szükségesnek, hogy minő hatással lesz rendelkezése azoknak a nagy községeknek a fizetőképességére és pénzügyi állapotára: az a kormány könnyü szivvel, minden további tanulmány, kutatás és gazdálkodás nélkül kimondhatja azt is, hogy mivel már most többe kerül nekem a regále megváltása, hát felemelem az italmérési adót borra 1 forinttal. Ez valóban a tudatlanság bátorsága. Az a bátorság, mely nem keres támaszt a tények, a helyzetek ismeretéből, hanem intézkedéseit önbizalmának sugallatával, teljhatalmának akaratnyilvánitásával indokolni elegendőnek látja. Miért 3 frt az italmérési adó a borra és nem 2 frt? Miért csak 3 frt és nem háromszor három forint? Ez puszta véletlen. Ha a regálejogosultak javára még nagyobb engedményeket csikartak volna ki Tiszától s igy a megváltási tőke törlesztésére még több kellett volna, akkor fizethettek volna a fogyasztók többet, el is birtak volna szerinte többet, ad infinitum, és nézete szerint még mindig kevesebbet fizettek volna, mint mai napig.

Az italmérési monopoliumra tett észrevételeinkben többször állitottuk párhuzamba a franczia és a magyar adóztatási rendszert. Azért választottuk összehasonlitásul a francziát, mert egyfelől abból fejlesztetett a mi fogyasztási adórendszerünk, másfelől pedig köztudomás szerint a franczia fogyasztási adórendszer a legtulhajtottabb adótételeire és legzaklatóbb alkalmazásukra nézve. Azt hiszszük nem lesz tehát a boradó kérdés tisztázásának ártalmára, ha e kérdésnél nehány pillanatig időzünk.

Ugy Francziaország, mint Magyarország tekintélyes bortermelő. Francziaország évi bortermelése átlag 45 milló hektoliter; a mienk husz évi átlagot véve 4½ millió hektoliter. Mig ott az adóköteles évi borfogyasztás 25—30 millió hektoliter, az adómentes pedig 7—20 millió hektoliter, addig a mi adóköteles borfogyasztásunk — a pénzügyminiszter adatai szerint — 2.6 millió hektoliter, mig az adómentes kilenczszázezer.

Első tekintetre kitünik tehát e tényekből az, hogy mily nagy fejlődési tere van nálunk még a borfogyasztásnak s megadóztatásának extensiv, a termény belfogyasztásának emelése irányában, a minek egyik jelentékeny gátja a fogyasztási adónak tulfokozása. Borkivitelünk értéke 8½ millió forinttal haladja fölül behozatalunkat, a mi 8—900,000 hektoliternyi mennyiségnek felelhet meg. Francziaország kivitele átlag 3 millió hektoliter.

Ily jelentékeny termelési és forgalmi czikk megadóztatásánál az államnak a leglelkiismeretesebben, legovatosabban kell eljárni, annál inkább, mivel a bortermelő évek óta egy veszedelmes ellenséggel, a fillokszerával harczol. Francziaországban ezt megértették. Mert habár boradótörvényüket, melyet Hock «a legkimeritőbb, legmerészebb és legátgondoltabb alkotások egyikének» nevez azok közül, melyek valaha pénzügyminiszter agyában megszülemlettek, az 1870—71-iki katasztrófa kényszerhatása alatt módositották, az adótételeket komplikálták és felemelték, már 1880-ban, mihelyt viszonyaik csak kissé konszolidálódtak, azon előnyös módositásokat tettek s az adótételeket tetemesen leszállitották.

A mi boradó-rendszerünk franczia minta után készült, de a hires mintának igen gyarló másolatát produkáltuk. Egyik alapeszméje a franczia rendszernek az, hogy a bor osztályzata a bor értéke szerint történik. Három minőségü főcsoport állittatott föl és e csoportokon belül történik az osztályozás az adó alá eső városok, községek népességi számarányai szerint.

A mi adórendszerünk pusztán a népesség szerint osztályoz. Igy megtörténik az, hogy az alföldi, csekély értékü kerti bor ugyan azon adóterhet viseli, mint az érmelléki, diószeghi, vagy épen a tokaji asszubor. Minden lépés tovább ezen a rendszeren fokozza káros következményeit és igazságtalan hatását. Tegyük fel, hogy a törvényhozás elfogadja a 3 frtos italmérési adótételt. Akkor például Szabadkán, egyik legjelentékenyebb alföldi bortermelő helyünkön, a hol a hektoliter bor értéke, kedvező körülmények közt 8 frt, az adó kitesz 6 frt 35 krt, vagyis a termény értékének 80 százalékát; mig ellenben Tokajon, vagy Ruszton egy hektoliter bor értékét, minimális összegben 40—50 frtra téve, a boradó II., vagy esetleg III. osztálya alkalmaztatván, az összes adóteher kitesz 5 frt 69 krt, vagy épen 4 frt 35 krt, vagyis értékének 8—10 százalékát!

Ilyen egyenetlenség az adóteher eloszlásával valóban képtelenség! Ha már rettenetesen magas italmérési adót behoznak, legalább ne járnának el fejetlenül és ne fokoznák a fennálló törvény igazságtalan szabványait ily hallatlan módon.

De ez csak az adótételek viszonylagos helytelenségét mutatja. Ha azonban egy lépéssel tovább haladunk, azt fogjuk látni, hogy a mi boradónk, italmérési adóval együtt, magasabb a világ legmagasabb boradójánál, tetemesen magasabb a francziánál is.

Lássuk egyszer Páris példáját, hol egészen eltérő, külön adórendszer van érvényben. Itt az összes adónemek egybe vannak összefoglalva, a droit de remplacement nevezetü adóban. Az egyetlen adótétel egy hekt. bor után 8 frank 25 cts. A kapuadóból az országos átlag szerint 2 frk. 60 cts. esik egy hektoliter borra. Az összadó tehát Párisban, oszt. ért.-ben beszélve, 5 frt 20 kr., mig Budapesten 4 frt 46 kr. állami adó és 3 frt italmérés, lesz együtt 7 frt 46 kr., vagyis 40 százalékkal magasabb, mint a világ egyik legfényesebb, leggazdagabb és legfényüzőbb városában, melynek jövedelme az italmérési adóból nem kevesebb évi 122 millió franknál.

A különbség még sokkal nagyobb a többi zárt városoknál és középnagyságu, vagy kisebb községeknél. Az összehasonlitás a franczia adóval, ennek több águ osztályozásánál fogva nehéz. De a tulzás szemrehányását kerülendő, mindig a legkitünőbb bortermő vidékek adótételeit, tehát a legmagasabbakat veszszük.

Nálunk I. osztályu boradóval terhelt városban az eddigi állami adó 3 frt 35 kr., italmérési adó 3 frt, együtt tehát 6 frt 35 kr. Francziaországban a legmagasabb adótétel 9 frank, községi octroi átlag 2 frk 60 cts., együtt 11 frank 60 cts. De ez az adó csak 50,000 léleknél többet számláló városokban érvényes, a minő hazánkban csak 4 van. De ez a legmagasabb adó is csak 5 frt 60 kr., vagyis 16 százalékkal, 80 krral alacsonyabb a mienknél.

Azonban a mi adótételünk 20—30,000 lélekkel biró városokban is érvényes, például valamely középmagyarországi alföldi városban, melyben gyengébb minőségü bort termelnek. Mig tehát ennek adója szintén 6 frt 35 kr, vagy a mi II-ik osztályunkat véve 5 frt 69 kr, addig Francziaországban, szintén csak a II-ik osztályt számitva, pedig a III-ik minőségi osztályt is jogosan hasonlithatnánk oda, az összes állami és községi adó kitesz 2 frt 70 kr, vagy kevesebbet a mi adónk felénél.

Végre hasonlitsuk még össze a mi legalacsonyabb adótételünket a franczia legalacsonyabb adótétellel. A mi állami fogyasztási adónk III. osztálya 1 frt 35 kr, ehhez italmérési adó 3 frt, kitesz 4 frt 35 krt. Francziaországban 4—6000 lakossal biró kapuadó alá vont községben az öszszes állami adó — a legutolsó bor minőségi osztályban 1 frt 70 cts, ehhez 2 frk 60 cts kapuadó, összesen 3 frc 80 cts., vagyis 1 frt 80 kr osztr. ért. A mi legkisebb borfogyasztási adónk 4 frt 35 krral, 230 százalékkal magasabb a franczia adónál, vagyis közel harmadfélszer akkora.

Azt hiszszük, hogy minden elfogulatlan politikusnak be kell látnia ezek alapján a mi exorbitáns boradó-rendszerünk tarthatatlanságát. Valóban csak az elvakult fiskalitás mehet neki ily megfontolatlanul a magyar bortermelés és borfogyasztás érdekeinek. Ily terhet, mely egyenlőtlenségében, okszerütlenségében és tulhajtott voltában egyaránt kárhoztatandó a magyar népre kiróni, megbocsáthatlan bün volna ellene és az állam ellen, melynek fentartása a nemzet feladata és czélja.

Budapest, november 6.

Több oldalról megczáfolják a Bud. Corr.-nek azt a hirét, hogy a *népfelkelési kötelezettség* a 43-dik évig fog kiterjesztetni. A népfölkelési kötelezettség ezentul is a 19-ik életévnél kezdődik s a 42-iknél végződik.

Az országgyülési mérsékelt ellenzéki párt e hó 7-én, szerdán délután 6 órakor értekezletet tart.

Az osztrák képviselőházi ellenzék három klubjának tanácskozásai, melyek egységes szervezet létrehozását czélozták, eredményre vezettek, amennyiben határozottan kimondták a német-osztrák és a német klub egyesülését. A klubok a részletek megállapitására — mint Bécsből táviratozzák — ma külön-külön ülésezni fognak. Az uj klubot, ha a javaslatokat elfogadják, «Egyesült német balpárt»-nak fogják nevezni. A «Német-nemzeti egyesület» továbbra is fennmarad, de az elnökségek közt együttes tanácskozások lesznek s ez klub folytonos érintkezésben lesz az uj «Egyesült-német balpárt»-tal.

A nihilisták ujja.

Az ujabbi szerencsétlenségek, melyek a czári családot környékezték, részben tehát csakugyan a nihilisták müvei. Maga a nihilista párt hirdeti ki a világnak, hogy az a kutaiszi eset csakugyan való, melyet el akart titkolni a rendőrség. Egy kozák tiszt bombát akart dobni a czárra, ott az ország déli vidékein való tartózkodása alatt, a midőn azt hitték, hogy e tájakra a nihilizmus még el nem jutott. A forradalmi párt valóságos kiáltvány alakjában adja tudtára az orosz népnek, hogy ebben a dologban az ő ujja müködött s kilátásba helyezi, hogy a merényletek ismétlődni fognak, mig csak a czár nem tesz eleget a nép jogos kivánalmainak.

A rendszeres izgatás tehát csak szünetelt, de ki nem aludt. A nihilisták nincsenek szétrobbantva, mint a hogy az orosz rendőrség annyiszor hirdette. Az értelmi szerzőket nem fogták el, a mivel annyiszor eldicsekedtek. A nihilisták ma is azzal a szivóssággal törnek czéljuk felé, a mely eddigi müködésüket jellemezte.

És hogy hiveinek sem száma nem apadt, sem pedig az intelligensebb köröket el nem veszitette, arról tanuságot tesz egy legujabb hir, mely szerint Lengyelországban egy nagy kiterjedésü összeesküvés tagjait fogták el, köztük egy gazdasági akadémia huszonhárom növendékét, egy vizsgáló birót s több államhivatalnokot. És ezek mind valóságos oroszok, s nem az elcsigázott, leigázott, szabadságától megfosztott lengyel nemzet fiaiból valók.

Bizonyos bámulat fog el bennünket, végig gondolva mindezeken. Hogyan, a megszaporitott rendőrség összes ébersége, s az orosz állam egész ereje nem lenne elegendő ellenőrizni ezeknek az embereknek cselekedeteit, s elfojtani merényleteiket? Ugy látszik, nem elegendő. Vagy mikép is lenne az, mikor magának az államnak hivatalno-

---

Koburg herczeg emlékirataiból.

Koburg Ernő herczeg emlékirataiból legközelebb jelenik meg a második kötet, mely roppant sok érdekes adatot tartalmaz az 1851—60-ki korszakra vonatkozólag.

A megjelenendő kötetben egyike a legérdekesebb fejezeteknek az, a melyben a herczeg 1852-ben tett bécsi látogatásáról megemlékezik.

Ebben a reakczionárius korszakban erősen tartotta magát az a hir, hogy Koburg Ernő herczeget politikai magatartása következtében kizárták az európai udvaroktól. A herczeg határozottan fel akart lépni e hir ellen. S ebből a czélból mindenekelőtt Drezdába ment, hogy informácziókat szerezzen magának arról, vajjon mit akarnak Bécsben a német kérdéssel? Tudakozódásaimban a legelőkelőbb udvari körök buzgón támogattak és Mária királyné egy ajánló levelet adott számomra nővéréhez: Zsófia főherczegnőhöz, a melyben felszólitja őt, hogy tárja ki a herczeg előtt szivét és házát.

Drezdában a bécsi viszonyokról a legkedvezőbb hirek voltak elterjedve, s a herczeg mikor Bécsbe érkezett, részben igazolva is látta ezeket a hireket. Bécs és Berlin közt, ekkor a főkülönbség abban látszott lenni, hogy mig északon a konzervativ körök a régi porosz álláspontra iparkodtak visszajönni, addig Ausztria császári dinasztiája valami egészen ujat akart. Uj alkotmányt, uj egyházat, uj viszonyt a római pápához, uj rendet a német szövetségben, s uj állapotokat Olaszországban és Magyarországban stb. «Ujjáalkotás!» volt a hivatalos körök jelszava, a melynek védelme alatt a császári államon kivül álló összes revoluczionárius és ellenzéki elemeket le akarta igázni.

A herczeg január 31-ikén érkezett Bécsbe és nagyon meg volt lepetve az udvar előzékenysége által annál is inkább, mert az udvart azelőtt hozzáférhetetlennek és elzárkózottnak ismerte. Az összes körökben a lehangoltságnak magának nyomát sem tudta felfedezni. Ugy látszott, hogy mindenki meg volt elégedve odaérkezésével és az illetékes körök szinte vetélkedtek a szivélyességben a herczeg iránt, a ki azonnal felismerte, hogy Bécsben most azon fáradoztak, hogy az osztrák eszmét, mely után törekedtek, reális alapra fektessék.

Ugyanekkor a szentszékkel is alkudozásba voltak valami létesitendő konkordatum iránt, de Bach miniszter erre vonatkozólag ugy nyilatkozott, hogy annak létrejövetele ő tőle függ, de egyszersmind biztositotta a herczeget arról is, hogy a mig ő a miniszteri polczon ül, az a konkordatum nem fog napvilágot látni.

A nagy politikai kérdésekben akkor mindenfelé homály és bizonytalanság volt észrevehető. A közigazgatás szervezésében azonban Bach erélye nagyon is kifejezésre jutott és gyülöltté tette őt ugy liberális, mint a feudalis udvari párt előtt.

1851. aug. 27-dikén a herczeg nagybátyja, Ferdinand herczeg meghalt, s ekkor őt nevezték ki a hitbizományi vagyon gondnokául, s ennek következtében pár hónap mulva ujra kénytelen volt Ausztriába utazni, hogy Ágost herczegnek majorátusi birtokait megtekintse.

E közben azonban Schwarzenberg herczeg halála, kitöltetlen ürt hagyott maga után Ausztria politikai életében. Ez alkalommal a herczeg Magyarországba is elvetődött s ottani benyomásait röviden a következőkben irja le:

«Augusztusban utam Magyarországba vezetett, a hol az osztrák kormány összes intézkedései felett óriási lehangoltságot tapasztaltam és épen az ellenkezőjét láttam annak, a mit a télen Bécsben velem elhitetni akartak. Nem tudok már pontosan visszaemlékezni arra, hogy történt, hogy engem Pesten a magyarok félig-meddig elvtársuknak tartottak és különös ünnepségekkei és ovácziókkal fogadtak.

Egy albummal tiszteltek meg, a melyben minden rendü és rangu ellenzéki emberek arczképei voltak összegyüjtve, s az egész dolog olyan benyomást tett reám, mintha magyarországi utamnak sokkal nagyobb politikai jelentőséget szándékoztak volna tulajdonitani, mint a milyennel tulajdonképen birt.

Én azonban a magam részéről nem lehetvén felelős azért a mély és nagyon nehezen orvosolható szakadásért, mely Ausztria és Magyarország közt keletkezett, az a pesti kis politikai epizód a legvidámabb módon szakitotta meg a magyar megyékben tett fáradságos utazásomat.»

Februárba a herczeg elhagyta Bécset, és benyomásairól kimeritő tudósitást küldött fivérének, a ki akkor nagyon el volt keseredve az osztrák ügyek iránt. Ebben a tudósitásban a herczeg elmondja, hogy az ő Bécsbe való érkezését ugy tekintették, mint közvetitő kisérletet a német kérdésben, akkor még éles ellentétben álló vélemények kibékitésére. Rövid jellemzését adja a herczeg e levelében az akkor szerepelt kiválóbb politikai férfiaknak. Mindenekelőtt a fiatal császárról emlékszik meg, a kinek külsejétől és megjelenésétől eltekintve, dicséri hadvezéri tehetségét, nyelvtalentumát és rendkivüli organizáló képességét. Kiemeli gyors felfogását és meglepő emlékező tehetségét. Naponta bő alkalma lévén a vele érintkezés, csakhamar meggyőződött pontosságáról és arról a kiváló szakértelemről, a melylyel minden irányban eljárt. «Keveset beszél — irja a herczeg — de jól. A lovagias gyakorlatok mindenikében mester és feltünően kiválik a többi főherczeg közül.»

Ezután beszél az udvarról és a miniszteriumról, mely utóbbiról különös elismeréssel nyilatkozik. «Bécsből azt a benyomást hoztam magammal — irja egy helyen — hogy maga a császár és azok az emberek, a kik őt tanácsaikkal támogatják, elég bátorsággal és kitartással birnak arra, hogy semmiféle akadálytól ne riadjanak vissza.»

A miniszteriumról többek közt igy ir: «A miniszterium nem reakczionárius, de igenis revoluczionárius és erőszakos; innen a rengeteg hadsereg, innen az ostromállapotok, s innen az alkotmány felforgatása.»

Ezután hosszasabban foglalkozik Bachchal. A német kérdésről szólva, hangsulyozza, hogy Bécsben még mindig nincsenek tisztában Németországgal, s azt az osztrák állapotok szerint itélik meg. Azt hiszik, hogy a kis államok többé-kevésbbé életképesek és méltók a támogatásra. A középnagyságu államokban nem biznak, s egyedül a szövetséget tartják az egyetlen czélnak. Oroszországtól és Francziaországtól nagyon félnek, s igy a herczeg kénytelen volt lemondani arról a tervről, hogy Bécsben a franczia köztársaság elnökével kötendő szövetség eszméjét megpenditse.»

Áttérve a társas életre, Ernő herczeg kiemeli, hogy a császár és Zsófia főherczegnő rendkivüli szivélyessége nagy hatással volt a többi társaságra is. Tizenkét nap alatt a herczeg tiz bálban volt. Mindennap az udvarnál ebédelt és a császár megengedte neki, hogy őt naponta elkisérje katonai szemléire, a melyeken személyesen szolgált neki felvilágositásokkal.

A herczegnek ez a leiró levele 1852. február 17-én Góthában kelt.

Az Ausztriával való baráti viszony tette lehetővé pár év mulva, hogy a herczeg a fontosabb politikai kérdésekben is bizonyos befolyásra tudott szert tenni. Ő volt az első német fejedelem, a ki a második császárság megalakulása után Louis Napoleonnál megjelent. Ennek következtében Berlinben és Bécsben diplomacziai küldetéseket is vállalt magára, és Párisból visszajövet, hajlandó volt Bécset is utba ejteni, ha Ferencz Józsefnek nincs ellenére. Ekkor az uralkodó levelet irt Koburg Ernő herczegnek, a melyben félig-meddig meghivta őt fővárosába. Ez a levél, melyet a herczeg folyton a legnagyobb becsben tartott, a következőleg hangzik:

«Fenséges herczeg! Örömmel teljesitem kötelességemet és a legőszintébb hálával adózom önnek, a nekem oly szivélyes módon tett közlésért. Tekintettel az ügy fontosságára, fenséged levele és a hozzá mellékelt memorandum figyelmemet a legteljesebb mértékben igénybe vette. Fenséged nem csak mint a jelenkor megfigyelője van kedvező helyzetben, hanem összeköttetései abban az előnyben is részesitik, hogy szabad álláspontján szerzett meggyőződéseit érvényesithesse is. Ennek uj bizonyitékát adta fönséged, ebben a válságos időpontban Párisban és Bécsben tett lépései által. Igy annál becsesebb kellett hogy legyen fenséged levele, a melyben oly találóan utal arra, hogy a mostani politikai helyzet uj volta mennyire buzditja a monarchisztikus ügy és a törvényes rend összes barátait ujult erőmegfeszitésre. Ebben a válságban a német viszonyok különösen érdekelnek. Poroszországgal a legszorosabb szövetségben müködni, ezzel a hatalommal egyesülten magamat az összes német hatalmak magatartásáról biztositani, a Németországban — sajnos — oly sokszerüleg megzavart politikai közérzületet ujra megerősiteni, a szövetség fellépését teljes egészében méltósággal és tekintélylyel felruházni, ezek ama czélok, a melyekre buzgón törekszem s a melyek megvalósitásához, egész Németország jóléte érdekében legutóbb a porosz királylyal folytatott tanácskozások által, szilárd és biztos alapot nyerni reméltem. Fenséged minden időben készen fog találni, hogy nézeteit ugyanazzal az elégedettséggel vegyem tudomásul. Azok, a kikkel ön engem megismertetett, örvendetes kezességül szolgálnak arra nézve, hogy ön ezentul is mi módon fogja kihasználni a kedvező körülményeket.

Fogadja fenséged legőszintébb nagyrabecsülésem kifejezését, a melylyel maradok

fenséged hive

Bécs, 1854 április 25.

Ferencz József.

A RÉMURALOM NAPJAIBÓL

IRTA

WILKIE COLLINS.

MÁSODIK RÉSZ.

Mialatt leglágyabb hangján intézte a rendőrügynökhöz e szavakat, zsebéből tárczát vett elő, a melyből egy összehajtogatott kis irást vett ki, a melyet most kibontott és figyelmesen olvasott át.

A czime ez volt: «Titkos jelentés Danville felügyelőre vonatkozólag,» tartalma pedig igy hangzott:

«Az alulirott, hosszas ideig élvén Danvillenek a házában, határozottan állithatja, hogy az ok, mely őt sógora följelentésére késztette, tisztán személyes valami és legtávolabbról sincs semmi összeköttetésben a politikával. A tények, röviden ezek:

«Louis Trudaine elejétől fogva ellenezte hugának Danvillel való házasságát, mert nem volt bizalma a fiatal ember természetéhez és jelleméhez. A házasság azonban mégis megtörtént, és Trudainenek nem lehetett egyebet tennie, mint várakoznia, és hogy mindenre el lehessen készülve, folyvást a huga közelében lakott, hogy szükség esetén közbeléphessen és a férj gonoszságai ellen megvédelmezhesse az asszonyt.

«Az eredmény csakhamar meghaladta legtulzottabb aggodalmait is és rákényszeritette őt arra a közbelépésre, a melyre el volt készülve. Trudaine törhetetlen lelkü, türelmes és becsületes ember, ki huga oltalmazásának és vigasztalásának szenteli életét. Sógorának nem enged alkalmat arra, hogy nyiltan beleköthessen. Sem megcsalni, sem fölingerelni, sem kifárasztani nem hagyja magát, és fölötte áll Danvillenek minden tekintetben: magaviseletre, természetre, tehetségre egyiránt.

«Mindezek után szükségtelen még hozzátennem, hogy sógora engesztelhetetlen gyülölettel viseltetik iránta és fölösleges utalnom a följelentésnek nagyon is világos okára.

«A mi a nemcsupán Trudainere de egyszersmind hugára is vonatkozó gyanus körülményeket illeti, az alulirott sajnálattal kénytelen kijelenteni, hogy ezekre nézve semminő felvilágositást vagy véleményt nem adhat. Az ügyet mai kezdetleges állapotában még teljesen homály födi.»

Lomaque végig olvasta e sorokat egészen a saját aláirásáig. Ez volt annak a titkos jelentésnek a másolata, melyet az a kis irás kivánt tőle, a melyet a két rendőrügynök belépése előtt olvasott volt.

Lassan és szinte vonakodóan hajtogatta ismét össze az irást és tette ujabb boritékba, melyet épen le akart pecsételni, midőn az ajtón kopogtattak.

— Szabad! kiáltá ingerülten.

Az ajtó megnyilt s egy uti ruhába öltözött, porlepte ember jött be, a ki nyugodtan sugott a fülébe néhány szót s azután ép oly némán távozott, mint a hogy bejött.

Közlése hallatára Lomaque összerezzent, azután ujra kibontotta a jelentést, s ezt irta még az aljára:

«Ép most hallom, hogy Danville siettette visszatértét és ma este Párisba várható.»

Összehajtogatta, lepecsételte, megczimezte a levelet és odaadta Magloirenak.

A rendőrügynök, a mint kifelé ment, megnézte a czimet. Ez volt:

«Robespierre polgártársnak
Rue Saint-Honoré.»

Lomaque, a mint ismét egyedül maradt, fölállott és nyugtalanul járkált föl s alá, a körmeit harapdálva.

— Danville hazajön ma este, mondá magában — s vele együtt érkezik el a válság pillanata is... Trudaine-összeesküvő! És Róza — (Lomaque mindig igy emlegette magában Danvillenét) — összeesküvő! Ah, hogyisne! Erre a rejtelemre nem elegendő magyarázat az összeesküvés. De vajjon mi lehet?

Lomaque némán járta körül egyszer-kétszer a szobát — azután megállott a nyitott ablak előtt s kinézett a napnyugati égnek arra a darabjára, melyet a szük utcza látnia engedett.

— Most öt éve ilyenkor, mondá, — Trudaine ott beszélgetett velem azon a padon, mely a folyosóra nézett; Róza pedig otthonn melegen tartotta a szegény ránczos képü öreg Lomaque számára a csésze kávéját! Most pedig én hivatalból köteles vagyok gyanusitani mind a kettőjöket, talán le is kell őket tartóztatnom, talán... bár másnak jutott volna e feladat.... Nekem nem kell — nem kell semmi áron!

Visszament az iróasztalhoz s az olyan ember konok arczkifejezésével ült le az irományokhoz, a ki munkával akarja elüzni zaklató gondolatait. Egy óránál tovább dolgozott szakadatlanul, olykor egy darab száraz kenyeret majszolva. Azután megállott kissé és ismét gondolkozni kezdett.

A nyári estszürkület lassankint öregbedett s a szoba homályos lett.

— Meg lehet, hogy ma este még átesünk mindenen — ki tudja? folytatá gondolatait Lomaque, s csöngetett, hogy hozzanak gyertyát. Hoztak, s a világossággal együtt tért vissza Magloire rendőr-ügynök is, egy lepecsételt boritékkal.

Letartóztatási parancs volt benne, meg egy háromszögletüre hajtogatott levélke, mely inkább szerelmi üzenetnek vagy meghivónak látszott, mint bármi egyébnek.

Lomaque sietve bontotta föl a levélkét s olvasta el a csinosan irott, a Robespierre kezdő betüinek

kai is ott vannak táborukban! A rendőri felügyelet szigora vajmi keveset érhet ott, mikor a vizsgálóbiró maga is egyike a cselszövőknek, s titokban támogatja müködésüket.

Az elkeseredés nagysága magyarázza meg csupán ezeket a tényeket. A hol a szabad polgár élete nem sokban külömbözik a rabszolgáétól, a hol ennélfogva az élet elveszitette a maga becsét, ott fordulnak elő ilyen események.

És a dolog természete hozza magával, hogy itt nem segit a rendőrség szigora semmit, legföljebb árthat. Mert minél szigorubb az ellenőrzés, s minél kegyetlenebb a büntetés, annál nagyobb zaklatásnak van kitéve a békés polgár is. Kémek veszik körül a legcsendesebb embert, körül szaglálódnak a feladók — kiket sokszor magánbosszu is vezet — belekapaszkodnak a legártatlanabb szavakba s elcsavarják azok értelmét, törvénybe idézik, a kire a gyanunak csak árnyéka esett, a sok bünössel együtt elitélik a még több ártatlant, megszünik biztonságban lenni a legbékésebbek élete is, s ez az élet elveszti a maga becsét. Minél szigorubb pedig az eljárás, annál nagyobb az elkeseredés, melyet ezek által szül. Minél nagyobb ügyelettel igyekeznek őrizni a czár életét, annál több embernek adnak okot, hogy az ellen törjön. Utoljára azok is, a kikre az őrzés tiszte bizva van, de a kik leginkább látják a végbemenő igazságtalanságot, a vizsgáló birák és rendőrségi közegek, meghódolnak azon gondolatnak, hogy csak a forradalom az, a mi segithet még.

Ugy látszik ilyen átalakulás megy végbe az orosz nép egy nagy részének lelkületében. S minél nagyobb az ügyesség, melyet a rendőrség kifejt, annál nagyobb a nihilisták óvatossága, minél titkosabb utakon akarják felfedezni a veszélyes elemeket, emezek annál mélyebb sötétséggel leplezik tetteiket. Hiszen ott, a hol nihilisták beállanak rendőröknek, hogy kitudják azok terveit, s a hol viszont a titkos rendőrök felajánlják szolgálataikat a nihilizmusnak: egyik a másiktól tanul. S az mindig jobban vigyáz, a ki életével játszik, mint az, a ki csak a hivatalos kötelességet teljesiti.

Ezért bajos elhinni, hogy valamikor sikerülni fog végleg kiirtani a nihilizmust.

A honvédelmi költségvetés.

A képviselőház *véderő-bizottsága* *Tisza* László elnöklete alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette a honvédelmi miniszterium 1889. évi költségvetését.

A tárgyalást megelőzőleg b. *Fejérváry* Géza miniszter és *Laner* alezredes a régi és uj felszerelésben megjelent két honvéden megmagyarázták a két felszerelés közti különbséget, előadva, hogy az uj 800 grammal könnyebb a réginél, a tölténytáskák és egyéb alkatrészek is czélszerübb szerkezetüek, az uj pakolásnak az egyensulyra nézve is előnye van s az egész egy tempóval levehető.

Thaly Kálmán előadva, hogy a költségvetésben feltüntetett költségtöbblet nagy részben kifolyása a réginek, felveti a kérdést: vajon e költségvetés elintézése nem fog-e praeoccupálni a védtörvénynek?

Fejérváry Géza br. miniszter előadja, hogy e költségvetés egyáltalán nem áll összefüggésben az uj védtörvénynyel s az itt szóban forgó fejlesztés a régibe is bele lett volna illeszthető.

Münnich Aurél előadó azt tartja, hogy a bizottság feladata nem lehet a költségvetésben mutatkozó többletet pénzügyi, hanem csak is véderői szempontból birálni. A kiadások többletét a század keretrendszer felállitása s a lovasezredeknek két uj század kerete, továbbá a felszerelés szükségletei idézik elő. Szóló a honvédség ezekben nyilatkozó fejlesztését nemcsak időszerünek, hanem elkerülhetlenül szükségesnek is tartván, elfogadásra ajánlja.

Fejérváry br. miniszter kifejti, hogy költségvetésének többletét egyfelől a honvédség fejlesztése, másfelől a felszerelés tette szükségessé. Európaszerte általános a törekvés, hogy a hadsereg száma szaporittassék. Mi a sereget nem szaporitottuk, hanem felvettük a hadrendbe a két honvédséget is. Ennek folytán egészen megváltozott a viszony s a honvédség is abba a helyzetbe volt hozandó, hogy megfelelhessen a megváltozott viszonyok folytán feladatának. Szóló felelősége érzetében kénytelen volt tehát kérni a törvényhozástól, hogy megadja a szükséges fejlesztéséhez megkivántató eszközöket. A gyalogságnak ugyanazon keretet kellene megadni, a mi a lovasságnál van s itt czélszerünek bizonyult. A tényleges állományu tisztikar létszáma felette csekély lévén, a szabadságolt állományuhoz képest, a keretek számának szaporitásával ez is megfelelően szaporitandó. Szóló csak is annyit kér, a mennyi a honvédség életfeltételeként elkerülhetlen. Hasonló tekintetek által indittatva, kénytelen szóló a lovasságnál is a tisztek számának szaporitását kérni s azt, hogy mód nyujtassék a lovaknak béke idején való idomitására is, a mi csakis a lovasszázadok felállitása által érhető el. Szóló nem képzel magyar embert, a ki nem lenne hajlandó mindent megtenni arra nézve, hogy a honvédség mozgósitás alkalmával feladatának megfelelhessen.

Thaly azt tartja, hogy a honvédség ujjáalkotásakor sem volt másodrendü tartalékcsapatnak kontemplálva, a mi a miniszter nézete szerint eddig lett volna a honvédség. Nemzeti haderőt, az alkotmány fegyveres bástyáját akarták megteremteni s szóló ma is ebben látja egyik főfeladatát. A miniszter emlité a honvédség uj rendeltetését s erről azonban valami sok tudomása nincs a törvényhozásnak. Szóló az önálló hadtest beosztásban szeretné ezt látni, a mi az önálló tüzérséget is feltételezi, a mely régi óhaja a nemzetnek. Szóló hajlandó a fejlesztés feltételeit megszavazni, ha az helyes irányban történik, de az oly uj rendeltetéshez, a minőről itt szó volt, jó lélekkel nem járulhatna.

Elismeri szóló, hogy a századkeretek szaporitása a honvédség harczképességének csak előnyére válnék, s ha oly sok költséggel nem járna, s annyira nem lennénk egyéb téren a takarékosságra utalva, megszavazná szóló ezt, de csakis azon feltétel alatt, hogy a honvédség nemzeti jellegén s hivatásán semmi csorba nem ejtetik. Fentartja különben mindazt, a mi a nemzeti hadseregre nézve pártállásából következik.

Bolgár csak örül annak, hogy a honvédség intézménye ekként fejlesztetni fog; sajnálja, hogy ez előbb nem történt s általánosságban elfogadja a költségvetést. Csakis a létszámra vonatkozólag intézi szóló azon kérdést a miniszterhez, hogy miután a tényleges állomány 1888-ban 9885, 1889-re pedig 15,845, tehát 5960-nal több van felvéve, vajon a létszám további emelése is terveztetik-e?

Fejérváry br. miniszter válaszolja Thalynak, hogy a megváltozott viszonyok folytán nemcsak nálunk, hanem mindenütt a véderő azon részének, mely régebben tartaléknak tekintetett; az a feladata, hogy első sorban vonuljon az is ki. A tartalék szerepét a népfelkelés vette át. A honvédség jellege semmit sem változott, ma is az, a mi előbb volt. Épen az mutatja ezen intézkedések elkerülhetlen szükségét, hogy nem térhetett ki elölük azon kormány, mely minden irányban a takarékosságot irta zászlajára. Bolgár kérdésére válaszolja szóló, hogy a létszám jövőben való szaporitása egyáltalán nincs kilátásba véve s a 15,845 a normális állomány. Kijelenti a miniszter továbbá annak szükségességét, — a minek az indokolásában is kifejezést adott, — hogy tekintettel azon körülményre, miszerint a honvédség 1890-ben esetlegesen kitörő háboru alkalmával Mannlicher fegyverrel el lesz látva, még az 1889-iki év folyama alatt a Mannlicher puskához tartozó minden nemü felszerelésről gondoskodás történjék, illetőleg hogy ezen felszerelés még 1890-ben beszereztessék. A fizetést azonban csak részletekben az 1890-ik évtől fogva fogja költségvetésében a törvényhozásnak bemutatni, nehogy az 1889-iki költségvetés már is ezzel terheltessék.

Bolgár kérdi vajon a honvédség 1890-iki évig ki lesz-e képezve az uj fegyverek kezelésében?

Fejérváry br. miniszter válaszolja, hogy ha a honvédség el lesz látva az uj fegyverekkel, kötelessége lesz gondoskodni arról, hogy a maga idején be legyen gyakorolva az uj fegyver kezelésében is.

Thaly kérdi, hogy az uj felszerelés megegyező lesz-e a közös hadsereggével?

Fejérváry br. miniszter válaszolja, hogy amennyiben a közös hadseregnél a felszerelés egyes alkatrészeire nézve czélszerü javitások történnek, kötelessége lesz azt ő felségénél a honvédségre nézve is javaslatba hozni.

A bizottság ezekután általánosságban *Thaly*, *Szerb* György, *Bolgár* és *Fejérváry* b. miniszter néhány megjegyzése után részleteiben is elfogadásra ajánlandónak határozta a költségvetést, jelentésében kifejezvén, hogy óhajtandónak tartja, miként a törzstisztek számaránya ugy a gyalogságra, mint a lovasságra nézve olyan legyen, mint a közös hadseregnél.

Az átmeneti kiadásoknál *Thaly* felveti a kérdést, nem volna-e lehető, hogy az 1848-iki honvédek segélyezésére szánt dotáczió 80,000 frtról 100,000 forintra felemeltessék s erre felhivassék a pénzügyi bizottság figyelme?

Tisza László elnök teljesen osztozik előtte szóló által mondottakban, de azt tartja, hogy az inditványnak e bizottság részéről ily formában való felvetése alig vezethetne czélhoz.

A bizottság mellőzte ez ügyben a javasolt tételt.

A bizottság jövő héten szerdán d. u. 5 órakor tart ismét ülést, melyben első sorban a költségvetésre vonatkozó jelentés fog hitelesittetni, továbbá tárgyalás alá fognak vétetni a honvédelmi miniszter jelentései a Ludovika Akadémiára és a katonai intézetekre vonatkozólag. Ezek befejezte után tárgyalás alá veszi a bizottság a véderőről és a honvédségről szóló törvényjavaslatokat, melyeknek előadójává *Münnich* Aurél bizatott meg.

Ezzel az ülés véget ért. (O. É.)

Az állami italmérési jövedék a képviselőház bizottságában.

A képviselőház regale-ügyi bizottsága *Tisza* Lajos gróf elnöklete alatt tartott mai ülésében folytatta és befejezte az állami italmérési jövedékről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Az elnök bejelenté Bezdán mezőváros közönségének és Félegyháza városának a bizottsághoz benyujtott kérvényeit.

Mindenekelőtt a *bejelentési könyv* vezetésének függőben maradt kérdését vette a bizottság tárgyalás alá. *Bokros* azon nézetben van, hogy ezen előjegyzési könyvnél káros lenne az érdekeltekre nézve a deczentrálizálás, s a czél jobban lenne elérhető, ha e könyv a központban, a pénzügyminiszteriumban vezettetnék. *Horváth* Gyula tekintettel arra is, hogy a bejelentéseknek az adófelügyelőségeknél ugy is meg kell történni, s a kifizetés is ott történik, nem helyeselné a központi főkönyvvezető hivatal felállitását s az eljárás gyorsaságának érdekében is jobbnak tartja a deczentralizálást. *Unger*, *Kricsfalussy*, *Teleszky* államtitkár, *Feszt*, *Fabiny* igazságügyminiszter és *Tisza* miniszterelnök felszólalásai után a bizottság abban állapodott meg, hogy az adófelügyelőségeknél vezettessék a napló, s a szóban forgó, a kártalanitási törvénybe felveendő szakaszt — az igazságügyminiszterium által előterjesztett szövegezése alapján — következőleg állapitotta meg:

«Jelen törvény hatályba lépte után az állami kártalanitás tárgyát képező jogok, a mennyiben elébb ingatlanok tartozékát képezték is, megszünnek az ingatlan tartozékai lenni, az ezen jogok helyébe lépő kártalanitási igény engedményezése s zálogul adása a kincstárral s harmadik személyekkel szemben csak akkor érvényes, ha a jogügylet közokiratba, vagy közjegyzőileg, vagy biróságilag hitelesitett magánokiratba foglaltatik, s az átruházásról, illetőleg zálogbaadásról az illető értesittetik. Ilyen értesités eszközlendő akkor is, ha a kártalanitási igényü végrehajtás vezettetik. Ezen értesitésről, valamint a kártalanitási összegre vonatkozó tulajdoni és zálogjogi igény bejelentésekről községenként pontos napló vezetendő, a mely napló, valamint az értesitések és igénybejelentések a hivatalos órákban mindenki által megtekinthetők és azokról bélyeges hiteles kivonatok és kiadványok vehetők. A napló vezetésének módozatát a pénzügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértőleg rendeletileg szabályozza. A jelen törvény hatályba lépte előtt a kártalanitás tárgyát képező jogokra megszerzett és a jelen törvény 21. §-a értelmében bejelentett dologi és elsőbbségi jogok a fennálló jogszabályok szerint itélendők meg.»

Tárgyalás alá vétetett ezután a birói letétbe helyezett kártalanitási összegekre vonatkozó eljárás iránt felveendő szakasz. *Kricsfalusy*, *Bokros*, *Horváth* *Fabiny* miniszter, *Szentiványi* s *Teleszky* államtitkár felszólalásai után a bizottság a következő szakasz felvételében állapodott meg:

»Az igazságügyminiszter felhatalmaztatik, hogy a közigazgatási hatóságok által megállapitandó s a felmerült magánjogi igények miatt birói letétbe helyezett kártalanitási összegekre vonatkozó igények eldöntését — ide értve a részesedési arány megállapitását is, — s a kártalanitási összegnek kiállitását tárgyazó birói eljárást rendeleti uton szabályozza.»

Ezután az italmérési törvényjavaslat függőben maradt 54. §-át vette a bizottság tárgyalás alá. *Bokros*, *Feszt* és *Hegedüs* mindnyájan Unger Alajos tegnap elfogadott módositványát tovább részletezni kivánták — ennek ellenében azonban *Unger* Alajos ujabban is hangsulyozta, hogy a további részletezés az általa inditványozott elvi álláspontot megingatná — a mi bonyodalmakra vezetne, ennek folytán, a bizottság kimondotta, hogy a szövegezés Unger Alajos módositványának szellemében eszközlendő.

Wekerle államtitkár az uj szövegezést előterjesztvén, a szakasz következőleg állapittatott meg:

«1889. évi deczember 31-ével az italmérési jogra és az annak hasznositására szolgáló épületekre és beltelkekre vonatkozó bérleti szerződések megszünnek s ezen megszünésből folyólag a bérlők, ha csak az ezen esetre adandó kártéritésre nézve a szerződés különös kikötéseket nem tartalmaz, sem a bérbeadók, sem a kir. kincstár ellen semminemü kártéritési igényeket nem érvényesithetnek, de a mennyiben az állami italmérési jog azon községben, melyre szerződésök vonatkozik, egyelőre továbbra is bérbeadás utján hasznosittatik, méltányos feltételek mellett nekik más vállalkozókkal szemben elsőbbség adandó.

Ha az italmérési jog földbirtokkal vagy az italmérés hasznositására szolgáló épületeken és beltelkeken kivül más épületekkel, beltelkekkel, vagy egyéb bérleti tárgyakkal együtt egy szerződéssel adatott bérbe, a jelen törvény folytán a szerződésnek csak az italmérési jogra vonatkozó intézkedései szünnek meg. Ezen esetben, a mennyiben a bérleti szerződésben az italmérési jogra eső bérösszeg elkülönitve nincsen, vagy egyébként a szerződés eltérő intézkedést nem tartalmaz, az együttes haszonbéri összegből a tulajdonos által az italmérési jogért kapott kártalanitás 5%-a, az esetben pedig, ha a bérlő tartozott az adót fizetni, a kárpótlás 4 és fél százaléka leszámitandó. Az italmérési jog hasznositására szolgáló épületeket és beltelkeket a bérlő a haszonbéri idő tartama alatt használhatja, vagy pedig albérbe adhatja és pedig azon esetben is, ha a szerződésben az albérbeadás tiltva van.

Ily együttes bérbeadás esetén azonban jogában áll a bérlőnek az egész haszonbéri szerződést 1889. decz. 31-ére felmondani, ha a haszonbérlet főtárgyát, vagy nevezetesebb részét az italmérési jog képezi. E felmondás a bérbeadóknak legkésőbb 1889. julius 1-éig tudomására hozandó.

Ha valakit az italmérési jog haszonélvezete illet, e jog a jelen törvény hatályba lépte után a kártalanitási összeg kamataira bir hatálylyal, a nélkül, hogy a tulajdonos vagy haszonélvező akár egymás ellen, akár a kincstár ellen bármi czimen kártalanitási igényt támaszthatna.

Horvát-Szlavonországra nézve az intézkedési jog az e szakaszban foglalt határozmányok tekintetében ezen országok autonom törvényhozásának tartatik fenn.»

Az 55. §. a 12. §-nál elfogadott módositás után felesleges lévén, töröltetett.

Az 57. §-nál, mely szerint az adó alá eső készletek utáni italmérési adótartozások lefizetésére a miniszter hat havi időre figyelemreméltó esetekben s kellő biztosíték mellett halasztást engedélyezhet, *Láng* előadó előterjesztette a benyujtott felterjesztések azon kérését, hogy egy évi halasztás engedélyeztessék. — A bizottság változatlanul megtartotta a §-t.

Az 58. §-nál, mely szerint 1892 végeig jogositva van a kincstár nyilt községekben az italmérési jövedéket olykép is hasznositni, hogy a község területén gyakorolható kizárólagos italmérési jogosultságot meghatározott évi bérért a községre, vagy egy vagy több vállalkozóra ruházza, — *Szivák* és *Bezerédj* kimondandónak tartja, «hogy más vállalkozókkal csak akkor köthető szerződés, ha a község nem vállalkozik». *Horváth* Gyula az engedélyek adására nézve a 6. §-ban megállapitott sorrendet tartja itt is alkalmazandónak. *Tisza* miniszterelnök kifejti, hogy az államnak e szakaszban adott ama jog, hogy haszonbérileg is értékesithesse az italmérési jogot, nem hozható az esetleg adandó engedélyekre nézve a 6. §-ban megállapitott sorrenddel kapcsolatba. A községekre nézve megjegyzi szóló, hogy annyi ki lenne mondható, hogy ha velük nem jő létre a szerződés, akkor köthető magánosokkal. Különben is, ha a községek csak pár százalékkal ajánlanak kevesebbet, mint magánvállalkozók, a pénzügyminiszterium rend szerint a községekkel köti meg a szerződést.

A bizottság a § e pontját a miniszterelnök módositásával fogadja el.

A § az a rendelkezése, mely szerint, ha valamely község valamennyi jogosultjának italmérési joga után az adóalapul vett átlagos jövedelem bármily okból kisebb, mint a mennyit e jog után tényleg élveztek, jogositva vannak az italmérési jogot hat évig együttesen bérbe venni, törültetett, miután az adó alá vont jövedelemnél nagyobb jövedelem bizonyitására nézve a kártalanitási javaslatban más kedvezményt állapitott meg a bizottság.

A büntető határozatokat megállapitó 59—67. §-okat érdemleges módositás nélkül elfogadta a bizottság, kimondandónak határozván, a 22. §-ban — azon czélból, hogy a mübor ne vonassék el az adóztatás elől — hogy az adó zárt városokban a sör és sörfőzdei vállalatok, likör és rumgyárosok, «valamint általában a zárt város területén szesztartalmu italokat készitők terhére az adóvonalon belül termelt adóköteles czikkekről vezetendő iparkönyvek alapján havonkint szabatik meg s 3 nap alatt végrehajtás terhe alatt fizetendő.»

A zárhatározatokba — a bizottság előző megállapodása alapján felvétetett, hogy a jelen törvény rendeletei által a fogyasztási adóra vonatkozó törvények és szabályok nem érintetnek s igy érintetlenül hagyatik az 1868: XXX. t.-cz. 18. §-ának és az 1886: IV. t.-cz azon rendelkezése is, hogy *a bor- és husfogyasztási adók Horvát-Szlavonországban* továbbra is a községi kiadások fedezésére fordittatnak.

Pavlekovics azon inditványa, hogy a törvény életbeléptetése Horvát-Szlavonországra nézve ne köttessék határozott időponthoz, hanem csak annyi mondassék ki, hogy ezen időpontot a pénzügyminiszter — a bánnal egyetértőleg — a körülményekhez képest állapitja meg, a bizottság előző megállapodása alapján elejtetett, fentartatván annak a 70. §-ban kimondása, hogy a pénzügyminiszter felhatalmaztatik, hogy Horvát-Szlavonországra nézve a bán kivánatára e törvény életbeléptetését 1890. julius 1-ig elhalaszthassa.

A 69. § azon pontjánál, mely szerint az italmérési adó után se törvényhatósági se községi pótadó nem szedhető, — *Szivák* megjegyzi, hogy a községek nagy károsodásnak lesznek kitéve, ha különösen a szeszadó után pótadót nem szedhetnek.

Hegedüs a jelentésben kiemelendőnek véli, hogy a városok azon joga, hogy a fogyasztási adók után a törvényben megállapitott feltételek mellett pótadót szedhessenek, továbbra is érintetlen marad, csakis a tisztán kimérésre alapitott italmérési adó után nem szedhető pótadó.

A 70. §-ban az előző ülés megállapodása alapján — kimondatott, hogy a jelen törvénynek az előkészitésre vonatkozó s egyes tényekre határnapokat megállapitó intézkedései a törvény kihirdetése után azonnal, egyéb rendelkezései 1890. január 1-én lépnek életbe. Felvétetett továbbá e §-ba, hogy Fiumét és területét illetőleg azok viszonyainak az 1868. XXX. t. cz. 6. §-a értelmében leendő végleges rendezéseig e törvény életbeléptetése felfüggesztetik.

Végül megállapitotta a bizottság a kártalanitási törvény 21. §-ában a járadékszelvények kiadására vonatkozó rendelkezések végleges szövegezését.

Elnök ezután a törvényjavaslatoknak tárgyalását befejezetteknek jelenti ki.

Ezzel az ülés véget ért.

A rendezett tanácsu városok és a regále.

A törvényhozási joggal felruházott városok példájára a rendezett tanácsu városok képviselői — nagyobbrészt polgármesterei — is összegyültek ma délelőtt Budapesten a vármegyeház nagytermében, hogy a regále megváltásáról szóló törvényjavaslat által veszélyeztetett közös és speczialis érdekeik megóvására alkalmas teendőket megvitassák és együttesen megállapitsák. Az értekezleten 53 rendezett tanácsu város képviseltette magát. A mai értekezlet főczélja a részletek, vagyis az egyes városok parcziális sérelmeinek mellőzésénél általános elv megállapitása volt, melynek alapján az érdekelt városok mint egy testület erkölcsi presszíót gyakorolhassanak ugy a kormányra mint a törvényhozásra. Ez alapelvben egyhangulag meg is állapodott az értekezlet, elhatározván, hogy kérvényt intéz a képviselőházhoz az iránt, hogy a regálemegváltásról szóló törvény a városokra ne terjesztessék ki, vagy ha mégis kiterjesztetik, akkor a rendezett tanácsu városok is legalább abban a kedvezményben részesüljenek, a mely a törvényhatósági joggal felruházott városok számára kilátásba helyeztetett.

Az értekezlet lefolyásáról a következő tudósitást adjuk:

Kovács Károly zalaegerszegi polgármester mint az értekezlet egybehivója elfoglalván az elnöki széket, örömmel üdvözli a megjelenteket s köszöni, hogy meghivására a rendezett tanácsu városok képviselői oly tömegesen megjelentek. Kéri az egybegyülteket, hogy a tanácskozás vezetésére elnököt s a jegyzőkönyv vezé-

---

— M. R. — elegánsan egymásba fonott, titkos jegyével ellátott következő sorokat:

«Tartóztassa le Trudainet és hugát még ma este. Jól meggondolva a dolgot, nem vagyok benne bizonyos, hogy ha Danville ideje korán érkezik vissza ahhoz, hogy jelen legyen a letartóztatásnál, nem legjobb lesz-e ugy. Danville nincs elkészülve arra, hogy nejét is elfogják. Vigyázza meg jól az arczát abban a pillanatban s tegyen nekem róla jelentést. Attól tartok, hogy nem erényes ember, én pedig minden dolog közül legjobban utálom a bünt.»

— Van-e még dolog mára? — kérdé Magloire ásitva.

— Csak egy letartóztatás, viszonzá Lomaque. — Szedje össze az embereinket s ha készen vannak állitson kocsit a kapu elé.

— Épen vacsorához akartunk ülni, dörmögött magában Magloire, a mint kifelé ment. — Ördög vigye el ezeket az arisztokratákat! Olyan sietve iparkodnak a nyaktiló alá, hogy a becsületes embernek arra sem marad tőlök ideje, hogy békességben falatozzék!

— Nincs választás, mormolá Lomaque, mérgesen gyürve zsebébe a letartóztatási parancsot meg a háromsarku levélkét. — Az apja megmentett a nyomortól; ő maga ugy fogadott, mint vele egyenlő rangu embert; a huga ugy bánt velem, mint uriemberrel — a mint akkoriban nevezték. És most . . .

Megállott és megtörölte a homlokát — azután fölnyitotta az iróasztal tetejét, kivett belőle egy szeszes üveget, töltött magának egy pohárkával, és lassan szürcsölgette.

— Vajon más ember is lágyszivüvé válik-e, mire megvénül? töprenkedék magában. — En azzá kezdek lenni, annyi bizonyos . . , Eh, bátorság! bátorság! A minek meg kell lenni, annak meg kell lenni. Ha a fejemet koczkáztatnám is, akkor sem gátolhatnám meg ezt a letartóztatást. Nincs az egész rendőri osztályban egy ember sem, a ki szivesen ne vállalkoznék reá, ha én el nem végezném . . .

Most kivülről kocsirobogás hallatszott.

— Itt a kocsi! kiáltott föl Lomaque, elzárva a szeszes üveget és fogva a kalapját. — Minthogy ugy is el kell őket fogni, végre is jobb nekik, ha én végzem ezt a dolgot, mint más.

En ettől a gondolattól lehetőleg megvigasztalódva, Lomaque fő-rendőrügynök elfujta a gyertyákat és kiment a szobából.

III.

Róza, nem tudva férjének arról a szándékáról, hogy már ma hazajön, vagyis egy nappal előbb, semmint tervezve volt, — odahagyta magányos lakását és bátyjához ment, hogy vele töltse az estét.

Jó sokáig ültek együtt még naplemente után is, észre sem véve, hogy besötétedett, mint az olyan emberek, a kik csendes, bizalmas beszélgetésbe vannak merülve. — Igy történt a véletlen sajátságos találkozásánál fogva, hogy épen mikor Lomaque a maga gyertyáját a hivatalban elfujta, abban a pillanatban gyujtotta meg Róza az olvasó-lámpát bátyja szobájában.

Öt évi kesergés és bánkódás szomoruan megváltoztatta a fiatal asszony külsejét. Arcza keskenyebbnek és hosszabbnak tetszett; a pirosság és fehérség egykor gyöngéd vegyüléke eltünt róla: még termete is lefogyott valami gyöngélkedéstől, a mely miatt máris kissé meggörnyedve kellett járnia.

Magatartása elvesztette leányos félénkségét, de csak hogy szokatlanul csendes és nyomott legyen. Bájaiból, melyek oly ellenállhatatlanul, de oly ártatlanul csábitották hozzá férjét, csupán egy maradt meg: hangjának megnyerő szelidsége. Olykor meg-megcsendült benne a szomoruság, de természetes, elbájoló lágysága megmaradt.

Bátyja, bár arczát megviselte a gond és magatartása még szomorubb volt, mint azelőtt, kevésbé látszott megváltozottnak. A törékenyebb anyag az, a melyben először esik hiba. A szépség, a világnak eme bálványa, csupán abban az egy templomban él a maga teljességében, a hol szeretnünk kell, hogy imádhassuk.

— Tehát ugy gondolod, Louis, hogy veszedelmes vállalkozásunknak most már valóban szerencsésen a végére jártunk? mondá Róza aggódva, a mint meggyujtotta a lámpát s rátette az üvegernyőt. — Mily megkönnyebbülés, azt hallani tőled, hogy végre sikerült!

— Csak azt mondtam, Róza, hogy reménylem! viszonzá bátyja.

(Folytatása következik.)

JESS.

2

REGÉNY.

Irta H. RIDER HAGGARD

Első kötet.

Miután minden költséget, százalékot, átiratást stb. kifizettem, a vagyon kitett még ezerszáztizenöt fontot, melynek évi kamata mintegy ötven font s ebből pedig mint tiszt meg nem élhetek. Közvetlenül néném halála után ezredemmel Mauritiusból Durbanba jöttem s most visszahelyeztek bennünket a hazába. Nekem azonban megtetszett ez a vidék; tudtam, hogy otthonn meg nem élhetek, azért egy évre szabadságot vettem s elhatároztam, hogy itt egy kissé körülnézek, vajon ráadhatom-e magamat a gazdálkodásra?

Durbanban valaki szóba hozta előttem az ön bátyját s azt mondá, hogy ő birtokának harmadrészét ezer fontért el akarja adni, minthogy ő már igen öreg s az egészet egyedül kezelni nem birja. Én tehát levelezésbe bocsátkoztam vele s megegyeztünk, hogy néhány hónapra ide jövök a viszonyokkal megbarátkozni. S igy épen jókor érkeztem a struczczot megakadályozni, hogy önt agyon ne tapossa.

— Igen, mondá a lány nevetve; önt valóban meleg fogadj isten várta itt. De remelem, jól fogja magát érezni köztünk.

Épen midőn John a fentebbi beszédet elvégezte, felérték a magaslatra, melyen át a strucz Bessie Croftot üzte volt, s ott megpillantottak egy kaffert, ki egyik kezén a ponyt, a másikon Niel kapitány lovát vezetve, szemközt jött velök. Mintegy húsz lépésre a lovak mögött egy hölgy haladt.

— Oh, mondá Bessie, megfogták a lovakat s Jess most jön, megnézni, hogy mi történt.

A hölgy azonközben megérkezett, ugy hogy John képes volt őt közelebbről szemügyre venni. Kicsiny csaknem sovány nő volt, fején nagy tömeg fürtös barna hajjal. Ő egyáltalában nem volt — mint a hogy testvére kétségkivül az volt — csinos, kedves leány, de volt rajta két nevezetesség: szokatlan egyforma halvány börszin s egy pár a lehető legszebb sötét szem, a minőt John valaha csak látott. Mindent összevéve, habár testalkata csaknem jelentéktelennek látszott, feltünő jelenség volt e nő, olyan arczczal, a melyet nem egy könnyen felejt el az ember. Mielőtt Johnnak ideje lett volna tovább vizsgálódni, összeértek.

— Az isten szerelméért, mi történt Bessie? kérdé a nővér, futó pillantást vetve a kisérő férfira s mély, teljes hangon beszélve, annyi délafrikai hangsulylyal, a mennyi egy csinos leánynak épen jól állt. Bessie erre elbeszélte kalandjának lefolyását megerősitésül időnkint kisérőjéhez fordulva.

A beszéd alatt Jess csendesen és nyugodtan állt előttök s Johnnak feltünt, hogy e nőnek oly mozdulatlan arcza van, a minőt még sohasem látott. Nem változott az soha, még akkor sem, midőn nővére azt beszélte el, hogy a struczczal felhengerült s hogy az csaknem megölte, sem akkor, midőn azt, hogy az ellenséget végre, hogy ejtették el.

— Istenem! gondolá John, mily csodálatos leány! Nem sok szive lehet!

De épen, midőn ezt gondolta, a leány felnézett, s John észre vette, hol volt nála a kifejezés, — azokban a csodálatos szemekben. Bármily mozdulatlan volt is arcza, e sötét szemek élettől és bensö felindulástól világlottak. A változatlan arczkifejezés s a sugárzó szemek közti ellentét rendkivül feltünőnek, csaknem veszélyesnek tetszett előtte; mindenesetre e leány éppen oly szokatlan mint figyelemreméltó jelenség volt.

— Csodálatosan menekültél meg, de a madarat mégis sajnálom, mondá végre.

— Miért? kérdé John.

— Mert mi jó barátok voltunk, csak én tudtam vele bánni.

— Igen, vágott közbe Bessie, e vad állat ugy követte őt, mint egy kutya — sohasem láttam ennél különösebbet. De menjünk tovább; haza kell térnünk, mert az éj beáll. — Monti! szólt a kafferhez zulu nyelven, segitsd fel Niel kapitányt a lovára, de vigyázz, hogy a nyereg le ne csuszszék, lehet, hogy a heveder megtágult.

John e felszólitásra a zulu segélyével felmászott a nyeyegbe; példáját Bessie is gyorsan követte, s igy folytatták aztán utjokat a mindinkább növekvő setétségben. Majd észrevette John, hogy nagy kékgummi fáktól szegélyzett uton vannak, s a legközelebbi perczben egy nagy kutya ugatása, melyet később «Stomp» néven közelebbről megismert, valamint a kivilágitott ablakok feltünése jelenté, hogy a házat elérték. Az ajtónál, vagy jobban mondva, az ajtóval szemben, mert a ház ez oldalán veranda volt, megállottak leszállni. Ugyanazon perczben egy üdvözlő kiáltás hangzott a hazból s a küszöbön megjelent egy feltünő, a maga nemében tetszetős alak, mely a megvilágitott háttérből élesen kivált. Nagy, magas férfi volt ez, vagy helyesebben szólva, volt valaha, most már az évek és a köszvény miatt nagyon meggörnyedt; hosszu fehér haja előre álló homlokáról mélyen a nyakába csüngött; tarkója kopasz volt, mint egy baráté s fénylett és ragyogott a lámpa világában, e kopaszság körül ismét apró fehér fürtök repkedtek. Arcza redős volt, mint egy sokáig eltartott alma, de oly rózsás is, mint ez; arczának egyes vonásai éles metszetüek voltak, s a még barna szempillak alól egy pár éles, szürke sólyomszem villogott. De mindez éles vonások és részletek daczára semmi visszataszitó vagy barátságtalan nem volt ez arczon, ellenkezőleg, ritka jóság s jótékonyan ható okosság sugárzott róla. Az öreg ugynevezett tweed-ruhát viselt, — mely durva, de könnyü gyapjukelme — és nagy lovagló-csizmát; kezében széles karimáju vadász-kalap volt, a minőt a boerok hordanak. Ez volt külső megjelenése az öreg Silas Croftnak, Transvaal egyik legnevezetesebb emberének, midőn őt John Niel első izben látta.

— Ön az Niel kapitány? kiáltott e stentori hang. A benszülöttek már mondták, hogy ön jön. Isten hozta! Örvendek, hogy látom, nagyon örvendek. Nos, mi történt önnel? folytatá tovább, midőn látta, hogy a jó Monti elősietett a vendéget a lóról lesegiteni.

— Mi történt mr. Croft? felelt John; semmi egyéb, minthogy az ön kedvencz struczcza hugát és engemet csaknem megölt, én pedig ezért kitekertem a nyakát.

Ezután következett a Bessie magyarázata, miközben John a lóról levétetvén, a házba vezették.

— Ugy kell nekem, mondá az öreg ember. Borzasztó, ha csak rá gondolok is. Adj hálát istennek Bessie, kedvesem, hogy igy megmenekültél, — és ön is Niel kapitány. — Fiuk, vegyétek elő a skót szekeret meg egy pár ökröt s hozzátok be a madarat. A tollait legalább kiszedjük, mielőtt a sasok szétrugdosnák.

Johnnak, miután megmosdott s sérüléseit arnikával és vizzel valahogy helyrehozta, sikerült lejutnia a közös lakószobába, a hol a vacsora már készen állt. Csinos, európai módon felszerelt, s szőnyegek helyett vadkecske-bőrökkel beteregetett szoba volt ez. Az egyik sarokban zongora állt s a mellett a legkiválóbb irók müveivel telt könyvszekrény — mindez Bessie nenjéé Jessé, mint John rögtön kitalálta.

Miután a vacsorát a legkellemesebben elköltötték, a leányok daloltak és zongoráztak, mig a férfiak füstfellegbe boriták a szobát.

S most Johnra uj meglepetés várt, mert, miután Bessie, ki a szenvedett sérülésekből egészen felüdült, egy pár darabot a zongorán meglehetős jól előadott, Jess ült le a hangszer mellé. Nem nagy készséggel tette ezt, s csak, miután az öreg patriarcha is a mellett szólt, hogy Niel kapitánynak mutassa be énekét, engedett végre a kéréseknek s ujjait hanyagul végig futtatván a billentyükön, egyszerre elkezdett dalolni, ugy, a hogy Niel kapitány soha ezelőtt nem hallott. Bármily szépen csengett is hangja, nem volt az, a mit iskolázott hangnak neveznek, s minthogy német dalt dalolt, John nem értett a szövegből semmit; de nem is volt szükség a szavakra, hogy a tartalmat megértse. Szenvedély, kétségbe eső, de a kétségbeesésben mégis remélő szenvedély hangzott a strófában, és szerelem, végtelen szerelem lebegett a dicső hangok fölött — nem is lebegett, de leereszkedett rájok, mint egy szellem és magaévá tette őket. E kedves, sajátszerü hang átjárta a hallgatónak idegeit, mig csak visszhang nem kelt bennök, mint az aeolhárfában, ha szél fujja. Mint mennyei szárnyak zugása mind föllebb-föllebb emelkedett az ének s magával ragadta a hallgató szivét és a hangok reszkető rezgésével messze a világ fölé, s akkor leszállt ismét ujra, gyorsan, mint mikor a sas lecsap, megrázkódott és elhalt.

John fellélekzett s olyannyira meg volt hatva, hogy hátra hanyatlott székén csaknem kimerülve érzelmeinek azon felizgulásában, mely benne tombolni kezdett, midőn a hangok elhaltak. Feltekintett és látta, hogy Bessie kiváncsian nézi és mulat rajta. Jess még mindig a zongoránál volt s könnyeden érinte a billentyüket, melyekre fürtös fejét lehajtotta.

— Nos Niel kapitány, mondá az öreg ember, pipájával Jessre mutatott, mit mond az én fülemilém énekéhez? Nemde, kiszakithatja a szivet az ember melléből s vizzé változtathatja a csontja velejét, mi?

— Ilyet még sohasem hallottam, felelt John egyszerüen, hallottam pedig már sok énekesnőt. Csodaszép. Megvallom, nem is gondoltam, hogy Transvaalban ilyen énekben fogok gyönyörködni.

Jess hanyagul fordult meg s John észrevette, hogy arcza most is oly mozdulatlan volt, mint mindig, ámbár szemei csillogtak az izgalomtól.

— Nem szükséges élczelődnie rajtam Niel kapitány, mondá hirtelen s jóéjszakát kivánva, elhagyta a szobát.

Az öreg ember mosolygott s a pipaszárral kétségkivül igen mély értelmüleg intett neki, a mi azonban a csendesen is hallgatva, ülő vendégnek nem sok felvilágositást adott. Azután Bessie is felkelt s kellemes hangjával jó éjszakát mondott, miután még háziasszonyi gonddal megkérdezte a vendégtől, hogy szobája tetszik-e, és hogy hány szőnyeget kiván az ágyra s megmondta neki, hogy ha a rutának, mely a veranda mellett nőtt, a szagát nagyon erősnek találja, ekkor jobbfelől csukja be az ablakot s a szoba másik oldalán levőt nyissa ki. Aranyos fejét bájosan meghajtva távozott el s az őt szemével kisérő John véleménye szerint oly egészségesnek, oly kellemesnek s általában oly kielégitőnek tünt fel, a minőt csak egy fiatal ember magának valaha kivánhat.

(Folytatása következik.)

tésére és a felszólalók feljegyzésére két jegyzőt választanak. Elnöknek egyhangulag *Kovács* Károly, jegyzőknek *Boruta* Pál modori polgármester és *Lehóczky* Jenő Igló város főjegyzője választatván meg, az *elnök* ujra szót emelt, kifejtvén, hogy több város a regáleügyben feliratot intézett a kormányhoz és a képviselőházhoz; a feliratok közül többet neki is megküldtek s ő arról győződött meg, hogy bár minden városnak más érdekei vannak, az alapelv minden feliratban mégis ugyanaz. Minthogy nézete szerint a rendezett tanácsu városok értekezletének csak ugy lehet eredménye, ha szintén közös alapelvben állapodnak meg, kéri, hogy ma a részletekbe ne bocsátkozzanak. (Helyeslés.) A tanácskozás megindítása előtt felolvastatja az értekezletre megjelentek névsorát. E szerint képviselve voltak: Zala-Egerszeg: Kovács Károly polgármester, Körmöczbánya: dr. Florek Károly, Eger: Szederkényi Nándor, Nagy-Kőrös: Póka Kálmán, Nagy-Kanizsa: Hertelendy Béla orsz. képv., Modor: Boruta Pál, Karczag: Papp Elek orsz. képv. és Medgyesy Zsigmond, Trencsén: Musnay Ernő, Körmöcz: Chabada József, R.-Bánya: Bittera Kálmán és Drexler Frigyes, Zólyom: Thebusz János és Szalay Gusztáv, Breznó-Bánya: Lapusnik János és Lichárd János, Vácz: Réthy Ignácz, Szent-Endre: Dumcsa Jenő, Sz.-Somlyó: Gencsy Sándor, Bazin és Bazin-Szentgyörgy: Eisele Endre és Siller Károly, Jamniczky Péter és Brunner János, Miskolcz: Soltész N. Kálmán, Nyíregyháza: dr. Meskó László tiszti ügyész, Vidliczkay József orsz. képv., Korpona: Bujkovszky Mihály, Kézdi-Vásárhely: Benkő Sándor, Szolnok: Szewald Mihály, Hajdu-Szoboszló és Nagy-Károly: Polónyi Géza orsz. képv. és Czeglédi Mihály, Brassó: Zay Adolf orsz. képv., Lőcse: Szőnyés Kálmán, Késmárk: Cserépi Nándor, Igló: Lehóczky Jenő, Podolin: Lipóczy Ferencz, Leibicz: Roth Gusztáv, Dobsina: Nickl Gyula, Nyitra: Kostyál Pál, N.-Szeben: Kesztner Henrik orsz. képv., Szász-Régen: Kaiser János orsz. képv., Esztergom: dr. Helcz Antal, Ruszt: Bolgár Ferencz orsz. képv., Kis-Márton: Bergmayer János, Jászberény: Bathó Endre, Szentes: Sarkady N. Mihály, Bureán Lajos és Sima Ferencz, Kun-Szent-Márton: Tóth Károly, Érsekujvár: Kapisztory Ferencz, Gyöngyös: Csomor Kálmán és Balás Ignácz, Nagy-Enyed: Kovács Gyula és Török Bertalan, Gyulafehérvár: Mohay Sándor orsz. képv., Veszprém: Kovács Imre és Csolnoky László, Bakabánya: Smik Lajos, Nagy-Szombat: Nekanovics Miklós, Torda: Velics Ödön és Nesselfeld Miklós, Gyula: Dobay János, Felvincz: Gaál Jenő orsz. képv., Somorja: Sidó István, N.-Szeben dr. Meltzl Oszkár orsz. képv. és Lubló: Gergely Tivadar orsz. képv. által.

A tárgyhoz elsőnek *Zay* Adolf, Brassó város országgyülési képviselője szólt. Mindnyájan, ugymond, aggódva gyültek össze, mert az italmérési jog megváltásáról szóló törvényjavaslat sulyos veszélylyel fenyegeti a városokat. Sok városban a regále az összes jövedelemnek 30 százalékát teszi és ez az egyedüli jövedelmi forrás, a melyet a városok még fejleszthetnek. A törvényjavaslat szerint, ha törvénynyé válik, a városok a jövedelmüknek majdnem felét el fogják veszteni, mert a váltsági összeg az eddig tényleg befolyt jövedelemnek csak felét fogja képezni. E veszély bekövetkezését a városok nem várhatják tétlenül, ez ellen védekezniök kell. Fontos kérdés azonban az, hogy mi legyen a védelemnek leghathatósabb eszköze. Az értekezletnek csak akkor lehet erkölcsi sikere, ha elvi alapban egyeznek meg s az aprólékos külön érdekekbe nem bocsátkoznak, mert ezeknek az aprólékos érdekeknek a figyelembe vételét és megóvását ugy is hiába kérték a kormánytól s az erkölcsi eredményt is, melyet az értekezlettől remél, elrontanák vele. Az értekezletnek tiltakozni kell az ellen, hogy a magyarországi városok oly módon sujtassanak, a mint az a regale-törvényjavaslatban tervezve van. A rendezett tanácsu városoknak tiltakozni kell a regale elvétele ellen. Mást az értekezlettől nem vár, mint azt, hogy a kormányra és a képviselőházra erkölcsi presszíót gyakoroljon. A rendezett tanácsu városok küldöttjei nem azért jöttek össze, hogy könyörögjenek, hanem azért, hogy tiltakozásukkal a városok hangulatának őszinte kifejezést adjanak. Az értekezlet kérje az országgyülést, hogy a városok a regalemegváltás alól mentessenek fel. A városok ezt a jövedelmüket mindig szépen és példásan kezelték és soha vissza nem éltek vele, nincs tehát sem közerkölcsi, sem közgazdasági ok arra, hogy most elvegyék tőlük.

Ucsnay Ernő Trencsén város polgármestere, hangsulyozza, hogy a regálemegváltási törvény által, ha az a mostani alakjában azzá lesz, legnagyobb kárt azok a városok fognak szenvedni, melyek a regálet kellően ki nem aknázták, de károsodni fog minden magyar város, mert elveszti fejlesztésének eszközét. Azt várni, hogy a városok a regáletörvény alól kivétessenek, véleménye szerint eredménytelen fáradság volna s azért csak annak kérésére szoritkoznék, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok példájára most már a rendezett tanácsu városok is csak kedvezményt kérjenek. Szóló belenyugodnék abba is, ha a törvényhatósági joggal felruházott városoknak kilátásba helyezett kedvezményben legalább azok a városok részesüljenek, a melyek a regálékat a törvényhatósági joggal felruházott városokhoz hasonlóan eredeti jogon, azaz királyi kiváltságlevél alapjául birják. Inditványozza, hogy az értekezlet ily értelmü kérvényt intézzen az országgyüléshez. Szóló egyuttal kijelenti, hogy ha inditványa el nem fogadtatnék, városa nevében a tanácskozásban részt nem vehetne s kérné, hogy azok a városok, a melyek regalejogukat oly jogon birták, mint a tvh. joggal felruházott városok, külön értekezletet tartsanak.

Paksy Károly hajdubőszörményi polgármester szintén azt óhajtja, hogy az értekezlet elvi álláspontban állapodjék meg. E mellett azonban Hajdu-Böszörmény sérelmeit is szükségesnek tartja ismertetni. Városa 1881-ben a regalet árverésen 18,009 forintért, 1884-ben 20,100 forintért, 1887-ben 25,000 forintért adta bérbe. Minthogy a kormány a törvényjavaslat értelmében csak 10,000 forintért adna kárpótlást, világos, hogy Hajdu-Böszörmény nagyban károsodnék. Ily helyzetben más városok is vannak s azért a rendezett tanácsu városoknak azt kellene kérniök, hogy a kárpótlás alapjául ne az öt évi átlag, hanem a jelen időszak vétessék, s mint azt a törvényhatósági joggal felruházott városoknak már kilátásba helyezték. Ezt annál inkább kellene kérni, mert a törvényhatósági joggal felruházott városoknak kilátásba helyezett kedvezmény ujabb sérelem a többi városokra nézve, a mennyiben az e kedvezmény következtében a regálebizottság nyilatkozata szerint az államra háramló 10 millió forintnyi tehertöbbletet a rendezett tanácsu városok fogják viselni. Mindezeknélfogva kérni kell, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városoknak kilátásba helyezett kedvezmény a rendezett tanácsu városok számára is biztosittassék.

Csomor Károly gyöngyösi polgármester nem fogadhatja el Zay inditványát, mert az csak a negáczió alapján van, s meg van róla győződve, hogy azt, mint Zay kérni kiván, nem adják meg. Szóló a rendezett tanácsu városok számára is azt a kedvezményt kivánná biztosittatni, melyet a törvényhatósági joggal felruházott városoknak kilátásba helyeztek s azért inditványozza, hogy válaszszon az értekezlet egy bizottságot, mely holnapig ily értelmü kérvényt szerkeszszen, s a helyi viszonyokat is lehetőleg figyelembe vegye.

Kovács Gyula nagyenyedi polgármester nem fogadhatja el az előtte szóló inditványát azért, mert a kiküldendő bizottság az egyes városok külön érdekeit nem ismeri. Előbb a főelveket kell megállapitani s akkor lehet a részletekbe bocsátkozni. Egyszerüen azért, hogy mint *Zay* óhajtja, tüntessenek és erkölcsi eredményre törekedjenek, nem jött volna ide, mert anyagi eredményt is akar a városok számára elérni. Arra kell a rendezett tanácsu városoknak törekedni, hogy a mi még elérhető, azt elérjék, ha többet nem, legalább annyit, a mennyit a törvényhatósági joggal felruházott városok már elértek. Trencsén város polgármesterének alternativ inditványát szükkeblünek tartja s azért nem járul hozzá.

Szederkényi Nándor Eger város országgyülési képviselője, nagyon helytelennek tartja azt a hangoztatott nézetet, hogy hasztalan tanácskoznak, mert a törvényjavaslat mégis csak törvénynyé válik s a városok sem vétetnek ki alóla. Ha ez olyan bizonyos s ha a kérvényezés, a városok ez ősi joga hasztalan, akkor nem is kellett volna a városok képviselőinek összejönni. Tudtával volt már más törvényjavaslat is, melyet a bizottságok letárgyaltak, elfogadtak s a képviselőházban mégis megbukott. Ha az értekezlet a trencséni polgármester álláspontjára helyezkednék, azzal egyenesen a jogalapot ingatná meg. Bármikép keletkezett a jogalap, az nem tehet különbséget; ezen a czimen egy város sem részesülhet nagyobb kedvezményben a másiknál. De ha a törvényhatósági joggal felruházott városok megkapják is a számukra kilátásba helyezett kedvezményt, az nem kedvezmény lesz, hanem jog, melyre a többi városok is igényt tarthatnak. Épen ezért kár volt a kedvezmény szót emliteni. Szóló nem lép a kedvezmények terére, hanem a jogalapra támaszkodik. Ha az értekezlet kedvezményeket fog hangoztatni, annak az lesz a következménye, hogy a különböző érdekeket szembe állitja egymással és csakugyan semmit sem fog elérni. A kérvényben határozottan kifejezendő az, hogy a regale-törvényjavaslat a városokra veszélyes.

Dr. *Helcz* Antal esztergomi polgármester meg van róla győződve, hogy a városok csak egyértelmü fellépéssel érhetnek el valamit, s azért nagyon óhajtaná, hogy az értekezlet elvi álláspontra helyezkedjék, s kerülje mindazt, ami megoszlásra vezethet. Ezzel azonban nem azt akarja mondani, hogy itt állapodjanak meg, mert a speciális érdekek figyelembe vételét is szükségesnek tartja, de ezekre csak az elvi álláspont tisztázása után kell kiterjeszkedni. Az ő elvi álláspontja az, hogy a regale-törvény a városokra ne terjesztessék ki, de minthogy ezt aligha érhetik el, legalább olyasmit kell kérni, a mi elérhető, ezért szóló szintén a jogalapra helyezkedve inditványozza, hogy az értekezlet kérvényében a teljes kárpótlást követelje, ugy hogy annak kiszámításánál a mostani jövedelem vétessék tekintetbe. Szóló végre kijelenti, hogy bár olyan várost képvisel, a melynek azelőtt törvényhatósági joga volt, a trencséni álláspontot még sem fogadhatja el, ellenben a bizottság megválasztását pártolja.

Szőnyey Kálmán lőcsei polgármester égbekiáltó bünnek tartja, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok előnyben részesülnek a rendezett tanácsu városok rovására. Egyenlő elbánást kiván s azt, hogy a megváltási alapul a szabad királyi és rendezett tanácsu városoknál is a zárszámadások vétessenek alapul és ne az adó alapján számittassék ki a megváltási összeg.

Bittera Kálmán besztercze-bányai polgármester nem lép a negáczió terére, mert ugy hiszi, hogy ezzel czélt ugy sem érnek el, s azért legalább azt kell kérni, a mi még elérhető.

Sima Ferencz szentesi küldött csatlakozik az esztergomi polgármester inditványához s még azt óhajtja érvényre juttatni, hogy a megváltási alapul a legutolsó évi zárszámadások vétessenek.

Sidó István somorjai polgármester legczélszerübbnek tartaná azt, ha a vita befejeztetnék s bizottság választatnék, melynek operatuma alapján a vitát holnap folytatni lehetne.

Polonyi Géza országgyülési képviselő (Hajdu-Szoboszló) a trencséni polgármester téves álláspontjára reflektálva nagy figyelem közt kifejti, hogy most nem lehet arról szó, hogy a kormányhoz kérvénynyel forduljanak, mert tisza miniszterelnök és pénzügyminiszter a bizottságban kijelentette, hogy több konczessziót nem ád, s engedni nem fog; ezért a városoknak most már a képviselőházhoz kell fordulnia. A Szederkényi által kifejtett jogalapra helyezkedve, a kérvényben nyiltan ki kell fejezni azt, hogy a rendezett tanácsu városok a megváltás alól kivétessenek, ha pedig ez teljesíthető nem volna, akkor követeljék a rendezett tanácsu városok, hogy a váltsági összeg kiszámításának alapjául náluk is a zárszámadások vétessenek s tiltakozzanak ama feltevés ellen, mintha e városok zárszámadásai hamisak volnának. Kivánják, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városokkal egyenlő eljárásban részesüljenek. Szóló bizik a képviselők többségében, hogy Magyarország városainak létalapját tönkre tenni nem engedik s a városoknak méltányos kérvényét támogatni fogják.

Polónyi Geza beszéde nagy hatással volt az értekezletre s a helyzetet egyszerre megváltoztatta.

Cserépy Nándor nem tartja jogosnak, hogy az állam egyesek jövedelméből szerezzen magának jövedelmet s az indokolásban ő is felvétetni kéri, hogy a köztörvényhatósági városok előnyei, a szabad királyi is rendezett tanácsu városokra is kiterjesztessenek.

Lehóczky Jenő, köszönetet szavaz Polónyinak s teljesen hozzájárul inditványához, melytől biztos sikert remél.

Thebusz János Polónyi inditványát elfogadja s óhajtja, hogy az egyhangulag fogadtassék el s a kérvény fogalmazására bizottság küldessék ki.

Sarkady Nagy Mihály szentesi polgármester pártolja Polónyi inditványát.

Soltész N. Kálmán miskolczi polgármester az egyhangu határozat hozatala szempontjából szintén azt óhajtja, hogy Polónyi inditványa elfogadtassék, de kivánja a kérvényben azt is kifejezni, hogy a váltsági alapjául az utolsó év zárszámadásai vétessenek, s hogy minden város kérje fel képviselőjét, hogy a törvényhozó testületnél pártolja a kérelmet.

Borota Pál csatlakozik Soltész inditványához s kivánja, hogy az országgyülési képviselők, bármily párthoz tartozzanak is azok, magából az értekezletből kibocsátandó megkereséssel kéressenek fel, hogy az országgyülés előtt a kérvényt pártolják.

Szévald Mihály, *Jamniczky* Péter, *Bathó* Endre szintén Polonyi inditványát támogatják; ugyan ezt teszi *Papp* Elek orsz. képviselő is, ki még a kérvényben kimondatni kéri azt is, hogy egyes városok a monopolium tárgyaivá ne tétessenek.

A vita befejezve lévén, dr. *Helcz* Antal Esztergom város polgármestere *Kovács* Gyula Nagy-Enyed polgármesterével együttesen az általuk tett s lényegében Polónyi inditványával teljesen összhangzó inditványukat irásba foglalva felolvasták, s midőn még *Polónyi* Géza képviselő annak szövegét teljesen magáénak téve kijelenté, hogy minden egyes város, a saját speciális sérelmeit külön-külön beadványban beadhatja, az értekezlet egyhangulag elfogadta a felolvasott inditványt, melynek szószerinti szövege következő:

«A regále megváltási törvényjavaslat általában a rendezett tanácsu városokra nézve oly sérelmes javaslatokat tartalmaz, hogy óhajtandó, miszerint az a városokra ki ne terjesztessék, de ha a törvényhozás a javaslatot tárgyalás alapjául elfogadja, akkor határozottan kivánjuk, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok részére javasolt jogok és előnyök az ország összes rendezett tanácsu városaira is terjesztessenek ki.»

Dr. *Helcz* ajánlatára elhatároztatott, hogy a részletes kifejtés és az indokolás az értekezlet kebeléből kiküldendő bizottságra bizassék.

Elnök az elfogadott inditványt határozat gyanánt kimondván, felhivta az értekezletet, hogy a szövegező bizottságot válassza meg, mely aztán munkálatát elkészitvén, holnap reggel 10 órakor tartandó ülés elé terjeszsze.

Az értekezlet a bizottságba a következőket választotta meg: az értekezlet elnökét, mint bizottsági elnököt, a két jegyzőt, továbbá tagokul: *Helcz* Antal, *Csomor* Kálmán, *Török* Bertalan, dr. *Meskó* László, *Velics* Ödön, *Sarkady* N. Mihály, *Benkő* Nándor, *Bittera* Kálmán, *Chabada* János, *Kovács* Gyula és *Medgyessy* Zsigmond értekezleti tagokat, kik ma délután fogják a kérvény szövegezését megállapitani s a holnap délelőtt 10 órakor tartandó gyülésnek bemutatni.

Erre a mai értekezlet d. u. $^{3}/_{4}2$ órakor véget ért.

VIDÉK.

* **Veszprémmegye** közigazgatási bizottságának *Esterházy* Móricz gróf elnöklete alatt tartott november havi ülésében a kir. ügyész havi jelentése után *Fenyvessy* Ferencz orsz. képviselő bizottsági tag felhivta a bizottság figyelmét ama szégyenletes hirre, mely ujból a veszprémi börtönről szól. Élesen kel ki a közbiztonsági állapotok ellen s különösen az ellen, hogy a kir. ügyész még csak arra sem tartja a közigazgatási bizottságot érdemesnek, hogy a legujabb botrányos rabszökést bejelentette volna és a bizottságot, s általa a megye közönségét megnyugtatta volna az iránt, hogy minő lépéseket tett hasonló esetek meggátlására. Gyors és erélyes feliratot inditványoz az igazságügyi kormányhoz. — *Pongrácz* kir. ügyész Fenyvessy interpellácziójára elmondja részletesen a két rab szökését (lapunkban közöltük) s bejelenti, hogy azonnal felirt a miniszterhez s igy a bizottságot nem tartotta szükségesnek hasolóra kérni, az emberileg lehető elővigyázati intézkedések megtétettek. — *Paal* Dénes kir. főmérnök a veszprémi börtönt, melyet a kir. ügyész felhivására megvizsgált, teljesen megbizhatlannak tartja. Az ablakvasok nem is a falban vannak erősitve, hanem csak az ablak tapárkányába. Meggyőződése, hogy ha a most bent levő rabok ezt tudnák, minden erőfeszítés nélkül mind elszökhetnének. Nem tartaná feleslegesnek még a távirati ügyelmeztetést sem a miniszterhez. *Szabó* Imre Fenyvesy inditványa mellett szólal fel. *Takács* Ádám árvaszéki elnök és *Véghely* alispán felszólalásai után *Esterházy* gróf főispán is ugy nyilatkozik, hogy bár meg van győződve, hogy a kir. ügyész felterjesztésére a kormány azonnal megtesz mindent, de azért a bizottság feliratát nem tartja feleslegesnek, mert ez a bizottságnak épen ugy kötelessége, mint a kir. ügyésznek. Ezzel a sürgős felirat intézése elfogadtatott.

KÜLFÖLD.

— nov. 6.

A német császár római utja óta meglehetősen előtérbe van tolva a *római kérdés* és tagadhatatlan, hogy a vatikán felől azóta harczias szél fujt s ennek a fuvalma ébresztette mindenfelé azokat a nyilatkozatokat a papság és a világi hivek köreiben, melyek a pápa jogainak helyreállitása iránt fejeztek ki több-kevesebb mérséklettel jámbor óhajokat. A többször emlitett *vatikáni jegyzékről* is olyan hireket közöltek eleinte, melyek ezt a jegyzéket Németország és Olaszország uralkodói ellen való nyilt fellépésnek bélyegezték. A *Vossische Zeitung* most rektifikálja e hireket, s azt mondja, hogy az a jegyzék már a császár Rómában léte alatt küldetett szét; tény, hogy benne van az a kijelentés, hogy a német császár látogatása nem képez precedens esetet s hogy e látogatás által a pápa jogellenes helyzete semmiben sem változik. Az emlitett lap szerint a jegyzék csakugyan óvást tesz Umberto király toasztja ellen, de nincs a jegyzéknek a német császár ellen forditott éle és nem is tesz óvást a császár pohárköszöntője ellen. A jegyzék nem a császárral foglalkozik, hanem a hivatalos Olaszországgal s ama következtetések ellen irányul, melyeket az utóbbi császári látogatásból levont.

Igen érdekes beszélgetést közöl legujabban egy bécsi lap a vatikánnak s nevezetesen *a pápának a római kérdésben* elfoglalt álláspontjáról és általános politikájáról. A beszélgetés egy világi ember és egy olasz főpap közt folyt, ki az olasz nemzeti eszme és a pápai követelések közt folyt harczban lett nagygyú, s ki a hosszas párbeszéd folyamán a következőket mondá:

«XIII. Leó, midőn Péter székét elfoglalá, érezte, hogy a pápaság mennyire meg van gyengitve a Németországgal való viszály által. Németország erős volt, de szintén meggyöngülve a kuriával folyt harcz által, mert sok millió német katholikus fordult el hazájának uj politikai rendjétől. A német császár és a pápa kibékült — amaz, hogy az erős császárságot Francziaország ellenében erősbitse; emez, hogy Olaszországgal szemben erősebb legyen. Senkinek sem volt oly kevéssé inyére a kulturharcz megszünése, mint Francziaországnak. A vatikánbeli hatalmas franczia párt, mely IX. Piust a Poroszország elleni merevségre ösztökélte, ugyanigy akart hatni XIII. Leóra is; de ez, mint diplomata, ellenállott, mert szeme előtt az a czél lebegett, hogy Olaszországnak imponáljon. Olaszország akkor, bár jó lábon állott Németországgal, mégsem volt szövetségese a nagyhatalmak eme nagyhatalmának. Francziaország sziven volt találva; azt hitte, hogy nagy európai bonyodalmakkal szemben ő adhatja majd ki a jelszót, hogy Francziaország, mely harczra készen áll szemközt Németországgal, nemzeti nagyságának e megsemmisitőjével, és Olaszországgal, középtengeri vetélytársával, — adandó esetben a pápának is vissza fogja hóditani régi függetlenségét.

Ez a jelszó azonban lehetetlenné vált, mert a pápa, Németország békepolitikájához hajolván, ezzel azt nyilvánitotta, hogy sokkal inkább várja Németországtól a római kérdés megoldását, mint talán Francziaországtól, mely a maga fanatikus revanche-eszméiben sokkal inkább el volt foglalva önmagával, semhogy komolyan tarthatta volna szemmel a vatikáni fogoly szükségleteit. A pápa azt mondá magában: A római kérdés mindenkor szivesen látott ürügy lesz Francziaországnak arra, hogy Olaszország ellen támadjanak; de mivel Francziaország kormányozói nem benső, morális részvéttel viseltetnek a pápa iránt, hanem csak diplomácziai ürügyül használják! ennélfogva Francziaország, ha egyszer csakugyan harczi zászlójára fogja irni sok más jelszó közt a «pro Papa»-t is, bizonyára a szentszéket, mint szövetségesét fogja a világ előtt felelőssé tenni az esetleges vereségért, a melyet szenvedni fog. Igy aztán a Francziaország vatikáni szövetségese legyőzötté válhatnék Francziaország veresége esetében. De mivel XIII. Leó mindig ugy látta, hogy a hadiszerencse Németországnak kedvez, az erősebb felé hajolt, az erősebb felé, kit a higgadt, józan, számitó pápa az igazságosabbiknak is találtʼ.»

Arra a kérdésre: igaz-e, hogy XIII. Leó egész Európával akart Olaszország ellen szövetkezni, hogy igy az egész politikai világrész sulyát vesse a római kérdés mérlegébe a kuria előnyére, a főpap igy felelt:

«A pápa nem ellensége Olaszországnak. Olaszország hazája neki. Szereti, mint szeretheti hazáját egy olasz, ki nagy honfiui tradicziókban nőtt fel. Mint perugiai püspök hazafiui eszméket cserélt szóban és irásban a forradalmár Vincenzo Giobertivel oly időben, miker Giobertit sokan ántikrisztusnak tartották. A pápa nem is nézi rossz szemmel, hogy Olaszország a középeurópai hatalmak szövetsége által erőssé lett Európa tanácsában. Rég kibékült ő már bensejében a hármas szövetséggel; és azt várja, hogy a konzervativ hatalmak Olaszországot is valamivel konzervativebbé fogják hangolni; hogy a középeurópai hatalmak Olaszországot arra fogják serkenteni, hogy béküljön ki a pápával.

Európa fölött vihartól tikkadt légkör lebeg; a villamosságnak ki kell belőle törnie. Háborura fog kerülni a dolog, melynek záradékát kongresszus fogja képezni — oly kongresszus, mely a legutóbbi berlini kongresszushoz képest olyan lesz, mint a dráma az idillhez. Vagy talán sikerülni fog Európa hatalmainak olyan kongresszust hivni össze, mely megakadályozza a háborut. Bármilyen kongresszus lesz is az, akár vér nélkül való háborunak, akár véres békének a kifejezője — ez a kongresszus foglalkozni fog a pápa tarthatatlan állásával is. A pápa a középeurópai hatalmak által iparkodni fog Olaszországra hatni, hogy rendezze a római kérdést. Németországnak és Ausztria-Magyarországnak érdekökben van, hogy a vatikán és Olaszország közt fennálló áldatlan viszály megszünjék.»

A beszélgetés további folyamán, mely Galimberti szereplése, Schlauch nagyváradi püspöknek és a német Windthorstnak csaknem egy időben való felszólalása, a római kérdésnek a szövetség utján való megoldása, a latin nemzetek szövetkezésének mozgalma, a franczia belpolitika, a franczia-olasz antagonizmus, stb. körül folyt, végül a német császár római utjára vonatkozólag a következőket mondá a főpap:

A császár utja .... sem örömet, sem csalódást nem okozott a pápának. Ez utazásnak inkább hivatalos, semmint morális czélja volt. Felfujták kissé a dolgot. A katonás császár azért jött át az Alpeseken, hogy kezet fogjon katonai szövetségesével. Az olaszok most mindenkép hasznositják a konvenczionális császári látogatást. Róma ma Olaszország fővárosa; II. Vilmos császár, midőn ezt a Quirinálban mondott pohárköszöntőjében kiemelte, semmi ujat sem mondott. A római kérdés nyilt kérdés marad továbbra is, a milyen volt. A pápa egyik hatalomtól sem vár erőszakos közbelépést az ő érdekében. *De a császár utazása siettetni fogja az eseményeket.* Talán mihamarabb háborura kerül a dolog s még valószinübb, hogy az imént jelzett kongresszusra. Ki mondja, hogy a pápa és a császár, vagy a mi még valószinübb: a bibornok-államtitkár és Bismarck gróf közt folyt beszélgetésben érintetlen maradt volna egy kongresszusnak az eshetősége? *A békés kiegyezés* — ez a pápa óhaja, ki mint diplomata és politikai gondolkozó mérséklettel cselekszik és a békét akarja — *békét Európának, békét a pápaságnak és Olaszországnak* . . .»

Gurko tábornok varsói kormányzó e pillanatban meglehetősen váratlanul vonja magára a figyelmet. Egy mult éjjeli táviratunk jelentette a krakkói Reforma nyomán, hogy Suvalov gróf mint intette meg a kormányzó tábornokot, hogy hagyja abba a német alattvalók kiutasitását, mert az rossz hatással van Berlinben, egy másik távirat osztrák alattvalók jogtalan letartóztatásáról szól, mely arra enged következtetni, hogy Lengyelországban az orosz hivatalos felfogás szerint lázadás van készülőben. Ma egy pétervári távirat a következőket jelenti: A belügyminiszter Gurkótól táviratot kapott, mely azt a jelentést tartalmazza, hogy *Lengyelországban messze szétágazó forradalmi szövetkezetnek* jöttek nyomára. Huszonhárom gazdasági akadémiai növendéket, egy vizsgálóbirót, több kormányhivatalnokot — tulnyomólag oroszokat — elfogtak, mint a szövetkezet tagjai közé tartozókat. A *forradalmi párt kiáltványt* bocsátott ki, melyben *sajnálkozását* fejezi ki, hogy *a kutaiszi kozák merénylete a czár ellen dugába dőlt*, s a kiáltvány kijelenti, hogy a *merénylet ismétlődni fog*, ha a czár nem fog eleget tenni a nép jogos kivánalmainak. — Ugyancsak a Reforma szerint Gurko, midőn Suvalov gróf tiszteletére lakomát rendezett, e lakomán diplomata vendégét a következő — szinte hihetetlen — szavakkal köszöntette fel:

Mint e tartomány főkormányzója, örülök Suvalov nyilatkozatának, hogy általában véve békés a hangulat. Mint katona azonban *nem fogom kardomat hüvelyébe dugni*. A szomszéd államokban harczias a hangulat, ott a sajtó s a közvélemény mindig ellenünk vannak. A szomszéd államok katonái mindig hadseregünk hiányait igyekeznek kiemelni, azt mondják, hogy nincsenek jó hadvezérek Oroszországban. Hanem azért *24 óra alatt átlépjük mind a két határt, ha a czár szólit.* Ausztriának van kitünő tüzérsége, a német hadseregnek kitünő taktikája, de bennünk oroszokban van lelkesedés és kitartás, mely győzelemre visz. Ebben csak a török katona mérhető össze az oroszszal. Ha szükség lesz rá, tetteink nem fognak bennünket megszégyeníteni. *Tudjuk jól az utat Bécsbe is, Berlinbe is.*

A szerb alkotmány-revizióra vonatkozólag *Garasanin* következőleg nyilatkozott a Corr. de l'Est tudósitója előtt: A revizió körül lényegileg ama határozmányokról van szó, melyek az állampolgárok személyes jogaira vonatkoznak; ezek képezik az 1869-iki alkotmány leggyengébb oldalát. Ha az összes pártok oly engesztelékeny hangulattal mennének e tanácskozások elé, mint a haladópárt, akkor könnyen lenne elérhető a megegyezés. A radikálisokat politikai kivánalmaikban az az óhajtás vezérli, hogy megóvják a népet a felülről való nyomás ellen, a szabadelvüek pedig az alulról való nyomástól félnek, mig amazok mindenek felett arra törekszenek, hogy a korona kiváltságait megszoritsák, ezek azt akarják, hogy a tömegek erősen le legyenek nyomva. A progresszistáknak közvetitő szerepök van; lehetőleg azon lesznek, hogy ezt sikerrel teljesitsék. Ha kedvező a talaj, akkor pár hét alatt uj, teljesen megfelelő alkotmány lesz kidolgozható.

Gladstone, egy mai birminghami távirat szerint párthiveinek tegnap ott tartott gyülésén beszédet tartván, abbeli bizalmát jelenté ki, hogy az ő, valamint pártfelei részéről a *home-rule* javára kifejtett törekvéseket *siker* fogja koronázni. A *külügyeket* illetőleg Gladstone általánosságban *helyeslőleg* nyilatkozott a jelenlegi kabinet politikája felől. Reméli, hogy a kanadai halászat kérdésében kielégitő megegyezés fog létesülni, mely az *Anglia és az Egyesült-Allamok* közötti viszonyokat ismét meg fogja szilárditani. A *Sackville eset* alkalmával az *Egyesült-Allamok kétségkivül nem tanusitották az Angliát illető figyelmet.*

UJDONSÁGOK.

— nov. 6.

— *Személyi hirek.* *A királyné* eddigi megállapodás szerint nov. 18-án érkezik Gödöllőre. — *A trónörököspár* Erzsébet főherczegnővel deczember elején költözik át a bécsi Burgba. — *Mária Terézia* főherczegnő leányával hosszabb tartózkodásra a németországi Brombachba utazott. — *Károly Salvator* főherczeg Arcoba utazott. — *Donna Blanca* de Castilia, Lipót Salvator főherczeg menyasszonya, Gráczból visszaérkezett Bécsbe. — *Sir Augusztus Paget* a Wiennu Weekly News jelentése szerint nemsokára elhagyja Bécset s hir szerint Sir Claude Ford váltja fel őt a bécsi nagykövetségben. — *Tisza* Kálmánné szül. Degenfeld Ilona grófnénál ma tisztelgett a Klotild-szeretetház küldöttsége, mely megköszönte a Jósziv-egylet adományát. — *Bonnaz* Sándor csanádi püspök nov. 4-én ünnepelte püspöksége negyedszázados jubileumát. — *Feridun* bey, a volt budapesti török főkonzul, Athenben gyengélkedése miatt egy időre visszavonult a diplomácziai müködéstől. — *Orczy* Béla báró ő felsége személye körüli miniszter tegnap visszaérkezett a fővárosba. — *Varga* József váczmegyei áldozó papot a Somhegyi József apátplébános halálával megürült fóthi plébánia adminisztrátorává nevezték ki.

— **A németalföldi király állapotáról** csupa rossz hirek érkeznek. A mit a hágai táviratok III. Vilmosról közölnek, az csak a katasztrófa közelségét sejteti. E hó 2-iki kelettel a következőket irják az agg uralkodóról Hágából: III. Vilmos király állapotának hirtelen rosszra fordulása az egész országban nagy izgatottságot keltett. A király, a ki looi kastélyában valóságos remete-életet él s nején kivül emberi lényt soha sem lát, tudvalevőleg már két év óta betegeskedik. De válságra eddig nem voltak elkészülve, mert a «Neederlandsche Staatscourant», az ország hivatalos lapja, nyolcz nap előtt is azt a hirt hozta, hogy a király állapotában javulás állott be. S tényleg a király elhagyhatta az ágyat, sőt fontos kormányügyeket, mint a trónörökösnő gyámjainak kinevezését is, elintézhetett. November 1-én azonban váratlanul rossz fordulat állott be. E nap hajnalán a király szuró toroktájdalmakra ébredt s képtelen volt még folyékony tápláléknak lenyelésére is. Emma királyné táviratilag a kastélyba rendelte dr. Vynckhmpen udvari orvost, a ki a beteg király torkában egy mélyen lenyuló daganatot konstatált. A daganat oly természetü, hogy a király életét fenyegeti, ha az orvosoknak nem sikerül gyors eltávolitása. Ha a daganat a légzési szervekig hatol, akkor a katasztrófa elkerülhetlen. De ha a daganat nem is terjed tovább, de néhány napig mostani nagyságában marad s megakadályozza a királyt a táplálkozásban, akkor is beáll a kimerülés s a katasztrófa. E szomoru viszonyok között a hollandiai nép bizalommal néz Emma királynéra, a ki férjét odaadó szeretettel ápolja és a kinek remélhetőleg lesz ereje, hogy a fiatal trónörökösnő koronáját minden külső és belső veszélytől védelmezze.

— **Alapitvány az egyetemen.** A nemrég Budapesten elhunyt *Senger* Katalin végrendeletileg 10 ezer forintot hagyományozott a budapesti m. kir. tudományegyetemnek oly czélból, hogy annak kamataiból évenként egy jogi és egy orvosi pályamunka jutalmaztassék. Ugyanilyen összeget hagyott e jótékony nő a központi papnevelő-intézetnek a theologiai tudományok előmozditására. Ezenkivül 3000 forintot hagyományozott, hogy annak kamataiból két theologiát végzett növendékpap első misézésének költségei fedeztessenek. Az egyetemi tanács közelebb fog határozni a kiirandó pályázat ügyében.

— **Az elhunyt német császárok arczképeinek elárusitása.** A «N. W. Tagbl.»-nak azt táviratozzák Berlinből, hogy ott egy idő óta a mükereskedésekben I. Vilmos és III. Frigyes császárok arczképeit árulják még pedig az utóbbit a halálos ágyon való felvétel után. Mindazok, a kik III. Frigyes arczképét megveszik, tartoznak nevöket megmondani és a nevöket egy lisztába beirni, a nélkül azonban, hogy személyazonosságukat hivatalosan kellene igazolniok. A «Voss. Ztg.» erre vonatkozólag ezeket irja: Nagyon feltünt, hogy mig a Vilmos császár arczképét kitették a kirakatokba, addig a Frigyes császárét sehol sem lehetett látni, e helyett azonban sok helyen ez az értesités volt olvasható a kirakatokban: «Itt Frigyes császárnak a halálos ágyán történt felvétel után készült arczképe is kapható, de ennek a kifüggesztése legfőbb helyről meg van tiltva.» Ezeket az értesitéseket azóta elkobozták, de ezelőtt még a Vilmos császár arczképe alá is ki voltak téve, a mi nagy visszatetszést keltett. A Frigyes császár arczképeinek hátsó lapjára ez volt felirva: «Ennek a képnek a kifüggesztését legmagasabb helyről jövő parancs betiltotta.» Mindez nagyon furcsán érintette a berlinieket mig meg nem kapták a megnyugtató magyarázatot. E szerint a kifüggesztett tilalom azért adatott ki, mert Frigyes császárnénak határozott óhajtása volt, hogy a képek elárusitása ne történjék a kirakatokba helyezés utján, másrészt pedig a vevők neveit is csak azért kivánja, hogy tudomást szerezzen azokról, a kik a boldogult császár arczképét birni óhajtották. — Ujabban Berlinből a következőket táviratozzák: A *Voss. Ztg* közleményét jól értesült körökben azzal egészitik ki, hogy Frigyes császár özvegye az engedélyt a képek árulhatására csak oly feltétel mellett adta meg, hogy a képeket ne állitsák ki közszemlére. Azt, hogy a vevők neveiket bejelentsék, nem követelik, csak óhajtják, mert az özvegy császárné tudni akarja, hogy kik vesznek képeket.

— **A honvédség köréből.** A hivatalos lap mai száma közli: Király ő felsége körösszegi és adorjáni gróf *Csáky* Kálmán ezredesnek, a 2-ik honvéd lovas dandár parancsnokának, a megtartott felülvizsgálat alapján mint «csapatszolgálatra nem alkalmasnak, helyi szolgálatra alkalmas»-nak nyugállományba helyezését elrendelte és ez alkalommal neki kötelességhü és sikeres müködése elismeréseül, a 3-ad osztályu vaskoronarendet dijmentesen adományozta; továbbá a 2-ik honvéd lovas dandár parancsnokává, ezen dandár törzséhez való áthelyezés mellett: csepei *Zoltán* Elek ezredest és az 1-ső honvéd huszár-ezred parancsnokát; az 1-ső honvéd huszár-ezred parancsnokává: szentgyörgyi *Jabláncy* Sándor ezredest és a 3-ik honvéd huszár-ezred parancsnokát; a 3-ik honvéd huszár-ezred parancsnokává: báró *Cordon* Gyula alezredest és az 1-ső honvéd huszár-ezred I-ső osztályának parancsnokát kinevezte, végre *Viczián* Antal őrnagynak és az 1-ső honvéd huszár-ezred II. osztálya parancsnosának, hasonló minőségben ugyanezen ezred 1-ső osztályához való áthelyezését elrendelte.

— **A hadsereg köréből.** A hadsereg rendeleti lapjának ma kiadott száma a következőket publikálja: Barkassy Béla alezredes, a közös hadügyminiszter szárnysegéde ez állásától fölmentetett; helyébe Hüyn Ottó gróf főhadnagy neveztetett ki a közös hadügyminiszter szárnysegédének. Nyugalomba helyeztettek: ritterburgi Ungar Ferdinánd 8. drag. ezredbeli ezredes, Mudra János a 11. gyalog ezr. alezredese és Friepes Adolf a 8. drag. ezr. alezredese, ez utóbbi ad honores ezredesi rang és a 3. oszt. vaskorona-rend adományozása mellett, végül Kahler József alezredes, az 1. hadt. tüzérs. ezred parancsnoka.

— **Az egyetemi ifjuság és a véderő-törvényjavaslat.** Az egyetemi ifjuság ma délután népes gyülést tartott, mely a véderő-törvénynek az egyéves önkéntességre vonatkozó intézkedéseivel foglalkozott. Lers Vilmos a közgyülés elnöke fejtegette a törvényjavaslatnak amaz intézkedéseit, melyek éle a müvelt magyar ifjuság érdekei ellen irányulnak. A közgyülés egyhangulag elhatározta, hogy az egész ország ifjuságához felhivást intéz, hogy csatlakozzék a mozgalomhoz, egyuttal kiküldött egy tiz tagu bizottságot, melynek feladatává tette, hogy lépjen érintkezésbe az országgyülési képviselők jelesebbjeivel az ifjuság érdekében egyuttal szerkeszszen petitiót a képviselőházhoz az előbbi állapot fenntartásáért és ugy a szolgálati idő meghosszabbitásának elvetését, valamint a szolgálati év alatt a tanulmányok folytatásának megengedését kérik. Lelkesedéssel fogadtatott dr. Vécsey Tamásnak már a javaslatról szálongó első hirek hallatára az Egyetemi Lapokban közölt ama nézete, hogy a katonai elv ugy egyeztessék össze az ifjuság érdekeivel, hogy a katonai oktatás elméleti része már az egyetemen előadassék s a szolgálati év csak a gyakorlati részre forditassék. A bizottság következőleg választatott meg: Deák Jenő, Eötvös Bálint, Gonda Dezső, Gorove László, Hodászi Antal, Jászi Viktor, Lers Vilmos, Porteleki László, Varga József, Zahariás János. A bizottság mindjárt holnap tisztelegni fog és kikéri Münnich Aurél orsz. képviselő véleményét és pártfogását; felszólitja egyuttal mindazokat az ifjuság közül, kiknek e tárgyban valami javaslatok volna, hogy lépjenek érintkezésbe a bizottsággal.

— **Rókk Szilárd emléke.** A fővárosi képzőmüvészeti bizottság havi ülésén Gerlóczy Károly polgármester mint elnök a tagok élénk helyeslése mellett emlité fel, hogy a bizottság egyik feladata a főváros körül érdemeket szerzett férfiak arczképét a polgári arczképcsarnok számára lefestetni, s ama nézetének adott kifejezést, ogy a közgyülésen esetleg teendő inditványnak nem

vág eléje, ha a bizottság kimondja, hogy Rökk Szilárd arczképét az arczképcsarnok számára lefesteti. A bizottság egyhangu élénk helyesléssel fogadta az elnök inditványát s az intézkedést reá bizta. Visi Imre és társai a főváros holnapi közgyülésére Rökk Szilárd emléke tárgyában ma azt az inditványt nyujtották be, hogy a közgyülés utasitsa a képzőmüvészeti bizottságot a nagy emberbaráthoz s a fővároshoz egyaránt méltó emlék iránt tenni javaslatot.

— **Az ó-budai ásatásokat** az idénre befejezték. Legjelentékenyebb eredménye a két havi kutatásnak a Mithra-templom, mely még egészen jó karban van. Az érdekes emléket, melynek a napokban igen sok látogatója volt, legközelebb fogják tető alá helyezni. Az ásatások költségeit tudvalevőleg a főváros fedezi, a miben legnagyobb érdeme kétségkivül Havas Sándor főv. bizottsági tagnak van. Óhajtandó volna, hogy az ásatásokat, a mennyiben a fővárosnak méltón európai hirére válnak, tovább is folytassák.

— **A zsidók házassága** tárgyában a vallásügyi miniszter következő rendeletet bocsátott ki az összes törvényhatóságokhoz: Felmerült kételyek folytán értesitem a közönséget, hogy az izraelita nősülni szándékozó feleket születési bizonyitvány nélkül összeadni nem szabad, minden oly esetben tehát, midőn a házasságra lépni szándékozó izraelita vallásu egyén, születési bizonyitványt szabályszerü anyakönyvi kivonat alakjában, bármily oknál fogva beszerezni s felmutatni nem képes, hozzám esetről-esetre jelentés teendő oly czélból, hogy vagy a születési utólagos anyakönyvi bejegyzése rendeltessék el, vagy ha a születés körülményei kipuhatolhatók nem volnának, az illető egyénnek születési bizonyitvány hiányában felderithető egyéb adatok alapján való házasságra léphetése engedtessék meg.

— **Elfogott rabszökevény.** Várpalotáról táviratozzák lapunknak, hogy Karvalyt, csufnéven Krajczár Csibukot, a marczaltői rablógyilkosok egyikét, a ki tegnap börtönéből megszökött, ma Öskün a parasztok elfogták. A rablógyilkost erős fedezet alatt Várpalotára szállitották. A másik szökevénynek Béhlnek is nyomában van a csendőrség a páthi erdőben.

— **Férj-gyilkosság.** Vad kegyetlenséggel tette el láb alól Modorlakon Illik Gyorgye oláh parasztot felesége Jeri Julia, a ki már egyszer férj-gyilkosság gyanuja alatt állott. A menyecske összebeszélt tetvérével, Jeri Gyorgyeval, Bozgán Konstantinnal s Benevekán Juon moderlaki emberekkel s kifőzték a bün tervét. A bünténre az aradi vásár napját szemelték ki, a mikor Illik Gyorgye reggel 4 órakor mindig ki szokott menni az országutra és ekkor a fentebb emlitett banda a sötétben megtámadta s mig a férfiak vasvillával teljesen szétverték a szerencsétlen ember koponyáját és agyvelejét, az alatt az asszony egy késsel keresztben széthasitotta férje hasát, ugy, hogy e késvágás maga is okvetetlenül halálos lett volna. A vizsgálat e tényeket mind kideritette s ezek alapján a feleség, Jeri Gyorgye a sógor, továbbá Benevekán Juon és Bozgán Konstantin beszállittattak az aradi kir. ügyészség fogházába.

— **A bécsi tüzről,** mely a déli vasutaknak a Laxenburger-strasse 2. szám alatt levő mühelyében tegnap délután öt órakor keletkezett, mai lapunkban már irtunk. Tudósitásunkat most még a következőkben pótoljuk: A tüz oly gyorsan terjedt, hogy az égő épületrészben dolgozó husz munkás közül csak tizenötnek volt ideje sértetlenül elmenekülnie, mig a többi öt közül kettő sulyosan, három pedig könnyen megsebesült. A tüz ama szilárdan épült gyári helyiségek egyikében tört ki, a melyek a déli vasut munkatelepét nagy területen körülveszik. Ez az épület hatvan méter hosszu és egyemeletes; a földszintjén vannak a kijavitandó vasuti kocsik számára szánt helyek. Ez időszerint hat személyszállitó, meg két udvari kocsi volt javitás alatt, ez utóbbiak közül az egyik vadászkocsi, a másik pedig szalonkocsi Ezek egyikének belsejét ujra fényezték a munkások s a mint esteledett, egy hordozható gázlámpát gyujtottak meg benne, melylyel közel találtak menni a kocsi terpentines falához. Egy pillanat alatt lobot vetett az egész kocsi s mielőtt a benne dolgozó munkások menekülhettek volna, ruháik meggyultak s a szerencsétlenek iszonyuan összeégtek. A szomszédkocsiban volt munkások kisebb sérülések árán menekültek. Az anyagi kár nem oly nagy mint eleinte hitték; mint ugyanis a vasut igazgatósága jelenti, az összes kár alig haladja tul a 40,000 forintot.

— **Az idegenek beiktatása Francziaországban.** A magyar sajtóban legutóbb élesen megtámadták a párisi osztrák-magyar nagykövetséget azért, hogy az idegenek beiktatására vonatkozó intézkedés végrehajtásánál a magyar alattvalókat osztrák kategóriába sorozták. Bertha Sándor Párisban élő hazánkfia védelmébe veszi az O. E.-hez irott levelében a párisi nagykövetséget, különösen Zichy Tivadar gr. párisi nagykövetet s kiemeli ennek magyar hazafias érzelmeit. A beiktatás körül esetleg előfordult hibákra nézve ezeket irja: Én október 19-én voltam a rendőrségen s miután magamat magyarnak vallottam, engem magyarnak irtak be. Ez az egy eset már kizárja annak lehetőségét, hogy a beiktatásnál politikai helyzetünk rendszeresen ignoráltatnék, s arra enged következtetni, hogy a jelentkező magyarok nem fektettek elég sulyt, vagy franczia nyelven nem voltak képesek elég sulyt fektetni, nemzetiségük meghatározására, ép ugy mint ama hannoverai, kit szintén osztráknak keresztelt valami jámbor, számfeletti iktató. Egyébiránt a hibásan beiktatott magyarok már értesitve vannak arról, hogy beiktatási jegyeik kivánságukra kiigazittatnak.

— **A szabadkai negyedmilliós lopás** s az ezzel kapcsolatos kulai rablás ügyében Rósa Kálmán szegedi biró szakadatlanul folytatja a vizsgálatot, mely ujabb beismerő vallomások folytán már-már teljesen ki van deritve. A vizsgálat folyamán ama vádlottak közül, akik eddig a legkonokabbul tagadtak, ujabban ismét töredelmes beismerő vallomást tettek ketten. A monstrebünügy lebonyolitását rendkivül megkönnyitették ezek a beismerő vallomások. Klemm Jusztin csendőrfőhadnagy ezalatt folyton kutat és szedi össze az ujabb és ujabb adatokat a vizsgálat kiegészitéséhez. A zsiványfogó csendőrfőhadnagy tegnap ismét behajókázott Török-Kanizsáról Szegedre két asszonyi személylyel, akik tegnap fontos vallomást tettek a negyedmilliós lopás ügyében. Az egyik asszony a negyedmilliós lopás egyik főtettesének: Madaczki Antalnak a felesége, aki férje ellenében beismerő vallomást tett. A másik asszony tanuként szerepel s ez is igen lényeges dologban tett vallomást. A két asszonyt kihallgatás után elbocsájtották. A tettesek közül még ketten tagadnak. A negyedmilliós lopás ügyében a szökésben levő Maczonka György és neje ingó és ingatlan vagyonára a bünügyi zárlat a delegált szegedi kir. törvényszék által elrendeltetvén, szombaton a szökevények lakásán foganatositatott. Maczonka Györgynek és nejének a rendőrség nyomában van.

— **Kirabolt gőzmalom.** Mint Szegedről táviratozzák, ott a mult éjjel a Back-féle gőzmalomba ismeretlen tettesek betörtek. Két széles fal áttörése után jutottak a malom belsejébe, hol a nagy Wertheim-szekrény áll. A rablóknak sikerült a Wertheim-szekrényt feltörni s az abban levő 22,000 frtot elrabolták. A tettesek kézrekeritésére megtették az intézkedéseket.

— **Léprekerült lókötő banda.** Egy Temes- és Aradmegyében garázdálkodó lókötő-bandát keritettek kézre a szeged-csendőrségi kerülethez tartozó dettai és gattajai csendőrörsök. Négy napig tartott a hajsza a lókötők nyomában, de végre kilencz tagja hurokra került. 15 lopott lovat és több hamis lópasszust találtak nálok. A lókötőket már beszállitották a dettai járásbiróság börtönébe, a hol a vizsgálatot a legnagyobb szigorral megindították. Nemcsak azt ismerték be, hogy a nálok talált 15 lovat lopták, hanem bevallották eddig, hogy Temes- és Aradmegyék területén rövid idő alatt 42 darab lovat hajtottak el. Ezt a veszedelmes lókötő-bandát Brözer Mihály és Szász Károly János dettai, meg Para Zsigmond és Süveges István gattajai gyalogos csendőrök fogták el.

— **Veszett eb marása.** Török-Szent-Miklósról irják lapunknak, hogy Schlesinger Ignácz odavaló kereskedőt a minap megmarta egy kutya, melyről konstatálták, hogy veszett volt. A megmart kereskedő számára, a ki földhöz tapadt szegény ember, azonnal gyüjtést inditottak s most már utban van Pasteurhöz Páris felé. Ez alkalommal levelezőnk erősen kikel a környéken uralkodó «kutya-állapotok» ellen és felveti azt a kérdést, vajon a közigazgatási hatóságok nem-e foganatosithatnának szigorubb intézkedéseket a kutyák ellen, melyek folytonosan veszélyeztetik a lakosok testi épségét.

— **Gyilkosság vagy öngyilkosság.** A szegedi tanyán tegnapelőtt Csóti Gyapjas Mihálynál gyanus haláleset történt. Ifju Kistót István ott vacsorált a nevezett gazdaembernél s vacsora után azt a hirt vitték a feleségének, hogy az ura vérében fekszik. Mikor az asszony rémülten Csóti Gyapjasékhoz futott, akkor a szerencsétlen Kistót már haldoklott, de még volt annyi ereje, hogy igy szóljon: «Csóti Gyapjas Mihály ölt meg.» Ezzel szemben Csótiék azt vallják, hogy Kistót részeg állapotban önmagát lőtte meg. A vizsgálat a gyanus haláleset okának kideritésére vonatkozólag folyamatban van.

— **Időjárás Budapesten.** A kellemetlen őszi idő, mely tegnapelőtt köszöntött be, ma is tartott, sőt fokozódott: a nedves, egészségtelen szél egyre fu, a hőmérsék lassan bár, de folyton alább száll; e mellett az ég egész nap be volt borulva, sőt a nap folyamán hébe-korban hópelyheket is láttunk szállingózni. A hőmérsék tegnap óta mintegy 2 fokkal csökkent, s reggeli 7 órakor — 2·9 fok volt 767 mm. légköri nyomás mellett. Lapunk zártakor sötét borult s határozottan hideg éjszaka van.

Rövid hirek. *Pozsonyból* táviratozzák, hogy az Elbe gőzös a mult éjjel Körtvélyesnél 5000 métermázsa buzával elsülyedt A hajólegénységét is csak nagy nehezen tudták megmenteni. — *Apostagon* Lukácsi János kádármester revolverlövéssel vetett végett életének. — *Sámsonban* (Hajdumegye) a mult szombaton ifj. Solyom János 30 éves földmives dühében egy kapanyéllel agyonütötte az édes apját. A bünös önként jelentkezett az elöljáróságnál. — *Bécsben* tegnap Behlohlavek János bádogosmester lugesszencziával megmérgezte magát. — *Boiszlaván* Karánsebes mellett tegnap a csendőrség egy több tagból álló rablóbandát keritett kézre, mely egy idő óta a vidéken garázdálkodott. — *Hradek és Pittyen* között a Vlava szorosban nagy töltés csuszamlás történt, minek következtében a közlekedés pár napra megszakadt. Szerencsétlenség nem történt. — *Temesváron* két szerb kereskedőt Jancsics Nikolát és Gavrilovics Józsefet elfogták, mert ott bankóhamisitásra akartak birni egy kőrajzolót. — *Bécsben* a kiállitási sorsjáték 20,000 frtos főnyereményét Kowarczik az uj Burg-szinház jelmezszabója nyerte meg.

= **Ujabb sikkasztások a VII. kerületi elöljáróságnál.** A VII-ik kerület hirhedt elöljáróság ujabban ismét beszéltet magáról. A Kaszap-féle sikkasztás összege még csak hozzávetőleg van megállapitva, az általa félrevezetett és megkárositott kereskedők és iparosok száma még nem ismeretes és már ujabb sikkasztások adnak dolgot a fegyelmi hatóságnak, majd a törvényszéknek. A legujabban földeritett visszaélések szomoruan jellemzik a VII. kerület elöljáróságánál még most is uralkodó viszonyokat s azt bizonyitják, hogy a vizsgálat, melyet annak idején a polgármester e hivatal ellen megindittott, nem orvosolta a bajokat gyökeresen mert a sikkasztók, a kikről most a leplet lerántották a Kaszap-féle sikkasztás idejében is ott voltak s a vizsgálat folyama alatt a legnagyobb lelki nyugalommal folytatták mesterségöket, mert a fegyelmi hatóság elmulasztotta azt, a mi első kötelessége lett volna, hogy az elöljáróság összes személyzetét helyezze át s ezzel vegye elejét a további botránynak. A legujabb sikkasztás részletei a következők:

Dr. *Vaszilievits* János kit a polgármester a Kaszap-féle sikkasztás fölfedezése után a felfüggesztett *Biró* Antal kerületi jegyző helyettesitésére kiküldött, azzal kezdette meg hivatalos működését, hogy felhivást küldött szét a VII. kerületben italmérési regále- és községi dij fizetésére köteles üzlettulajdonosokhoz és iparosokhoz, melyben figyelmeztette őket, hogy üzleteik az érdekelt ipartársulatok és testületek közbenjöttével folyó évi november 5-ikétől kezdve a helyszinen össze fognak iratni, mely alkalommal az italmérési szabályrendelet intézkedései ellen bármily módon vétők ellen a szabályzat büntető határozmányainak teljes szigorát fogja alkalmazni az elöljáróság. Ehhez képest felhivta őket, hogy az üzletükben netalán fenforgó hiányokat mihamarább pótolják. Vaszilievits jegyző mult hó 23-án küldötte szét e fölhivásokat és a következő napon már csapatosan jöttek hozzá a felek panaszra, hogy jóllehet az iparjogositványért járó dijakat és bélyegeket már régen átszolgáltatták az elöljáróságnak, iparigazolványaikat mindeddig, többszöri sürgetés daczára sem kaphatták meg. Vaszilievics jegyző azonnal jegyzőkönyvet vett föl az illető felekkel és ezek alapján csakhamar világossá lett előtte, hogy a kerületnél alkalmazott *Iszer* Lajos dijnok, *Bengyer* Nándor iktatóval szövetkezve, hosszabb idő óta rendszeres visszaéléseket követnek el a főváros és a felek kárára. Iszer az iparengedélyért folyamodó feleket elfogdosta, közvetitőül ajánlkozott fel nekik és hatósági dij szine alatt, valamint saját szolgálatai fejében kisebb-nagyobb összegeket vett át tőlük oly czélból, hogy azokon iparjogositványt, iparengedélyt s több e félét eszközöl ki számukra. Átvette tőlük a kérvényeiket is, de azokat legtöbbször be sem adta, és a pénzt magánál tartotta. Akadtak azonban olyan felek is, a kik az általuk lefizetett összegek ellenében nyugtát vagy beadványukról iktató számot követeltek a dijnoktól. Ilyenkor Iszer Bengyer iktatóhoz fordult, a ki a félnek egy hamis iktatószámmal ellátott számlapot adott át, a mely alá a nevét is oda irta s melyet a hivatalos felülbélyegzéssel is ellátott. Vaszilievits jegyző legelőször e hamis iktató számok alapján jött rá kétségtelenül a visszaélésekre. A felekkel fölvett jegyzőkönyveket — szám szerint 10-et — október 30-án az iktatókönyvi kivonatokkal és a bünjelekként szereplő hamis számlapokkal együtt jelentés kapcsán terjesztette föl Kamermayer polgármesterhez. *Márkus* József főjegyző ennek következtében november 2-án kihallgatta Bengyer Nándor iktatót, ki ellen a polgármester 3-ikán hozta meg a felfüggesztési határozatot. Iszer dijnok, a ki ugy látszik, megérezte a pecsenyeszagot, mult hó 30-án benyujtotta lemondását a polgármesternél. De ekkor már Vaszilievits is beadta jelentését a visszaélésekről s a polgármester, a lemondást elvetve, Iszer Lajost elbocsátotta hivatalából. Hogy a főváros mily nagy összegek erejéig károsult meg e visszaélések által, azt egyelőre még nem lehet meghatározni. De tekintettel arra, hogy a jelentkező felek közt már eddig is voltak olyanok, a kik egy év óta gyakorolják az italmérési üzletet minden engedély nélkül, a kik tehát ezen idő alatt a regále-adót sem fizették — előre lehet látni, hogy a kár összege igen jelentékeny lesz. A megkárositott felek száma szinte kiszámithatatlan. Hogy a tőlük kicsalt összegek megtérülnek-e valaha, azt még bajos elhatározni. Az elöljáróságtól, a hova tömegesen jönnek panaszaikkal, kártéritési igényeikkel, a sikkasztókhoz utasitják őket. Bengyer Nándor iktatón aligha fogják a pénzüket behajtani; inkább talán Iszeren, a kinek saját háza van a krisztinavárosi mozdony-utczában. A vizsgálatot a központban Márkus József főjegyző, a kerületben dr. Vaszilievits János jegyző vezeti. Ez utóbbi tegnap és ma megvizsgált 163 üzletet a kerületben s ezek közt 10 olyant talált, melyeknek egyáltalán nem volt iparengedélyük, 40 esetben pedig kisebb-nagyobb kihágást állapitott meg. A polgármester a felfüggesztett Bengyer Nándor helyettesitésével Nouvier Iván X. kerületi irodatisztet bizta meg. Bengyer nem uj hivatalnok a fővárosnál. Czime: Tanácsi aliktató s a kerületbe iktatói minőségben volt kirendelve.

= **Az eltünt kereskedő.** A homály, mely eddig a bécsi Charmatz czég utazó ügynökének, Ebenspanger Dávidnak a budapesti Magyar király szállóból való eltünését körülvette, kezd már tisztulni egy kissé. A mai nap folyamán két jelentés érkezett a rendőrséghez, melyeknek egyike sem alkalmas arra, hogy igazolja azokat a feltevéseket, melyek szerint Ebenspanger büntény áldozatául esett volna. Emlitettük, hogy Chermatz október 24-én táviratilag Bécsbe hivta Ebenspangert Szatmárról, a hol ez nyerstermények bevásárlása végett időzött. Ebenspanger a helyett, hogy főnöke felszólitásának haladéktalanul engedett volna, csak október 28-án utazott el Szatmárról, de akkor sem ment Bécsbe, hanem Budapestre jött, a honnan még ugyanaznap nyomtalanul eltünt. Az engedetlenség oka mindeddig rejtély volt a bécsi czég és a budapesti rendőrség előtt. Ma azonban oly természetü értesitést kapott a rendőrség Szatmárról, mely alkalmas megfejtésül szolgálhat e rejtélynek. E szerint Ebenspanger mielőtt Szatmárról a fővárosba utazott, Szatmáron nagy összegekben kártyázott és vesztett. Egy másik értesitésből, mely a Charmatz czéghez egy brodi üzletbarátjától érkezett tegnap, megtudjuk, hogy Ebenspangert mult hó 29-kén — tehát az eltünést követő napon — este 6—7 óra között Szabadkán látta egy Weisz Miksa nevü utazó. Együtt ültek vacsoránál az indulóház éttermében; Ebenspanger egyszerre felkelt s e szókkal: «mindjárt jövök». Kiment a vendéglőből s azóta Weisz nem látta. A rendőrség most a vidékre is kiterjesztette figyelmét, de Ebenspanger holléte felől mindeddig még nem juthatott biztos adat birtokába. — A *Wiener Abendblatt* értesülése szerint Ebenspangert nem a szabadkai, hanem a brody-i indulóház éttermében látta f. hó 29-én Singer S. brody-i kereskedő. Kevéssel a Romániával közlekedő vonat elindulása előtt Ebenspanger valami kicsinyes kifogással távozott az étteremből és — mint Singer később értesült — a nevezett vonattal el is utazott. Ebenspangernek volt a keletre szóló utlevele és igy semmi sem állhatott utjában, hogy a határon átkeljen. A bécsi lap még megjegyzi, hogy évek előtt egy nagyobb összeg pénz tünt el Ebenspanger kezén, melyet azonban kisebb részletekben visszafizetett főnökeinek.

= **A kifosztott pénzeslevél** ügyében, melyet a prágai Kollarek és Müller czég adott föl Adler Sándor budapesti gabonakereskedő czimére, a budapesti főposta-igazgatóság a maga körében megejtette az előleges nyomozatot és az iratokat, valamint a bünjelként szereplő levelet átküldte a prágai postaigazgatósághoz. A jelek oda mutatnak, hogy a levelet nem Budapesten, hanem vagy a feladás helyén, vagy utközben fosztották ki. Ezért a vizsgálatot kiterjesztik a bécsi mozgópostára is, melynek közvetitésével a levél ideérkezett. A prágai postától a hozzá intézett távirati megkeresésre mindeddig nem érkezett válasz. *Scheff* rendőrfogalmazó, ki ez ügyben a rendőri vizsgálatot vezeti, a mai nap folyamán kihallgatta mindazokat a postai közegeket, a kiknek kezében a pénzeslevél megfordult, — de a vizsgálatra nézve eredménytelenül.

= **Életunt fiatal asszony.** Góté Karner Emilia, egy hivatalnok 24 éves fiatal felesége halottak estéjén a X. ker. üllői-uti csárdában foszforoldattal megmérgezte magát s ma délután meghalt. Férje nem is sejti, hogy mi vihette fiatal nejét öngyilkosságba.

= **Öngyilkosság a korcsmában.** Berger Tivadar 32 éves térfi-szabó ma délután 5 órakor Kender-utcza 11. sz. lakásából a szomszédos korcsmába ment s ott vörös borban feloldott cziankálival megmérgezte magát. A méreg rögtön hatott s mire a mentők a boldogtalan ember segitségére megérkeztek, az már nem volt az élők sorában. Tettét ismeretlen okból követte el. Holttestét a Stáhly-utczai boncztérembe vitték.

A czári család veszedelme.

A borkii vasuti katasztrófa folyvást a legnagyobb mértékben foglalkoztatja az orosz közvéleményt. Mindenfelé el van terjedve a hir, hogy a szerencsétlenséget gonosz kezek okozták s ez a hir a hivatalos tagadás ellenére szilárdan tartja magát. Annál több valószinüsége van annak, hogy csakugyan merénylet történt, mert a nihilisták ismét több helyen kezdenek magukról életjelt adni, a mi a katasztrófával kétségtelenül összefügg. Erre mutat, hogy proklamácziót tettek közzé, melyben bevallják, hogy Kutaisban merényletet követtek el s a sikertelenség nem riasztja őket vissza. Ugyanekkor Varsóból is nagy összeesküvés hire érkezik s állitólag huszonhárom orosz tanulót és hivatalnokot fogtak el, a kikre a bünrészesség rájuk bizonyult. A katasztrófáról Pétervárról ujabban a következőket irják: A vonatok, melyek az október 29-iki szerencsétlenség alkalmával megsebesülteket a fővárosba szállitották, nov. 2-án érkeztek oda. A sebesültek a katasztrófáról sok érdekes részletet beszélnek. A vasuti töltés ott, a hol a szerencsétlenség történt, öt ölnyi magas; jobbról mély bevágás, balról folyó viz van. A katasztrófa nem déli 12, hanem délután 2 órakor történt. Az ebédlőkocsiban 23 ember volt; ott volt az egész czári család Olga Alexandrowna nagyherczegnő kivételével, a ki a szomszéd kocsiban maradt. Ez utóbbi kocsi a katasztrófa alkalmával keresztbe jutott a töltésen s a következő kocsik lökésének egész sulyát felfogta, a mi a nyomást az ebédlő kocsira lényegesen mérsékelte. Mikor a czár a czárnéval és gyermekeivel a kocsi romjai alól kibujt, első kérdése ez volt: «Veszett-e el emberélet? A romok alá temettettek jajkiáltásából tudni lehetett, hogy iszonyu szerencsétlenség történt. A rombolás láttára a *czár sirva fakadt.* A legtöbbet szenvedtek a vasuti zászlóalj katonái. Noha nagyon esett s nagy sár volt, a czár felmászott a meredek töltésre s a sebesültekhez ment. *Zichy Mihály* hires müvészhazánkfia szintén a czári kocsiban volt, de sérülést nem szenvedett. A müvész előadása szerint a katasztrófa pillanatában érezvén, hogy eső-cseppek érik s világosságot látván maga felett, kiszabaditotta magát a fedele alól. Ő vele együtt jött ki a romok alól Kutusov grófnő, a czárné udvarhölgye. Hogy mily nagy veszélyben forgott a czári család az ebédlőben, megitélhető abból, hogy néhány személy, a ki ugyanabban a kocsiban csak egy elkülönitő falon tul volt, a katasztrófa pillanatában életét vesztette.

A konyha-kocsiban levő mind a tiz ember megsebesült. Nagy részvétet kelt Streljstev konduktor halála. Már három vasuti balesetben vett részt s most engedélyt kért, hogy otthon, gyermekágyban fekvő nejénél maradhasson, de a czári vonatra rendelték s a szerencsétlenség alkalmával életét vesztette. Halála hire beteg nejét is megölte. Schönberg irnok kiugrott a kocsiból, melynek lehulló romjai azonban agyonverték. Sidorov udvari kozák holttestét csak a ruháról lehetett felismerni, annyira össze volt zuzva. A czár környezete azt állitja, hogy a katasztrófát egyes-egyedül az okozta, hogy a közlekedési miniszter kocsija, mely először siklott ki, nagyon nehéz volt. A czári vonat 18 legujabb szerkezetü kocsiból állott.

A katasztrófa áldozatainak Pétervárra szállitásáról e hó 2-diki kelettel Pétervárról még a következőket irják: A borkii vasuti katasztrófa alkalmával szerencsétlenül jártak egy része csütörtökön délelőtt 11 órakor érkezett a fővárosba. A szomoru szállitmányt a pályaudvaron Gresser vezérőrnagy városkapitány, több rendőrhivatalnok és nagyszámu közönség fogadta. A szerencsétlenek számára több zárt kocsi állott készen, a melyeken őket azonnal az udvari mosóintézetbe szállitották és bekötötték. A sebesültek legnagyobb része ugyanis az udvari cselédségből való, mely ott lakik. Sulyosan sebesültek alig voltak közöttük Tegnap este a Miklós-vonalom 14 holttest érkezett Charkovból Pétervárra. Megérkezéskor tömérdek nép árasztotta el a pályaudvart. A tömegnek azonban csakhamar távoznia kellett, mert a rendőrség csak a szerencsétlenül jártak rokonait és hozzátartozóit bocsátotta be a perronra. A holttestek befogadására több gyászkocsi állott a pályaudvar előtt. Kilencz óra tájban megjelent Gresser vezérőrnagy városkapitány a segédjével, s kevéssel utána a czári udvar minisztere Woronzov Doskov gróf főhadsegéd a nejével. Ekkor ünnepi csendben egy gyászkhorál hangjai mellett rakták fel a 14 koporsót a kocsikra, a rokonok szivszaggató zokogása közt. Az áldozatok jobbára szürke vagy fekete ércz- és tölgyfakoporsókban voltak elhelyezve. Minden koporsón rajta volt a benne fekvő halott neve. Legelőször Bresch törzskari kapitány holttestét emelték le társai a waggonról, a kik teljes számban megjelentek, hogy szerencsétlen bajtársuknak a végtisztességet megadják. Utána következett a többi, tizenhárom koporsó. Az elhunytak hozzátartozóinak meg volt engedve, hogy sajátkezüleg vegyék át drága halottjaikat és vallásuk szerint az illető templomba szállitsák, a honnan eltemettetni akarják. A gyászmenet, mely az éjjeli sötétség miatt fáklyafénynél vonult végig az utczákon, mély benyomást gyakorolt a közönségre. Bresch kapitány koporsóját a Péter és Pál templomba kisérték. Ugyanide vitték vagy öt koporsót, melyekben az udvari alkalmazottak holttestei feküdtek. A többi nyolcz koporsót a főváros többi templomaiba vitték, a honnan majd örök nyugalomra helyezik őket. A vasuti zászlóalj hat közkatonáját, egy kalauzt, egy főkalauzt és egy tiszti szolgát már Charkovban eltemettek.

A *Köln. Ztg.* szerint a czári család Borkiból való visszautazása alkalmával egy másik csekélyebb jelentőségü baleset is fordult elő. A moszkvai vasut vonalon ugyanis egy tehervonatot baleset ért, minek következtében az udvari vonat késedelmet szenvedett. A vasut igazgatóság ellen való ingerültség e miatt tetőpontra hágott. Possiet közlekedési miniszter legközelebb visszalép.

*

Ma érkezett táviratink a következők:

Moszkva, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Charkovban vagy *ötven embert fogtak el*, köztük több panszláv notabilitást. Azon a vonalon, a hol a czár vonata szerencsétlenül járt, majdnem az összes tisztviselőket elbocsátották.

Berlin, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Magán tudósitások *még mindig merényletet* mondanak a borkii vasuti szerencsétlenség okául.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A népszinmü-pályázat** pályabirósága ma délután tartotta meg első ülését Márkus József fővárosi főjegyző hivatalos helyiségében. Jelen voltak a biráló bizottság elnöke: Királyi Pál, annak tagjai Evva Lajos, Szana Tamás, Mihályi József és Makó Lajos. A biráló bizottság az előzőleg beérkezett 74 pályamüvet kifogástalannak találván, feltétlenül pályázatra bocsájtotta, négy müvet pedig, tekintettel arra, hogy a határidő lejárta előtt tétettek postára, szintén pályázatra bocsájtatott; mig egy, mint elkésve, a pályázatból kizáratott. Ezután a pályamüvek a birálók között olvasás és birálás végett szétosztattak.

— **Girardi föllépése a hirlapirók nyugdijintézete** javára. A «Jószív» előadása a német szinházban e hó 10-én (szombaton) tartatik meg a magyarországi hirlapirók nyugdijintézete javára. Bálint szerepét Girardi Sándor fogja adni, kinek az egyik legjobb és itt még nem ismert szerepe. A kitünő komikus, kinek ma az operette és bohózat terén a német szinpadon nincs párja, egyenesen ezen előadás kedveért jön Budapestre, hogy kifejezést adjon a magyar hirlapirodalom iránti elismerésének. Girardi, kinek müvészetét a budapesti közönség is a legteljesebb mértékben méltányolta, ez alkalommal csak egyszer fog föllépni, bizonyára telt ház előtt, a mi a jótékony czél érdekében is ohajtandó.

— **Munkácsy Mihály**, mint értesülünk, szintén tudomást vett arról a mozgalomról, melyet a budapesti képzőmüvészek az Arany-szobor-pályázat eldöntése előtt abban az irányban inditottak meg, hogy a pályázat eldöntésére müvészek gyakorolhassanak elhatározó befolyást. Munkácsy Mihály a mint értesült a mozgalomról, levelet irt Benczur Gyulahoz, melyben helyeselve a mozgalom irányát, kivánatosnak tartja, hogy nagyobb képzőmüvészeti pályázatok felett itélő juryba a szokásosnál nagyobb számmal választassanak müvészek, s a bizottságnak ne zömét, hanem csak kiegészitő alkatrészét képezzék a jóizlésü és itéletökben független férfiak, kik nem foglalkoznak gyakorlatilag a müvészettel.

— **A német szinházban** ma premiere volt. Hans Olden *Ilse* czimü szomorujátéka került szinre, mely a berlini Barnay-féle szinházban nemrég nagy sikert aratott. A darab eredetileg öt felvonásból áll, de itt az ötödik felvonást teljesen elhagyták, a nélkül, hogy a mühek legcsekélyebb kárára lett volna. Olden drámája a franczia drámairók példájára egy társadalmi problemát akar megoldani, és a nő részéről a házasság előtt elkövetett ballépésnek a házasságban tapasztalható következményeit fejtegeti, de meglehetős meddően. Az érdekes mese ügyesen van irva, a felvonások avatott drámai érzékkel vannak felépitve s az alakok erőteljes vonásokkal vannak megfestve. Van azonban a darabnak egy nagy hibája, mely jó oldalait majdnem teljesen lerontja, s ez az, hogy a czimszerep vivője egy az életben képzelhetetlen alak, Helén, a másik női szerep pedig az elvetemült czinizmusnak minden emberi érzéssel annyira ellenkező torzképe, mely szinte a moral insanity-vel hatásos. A dialog nem épen a legsimább, s egyáltaljában a szinpadi technika gyakran érezhető hiánya kezdő és bizonytalan kézre vall. A mi pedig a magasabb czélt, az erkölcsi tanulságot illeti, ebben a tekintetben a negyedik felvonás után csak ott vagyunk, a hol az első kezdetén voltunk, a mennyiben a szerző megoldja ugyan az érdekesen szőtt bonyodalmat, de a problémát nem. Olden drámája mind e mellett több a szinpadi kisérletnél, és a szerzőtől a jövőben jobbat is enged remélni. Az előadás türhető volt. A czimszerepet Reichenbach k. a. játszotta, szép sikerrel. A többi főbb szerepek Schirmer, Klein, Häszler, Buchholz és Sandrock kezeiben voltak. Holnap a «Das Mädel mit Geld» czimü énekes bohózat kerül szinre. Pénteken Schiller születésnapjának előestéjén «Kabale und Liebe»-t adják, szombaton pedig a hirlapirók nyugdijintézete javára Girardi Sándor fog vendégszerepelni.

— **Sarah Bernhardt Bécsben.** A hirneves franczia müvésznő tegnap Sardou *La Tosca*-jában lépett fel és óriási sikert aratott. Ez a hirhedt darab, melyet annak idején Párisban, bukasa daczára vagy négyszázszor adtak, abszurditásaival és borzalmaival roppant nagy hatással volt a közönségre, mely nem győzte elhalmozni a müvésznőt tetszésnyilvánitásaival. A nézőtért tegnap különösen fényes és válogatott közönség töltötte meg. Az udvari páholyban Károly Lajos főherczeg és neje, Mária Terézia főherczegné és Ferdinánd főherczeg is jelen voltak.

SPORT.

— **Parforce-vadászat.** Ma délelőtt 11 órakor Rákos-Keresztúron gyültek össze a vörös-frakkos vadászok, mind össze tizennégyen. Ott voltak a következők: Nádasdy Ferencz és Tamás grófok, Széchenyi Béla gr., Esterházy Miklós, Mór és László grófok, Dessewffy Aurél gr., Pallfy herczeg, Berzeviczy J. és a katonatiszti körökből öten. A mert a rákos-kereszturi korcsma előtt volt s onnan indultak. Esterházy Mór gr. lova az induláskor megbokrosodott, ugy, hogy a gróf kénytelen volt a vadászatról lemondani s a fővárosba visszatérni. A falkanagy ezuttal Esterházy Miklós gróf volt, a kinek jeladására a 40 kopóból álló falkát szabadon bocsátották s ennek sikerült a rákosi nádasokból egy erőteljes him-rókát felhajszolni. A vad Rákos-Keresztur megkerülésével Budapest irányában futott, szép runra nyujtva alkalmat. A hajsza mintegy két óra hosszáig tartott, de eredménytelenül, mert a róka egy sürü cserjésben nyomtalanul eltünt. A vadászatban részt vett urak d. u. 2 órakor indultak vissza a fővárosba. Hogy ma többen elmaradtak a vadászatról, annak oka a kellemetlen idő volt. Holnap a nyolczas cowernél lesz ismét találkozás, s valószinüleg a király is részt vesz a vadászatban.

— **A bécsi Derbyre**, melynek diját ujabban 20,000 forintról 30,000 forintra emelték, már lezárták a nevezéseket. Nevezett összesen 46 istálló 151 lovat, tehát jóval több nevezés érkezett mint a mult évben, a mikor 42 istállótulajdonos 123 lovat nevezett. A nevezők közt 9—9 lovat nevezett Springen báró és Festetich Tassilo gróf, hárman neveztek 7—7 lovat, ketten 6—6, négyen 5—5, ketten 4—4 lovat. Egy lovat nevezett 14 istálló tulajdonos. A Derbyn kivül lezárták még a nevezéseket: a Trial-Stakes-re 126; a tavaszi államdijra 117, a kanczadijra 73, a kritériumra 127 és az őszi államdijra 135 aláirással.

— **Vadászatok Kis-Jenőn.** József főherczeg kisjenői birtokán nagyban készülnek a jövő héten megtartandó vadászatokra, melyeken a főherczeg maga is részt vesz. A budapesti előkelő társaságból többen kaptak meghivást a vadászatokra, melyeknek vendége lesz az aradmegyei sportélet számos tagja.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A pénzügyi és gazdasági bizottság** ma Viola Imre tanácsnok elnöklete alatt folytatta a *költségvetési előirányzat* tárgyalását s azt be is fejezte. A tárgyalás eredménye a költségvetés összes tételeinek számszerint való *változatlan elfogadása.* A ma ülésről szóló tudósitásunkat a következőkben foglaljuk össze:

A *kövezési* tételnél *elnök* előterjeszté, hogy a középitési bizottság kivánja, hogy az egész kövezetvám jövedelem kövezési czélokra fordittassék. *Lampl* főszámvevő kijelenti, hogy a tanács e propoziczióhoz nem járul, miután a főváros törvényszerüen 50% s t 51%-t ugyis beruházásokra fordit jövedelemből. Sajnálja, hogy a középitési bizottság a pénzügyi bizottság teendőibe avatkozik. Herzog Péter is tiltakozik a javaslat ellen, épugy Havas Sándor. Általában hangoztatják a bizottsági tagok, hogy a kövezetvám nem puszta kövezési járulék, hanem adó, mely miben sem különbözik a főváros többi jövedelmeitől. *Preuszner* védi a középitési bizottság álláspontját. *Wodianer* hangsulyozza, hogy tulságosan terjeszkedünk a kültelkeken, a mi természetszerüen szaporitja a beruházási költségeket is. A középitési bizottság álláspontja ellen ő is tiltakozik. *A bizottság elveti a középitési bizottság javaslatát.* *Császár* panaszkodik, hogy a kövezési költségek nincsenek illően felosztva az egyes kerületekre. Számszerint elő van irva az I. kerületre 5000 frt, a II. ker. 11,000 frt, a III. ker. 3000 frt, a IV. ker. 4400 frt, az V. k. 20,190 frt, a VI. ker. 156,550 frt, a VII. ker. 18,420 frt, a IX. ker. 41,370 frt, a X. ker. 33,306 frt, a VIII. kerületre azonban csak 480 frt és ez is csak egy kocsiállomásra, a képviselőház előtt, ugy hogy jövő évben a Józsefvárosban egy uj kő sem fog lerakatni: pedig a Kálvária-tér és az Orczy-ut régen volnának kövezendők. *Viola* tanácsnok kijelenti, hogy esetleges megtakaritások a Józsefvárosnak vannak szánva, de azért nem ellenzi, hogy a felosztás revideáltassék a Józsefváros javára. Wodianer inditványozza, hogy a *középitési* bizottság hivassék fel a revizióra, mert a kövezési beosztás nem tartozik a *pénzügyi* bizottságra. A középitési bizottság eljárása valóságos irónia és jó lesz felkérni a középitési bizottságot, hogy legalább a Kálvária-tér kövezéséről gondoskodjék. Havass Sándor azt tartja, hogy a pénzügyi bizottság bátran mondhat véleményt, anélkül, hogy a középitési bizottság jogkörébe vágna. *Német* tiltakozik Wodianer egy korábbi kijelentése ellen, hogy a VI. ker. favorizáltatik. Wodianer félreértett szavait helyesbiti és *Preuszner* ünnepélyesen tiltakozik az ellen, mintha a középitési bizottság egyes kerületekre külön tekintettel volna. Megjegyzi, hogy csak uj kövezésekre nem jutott a Józsefvárosnak, de kövezetfentartásra igen. *Heiffel* h. főmérnök kijelenti, hogy a középitési bizottság igen kinos helyzetben volt; szükség esetén a ferenczvárosi pályaudvarhoz menő ut, mely 22,000 frttal van felvéve, talán még egy évvel elhalasztható, mert a forgalom a mester-utczára volna szoritható. *Wagner* Géza a Lónyay-utcza érdekében szólal fel. A bizottság kimondja, hogy a fentemlitett 22,000 frt esetleg a Kálvária tér, az Illés-utcza, Orczy-ut és a Lónyay-utcza kövezésére forditassék. A rendkivüli kiadások többi tételeire nincs észrevétel. *Havas* Sándor régészeti czélokra egy uj tételt kiván a vegyes és előre nem látott kiadások rovatába felvétetni. Az elnök kijelenti, hogy a vegyes rovatból 3000 frt régészeti czélokra forditható és a tanács ily értelemben fog a közgyülésnek előterjesztést tenni. A virementjogot a bizottság a tanácsnak megadja. Az értékesitett ingatlanok utáni bevételekből fedezendő szükséglethez és a különböző alapok költségvetéséhez nincs megjegyzés.

— **A szobrok és emlékek fentartása** kérdésében a főváros képzőmüvészeti bizottság mai ülésén érdekes diskuszió fejlett ki. A szobrok felállitása után t. i. szokásos a fentartást ünnepiesen a fővárosra bizni, de a szoborra közadakozásból befolyt pénzeket nem adni át. Igy volt az Eötvös szobornál, a hol a fölösleg az akadémia czéljára fordittatott. A Deák-szobor pénzéből is maradt fenn. Bár a főváros a szobrokat készséggel gondozza, s e hazafias áldozat alól magát kivonni nem akarja, — mégis méltányosnak látszik, hogy a fenmaradó pénz a legközelebbi czélra t. i. a szobor fentartására forditassék. A bizottság egyhangulag el is fogadta Zichy Antal inditványát, hogy a jövőre nézve minden szobor helyének kijelölésekor már eleve megállapittassanak a fentartás módozatai.

— **A czinkotai helyi érdekü vasut** rendes közlekedő közönsége lépéseket óhajt tenni az iránt, hogy a vasut személyfelvételi állomása a központi pályaudvar szomszédságába helyeztessék át.

— **A jogügyi bizottság** mai ülésén, a melyen Nagy Lajos dr. tanácsos elnökölt, többrendbeli nyugdijazási ügyet intéztek el. A budapesti közuti vaspályatarsaság ama kérvényét pedig, a mely szerint a budapest-szent-endrei viczinális vasut czéljaira megvásárolt fővárosi területek 1% tóli átiratási dijainak elengedését kéri, elutasittatni javasolja.

— **A középkereskedelmi iskolák** számára a közoktatásügyi bizottság és a tanács által kidolgozott s a közoktatásügyi miniszterhez felterjesztett tantervet illetőleg a miniszter leiratilag értesitette a fővárost, hogy e kérdést oly fontosnak tartja, hogy azt behatóbb tárgyalás nélkül életbe léptetni nem akarja; felhivja ennélfogva a fővárost, hogy a folyó tanévre még az eddigi tantervet használja.

— **A nő-gyógyászati kórház.** Röck Szilárd számos jótékony alapitványai közt, mint tudjuk, 66,000 frtnyi értékpapirt egy nőgyógyászati kórház felállitására hagyományozott. Dr. Tauffer most ez ügyben terjedelmesebb beadványt intézett a tanácshoz, a miben rámutat arra, hogy az alapitó bizalmával épen az ő személyét tisztelvén meg, bizonyára nem a távol jövőre gondolt, mikor a kórház alapitását elhatározta, s az elhunyt testvére Röck Pál ur is hallott ily irányu nyilatkozatot a boldogulttól. De a nőgyógyászati kórház létesitésére e mindenesetre tekintélyes összeg sem elég s arra tán nem lehet gondolni, hogy a kórház épen tán az alapitvány kamataiból tartatnék fenn. Azért Tauffer azt hiszi, hogy az alapitványi tőke lenne a kórházra felhasználandó s ehez ugy a főváros, mint a közoktatási miniszterium is hajlandó lehetne hozzájárulni, mert a női kórház a fővárosnak s az országnak is egyformán érdekeben áll. Kéri tehát a tanácsot, hogy a létesités iránt teendő lépések tekintetében elvi megállapodásra jusson s a további teendők irányitására alkalmas elvi nyilatkozatot tegyen.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A fővárosi egylet** ma délután 5 órakor Kamermayer Károly elnöklete alatt ülést tartott. *Dubay* Miklós dr. interpellál, hogy egy térkép rajzoltassék, melyen a főváros nevezetes épületei és egyébb nevezetességei kitüntessenek. Az elnöklő polgármester kijelenti, hogy ez a dolog jelenleg az idegenek forgalmának emelésére kiküldött bizottság elé tartozik, mely már a mérnöki hivatalhoz utasitotta kidolgozás végett. Következett a közgyülési napirend megbeszélése. A pestvidéki járásbiróság áthelyezése tárgyában. *Huszár* Kálmán a tanács javaslata ellenére ajánlja, hogy a mondott járásbiróság Ó-Budáról a vizivárosba áthelyeztessék, mert ezt a felek érdeke kivánja, kik a körülfekvő falvakban laknak. A főváros forgalmi érdeke nem jöhet e kérdésnél számba. Egyébb feljegyzésre méltó momentnma az ülésnek nem volt.

— **A középiskolai tanáregyesület** irodalmi szakosztálya mai ülésén, mint eleve jelentettük *Jancsó* Benedek és *Szerelemhegyi* Tivadar tartanak felolvasást. Az előbbi a tanári körök és szakosztályok feladataival értekezett oly egészséges szellemben, minőt még nem hallottunk tanári köreinkből. Szerelemhegyi a filologiai muzeumok szükségessége érdekében tett inditványt, melyet a szakosztály egyhangulag elfogadott. Mindkét felolvasásra tanügyi rovatunkban visszatérünk.

— **A budapesti tisztviselők háépitő egyesületének** tagjai kéretnek, hogy miután az október hó 28-ára összehivott közgyülésen a tagok kellő számban nem jelentek meg s igy ez határozat képes nem volt, a november 11-én a gróf Károlyi-utczai iskola-épületében tartandó ujabb közgyülésre megjelenni sziveskedjenek. A közgyülés tekintet nélkül a megjelentek számára határozni fog. A közgyülés tárgya: Az egyesület további fennállásának, vagy feloszlatásának elhatározása.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A pestvidéki kir. törvényszék** elnöki állását, mely Kriszt Jánosnak kir. táblai tanácselnökké történt kinevezésével ürült meg, legközelebb betöltik. Értesüléseink szerint a törvényszék elnöke Majovszky Vilmos kir. táblai biró lesz, ki most a kuriához van beosztva.

— **Jusszuf Zia bey,** Spitzer József vagy Csatári József avagy pedig Csetényi József, összevissza egy személy

ma zsarolás miatt került a budapesti törvényszék elé. A szép nevekkel dicsekvő férfiu állitólag egy «Háztulajdonosok Lapja» czimü, a nyilvánosság kizárásával megjelenő ujságot csinált, s ilyen minőségben s emérmetlen revolverkedést üzött. Ma az «Anker» biztositó-társaság feljelentésére került a vádlottak padjára, de persze tagadta bünösségét. Dr. *Baumgarten* Izidor kir. alügyész, a ki a vádhatóságot képviselte, nagyon helyesen fogta fel feladatát, mikor szigoru büntetést kért az ilyen obskurus zuglap revolverező csinálója ellen. A törvényszék Csatári (Csetényi) Józsefet zsarolás vétsége miatt *hat havi fogházra* itélte. Baumgarten közvádló a büntetés szigoritása czéljából jelentett be felebbezést s felebbezett az elitélt is.

— **Nemzetközi szélhámos banda.** Közöltük annak idején ama szélhámos helyszerzők ügyét, a kik számos áldozatot fosztottak ki oly czimen, hogy az igért kitünő állásokért busás kaucziót szedtek, a melyeket azután közösen elkezeltek. A megtartott végtárgyalás alapján a budapesti büntető törvényszék Rosinger Armint több rendbeli csalás miatt *3 évi börtönre*, Schwarz Mórt *6 havi*, Schwarz Ignáczot *8 havi fogházra* itélte, Sikey Imre vádlottat pedig fölmentette. A kir. tábla érdemleges itélethozatala előtt utasitotta a törvényszéket, hogy a vádlottak ellen inditsa meg az eljárást ama panaszok tekintetében is, a melyekben a panaszosok a végtárgyaláson nem jelentek meg, de a melyeket a kir. ügyészség magáévá tett. A kir. kuria V. büntető tanácsa ma némi változtatással Bömches biró referálása alapján helybenhagyta a kir. tábla határozatát.

— **Milliós pör.** *Maygraber* Agoston honvéd ezredesnek a kincstár ellen inditott milliós kártéritési pörét — melyről már több izben tettünk emlitést, — ma vette tárgyalás alá a kir. tábla második polgári tanácsa *Tóth* Elek elnöklete alatt. Az ügyet *Adam* András biró referálta. A tényállást ismertetve, az előadó elmondta, hogy a felperes 1865. október 2-án szabadalmat kapott a királytól, hogy a budai és pesti vasuti pályaházakat dunai vasuti hiddal kothesse össze s azzal összefüggő vasuti szárnyvonalat és raktárakat építsen, kilenczven évig azoknak kizárólagos használati jogát élvezze. A közmunka és közlekedésügyi miniszter azonban 1868. okt. 11-én a fölperes által állitólag elkövetett mulasztások alapján a szabadalmi okmanyt megszüntette. A kincstár védelme az, hogy Maygraber nem tartotta meg az engedélyokmány ama föltételét, mely szerint a munkálat az engedélyokmány lefolyása alatt megkezdessék, továbbá, hogy a vállalatnak kiépitésére a szükséges penzerőt nem mutatta ki. A budapesti törvényszék mindkét kifogást alaptalannak találta és Maygraber kártéritési igényeit megállapitotta. A kártéritési összeg tekintetében az első biróság kárnak csupán azt az 500,000 frank összeget jelentette ki, mely kárt Maygraber a Brissard és Krepel belga czéggel kötött, az engedély egy részének átengedésére vonatkozó szerződés nem teljesedése következtében szenvedett. A kincstár ennek alapján 500,000 frank s ennek 1873 ból járó 6-os kamataiban, tehát majdnem 500,000 frtban marasztaltatott el. Ezen itélet mindkét fél által felebbeztetvén, igy került ma az ügy a kir. tábla elé. A felperes felebbezésében bebizonyitani törekszik, hogy Maygraber kárát nemcsak az első biróságilag megitélt 500,000 frank, hanem különösen és első sorban ama 205,000 forintra rugó összeg képezi, melyet Maygraber vállalata érdekeben saját vagyonából beruházott. Ugyanily kárnak kivánja tekinteni. De Ville Massot belga konzullal kötött szerződés alapján, a Dunán épitendő hid átengedéséért kikötött 200,000 frtot, nemkülönben a kilátásba vett közraktárakhoz szükséges telkekre adott 3000 frtnyi előleget is, mely összeget a vállalat nem teljesedése folytán Maygraber mint bánatpénzt elvesztette. A tárgyalást holnap folytatják.

— **A troglodita pöre.** A kauczió-szédelgés sokféle alfajait egy uj variánssal gazdagitotta *Tóth* Vincze fővárosi szélhámos, a ki ma tömeges vádak alatt nyögve került a Fortunába, s nagy apparátussal készül az agyonnyomó vádak ellen védekezni. A derék férfiu ugyanis «Képviselők albuma» czim alatt vállalatot inditott, s első sorban számos képviselőtől csalt ki napidijakat «előfizetésre», azután kiterjesztette hálóját s a könnyebben rászedhető, álláskereső embereket szedte horogra. Tóth Vincze de Békés nagyszabásu irodalmi vállalatához szolgákat, kolporteuröket, munkatársakat, ágenseket kezdett szerződtetni, összesen mintegy *százhusz* embert, s természetesen mindtől kaucziót szedett. Annyi rafineria azonban volt a szélhámosban, hogy kijátszani iparkodott a törvény paragrafusait, s belevette az irásban kötött szerződésekbe, hogy az óvadékösszeggel szabadon rendelkezhet s ha az alkalmazott az üzletből kilép, vagy esetleg be se lép, akkor a kaucziója elvész. Ezt a famózus passzust a «vállalkozó» persze nem olvasta fel, utólag pedig volt rá gondja, hogy az alkalmazott ne lépjen az üzletébe, vagy ha vakmerőn mégis raadta a fejét, siessen kilépni. A kilépést egyszerüen azzal érte el Tóth Vincze de Békés, hogy nem fizette az embereit. Végre a sok rászedett megunta a pénze után való szaladgálást s feljelentést tettek a szélhámos ellen. Tóth Vincze a garmadára szaporodott feljelentésektől megijedve, egyszerre nyomtalanul eltünt; mint utóbb kiderült, a Gellérthegy egyik barlangjában huzta meg magát s troglodita életet élt, mig az eső ki nem mosta odujából. Ekkor a megkerült barlanglakót a rendőrség elcsipte, a hosszadalmas vizsgálatot befejezték s ma már Tóth Vincze de Békés helyet foglalt azon a padon, a hol már előtte is ült tömentelen csaló helyszerző. Vádlottársai is vannak, *Schwarcz* Henrik és *Sattler* Miksa helyszerzők személyében, a kik tudtak a szélhámos dolgairól, de azért illő jutalomért nagy buzgósággal liferálták a befonásra alkalmatos anyagot. Tóth Vincze, a kinek a viselt dolgairól 67 panaszos és mintegy 100 tanu fog a törvényszék előtt referálni, meglehetős jóképü, szépen fésült czvikkeres urfajta ember, a ki nagy apparátussal készül a védelemre s védőjét alig hagyja szóhoz jutni. Külön asztalt, papirost és tollat kért, hogy a panaszok és tanuk vallomásait jegyezhesse s van is mit irnia, mert alaposan rájár a rud, a kihallgatottak mind tudtak róla pár szélhámosságot elmondani. A vádlott, a ki könyv nélkül tudja a büntető kodex paragrafusait, tagadja a csalási szándékot s ismételten annak a véleményének ad kifejezést, hogy az ő dolga a polgári biróság elé tartozik, keressék ott rajta a pénzöket, a kiknek valami követelésök van. A tárgyalás, melyet *Kosuthány* biró vezet nagy körültekintéssel, valószinüleg csak csütörtökön ér véget.

Páris, nov. 6. *Prado* a mai tárgyalásnál állhatatosan tagadta, hogy ő gyilkolta meg Aguétant Máriát.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** *Sztojanovits Jenő* az Egyetértés belső dolgozó társa, a «Peking rózsája» czimü operett zenéjének szerzője ma reggel 7 órakor tartotta esküvőjét a józsefvárosi plebánia-templomban *Prindl Eugenia* kisasszonynyal, Prindl Gusztáv fővárosi gyógyszerész leányával. Násznagyok voltak: Baumann Antal fővárosi biz. tag és Bellovits Imre a zenekedvelők-egyletének igazgatója. Az esküvő után a fiatal pár nászutra ment.

GYÁSZROVAT.

La Rochelle Ernő, a párisi nemzeti könyvtár tudós igazgatója Meudonban 64 éves korában meghalt. La Rochelle mint történetiró gazdagitotta jeles munkákkal a franczia irodalmat s e mellett sokat tett a siketnémák helyzetének javitására.

Kulffay Lajos, Nagy-Becskerek város polgármestere, mint egy távirat jelenti, rövid szenvedés után meghalt.

Nagy István volt ügyvéd és 1848-ban honvédhadbiró nov. 4-én életének 72-ik, boldog házasságának 27-dik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultnak hült tetemei ma délután a róm. kath. hitvallás szertartása szerint a kerepesi temetőben helyeztettek örök nyugalomra.

Hets Nándor 1848—9-ik honvédtiszt, 60 éves korában szivszélhüdés következtében hirtelen elhunyt Verseghen (Pestmegyében), hol 20 év óta községi jegyző volt. Széles körben ismerték, mint folyton jókedélyü embert s mindenütt szerették, mert kora daczára ifju hévvel lelkesedett és lelkesitett minden hazafias és közügyben. A temetésén a vidék összes értelmisége s az egész járási tiszti és jegyzői kar őszinte részvéte mellett ment végbe.

Dabasi Halász Vincze, nov. 5-én Ráczkereszturon nov. 5-én 64 éves korában meghalt. Elhunytáról a következő családi gyászjelentést vettük: Dabasi Halász Gyula és neje szül. Marton Hermin, bernátfalvi Bernáth Gyula és neje szül. szentiváni Szent-Iványi Irma, gyermekeikkel; bernátfalvi Bernáth Istvánné szül. Bernáth Jusztina és férje bernátfalvi Bernáth István, gyermekeikkel; szamosujvár-németi Dániel Ernőné szül. Csery Szeréna és férje Dániel Ernő országgyülési képviselő, gyermekeikkel; ifj. Csery Lajos és id. Csery Lajos szomorodott szivvel tudatják szeretett testvére, nagybátyjuk és sógoruk dabasi Halász Vincze urnak, f. évi november hó 5-én, hosszas szenvedés után, életének 64-ik évébeu történt gyászos kimultát. A boldogultnak hült tetemei a helv. hitvallás szertartása szerint, folyó évi november hó 7-én délután 3 órakor a rácz-keresztúri sirkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Rácz-Keresztur, 1888. november hóban. Áldás és béke hamvaira!

Pallai Ernő szigorló jogász 21 éves korában hosszas szenvedés után ma reggel elhunyt. A törekvő s vasszorgalmu fiatal embert, ki komoly tanulmányai mellett alaposan foglalkozott a zenével s szép reményekre jogositó kisérleteket tett az irodalmi téren, őszinte részvét kiséri korai sirjában s az ismerősök széles köre osztozik atyja, Pallai József bankhivatalnok mély gyászában.

Bernátfalvi Földvári Arpád, volt őrnagy a br. Baldácsy hagyaték egyetemes örököse Tisza-Apátfalván nov. 4-én meghalt. A boldogult nem élvezhette a nagy vagyont, mely Baldácsy hagyatékából a perek tisztázása után rászállott volna, eddig alig harminczezer forintot kapott a milliót érő örökségből. Örököse Földváry Béla Menotti lesz.

Stajer István kereskedő 76 éves korában elhunyt; nov. 4-én temették el nagy részvét mellett.

A közönség köréből.

Csillag-utcza 8. szám
alatt azonnal kiadó egy II-od emeleti
utczai lakás.

Tudomására hozzuk tisztelt üzletbarátainknak, hogy társunk **Hahn Adolf** urnak elhunyta által üzletünk rendes menete fennakadást nem szenved.
8061 *Hahn és Stern.*

Nádor-utcza 16. sz.
alatt
azonnal kiadó
egy III-ik emeleti utczai lakás,
mely áll 4 utczai szoba, két előszoba, cselédszoba, closet, stb. hozzátartozókból, azonkivül:
egy III-ik emeleti udvari lakás,
mely áll 3 udvari szoba, előszoba stb. hozzátartozóból. 7853

Iroda - változás.
Építészeti irodánk mai naptól fogva **Hatvani-utcza 4-ik szám alatt**, Dréher-féle palotában létezik. 8060
HUBERT és MORY építészek.

Pesti magyar kereskedelmi bank
részvényekre való
átvételi jogot
legjutányosabban **veszünk** és **eladunk**
A BUDAPESTI LLOYD
kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete,
8048 Engel Zsigmond és Társa
Budapest, Dorottya-utcza 8. sz.

Dr. FÜLÖP GYÖRGY GÉZA
ügyvédi irodája
november 1-től VI., Dalszinház-utcza 6. szám alatt létezik. 8071

A hivatalos lap nov. 6-ki számából.

Kinevezés. Ö felsége a marosvásárhelyi itélő-táblához biróvá: *Szász* Dénes kolozsvári törvényszéki birót, *Farkas* Arpád marosillyei járásbirósági albirónak hasonló minőségben a szászvárosi járásbirósághoz kért áthelyeztetését jóváhagyta, és albirákká a gyönki járásbirósághoz: *Duzs* Lajos bonyhádi, a marosillyei járásbirósághoz pedig: *Bokor* Károly hidalmási járásbirósági aljegyzőket: végre alügyészszé a nagyváradi ügyészséghez: *Ligetkuty* Iván nagykikindai törvényszéki jegyzőt nevezte ki. — A pénzügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbizott magy. kir. miniszterelnök; *Schreiber* Viktor pénzügyminiszteri fogalmazót, és *Potsa* Ferencz pénzügyi fogalmazót, pénzügyőrségi központi felügyelőkké. *Szabó* Ferencz végzett erdész-akadémiai hallgatót, a selmeczi bányászati és erdészeti akadémiához tanársegéddé; a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter: *Baranyay* Ödön I. osztályu számtisztet miniszteri számvizsgálóvá, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter: *Medveczky* István ungvári kir. kath. főgimnáziumi rendes tanárt, ezen minőségében végleg megerősitette; a m. kir. igazságügyminiszter: dr. *Krutyel* József lipótvári kir. orsz. fegyintézeti ideigl. orvost, ezen állásában véglegesitette, *Pauer* Ferencz illavai kir. orsz. fegyintézeti czimz. főfegyőrt, ugyanazon fegyintézethez valóságos főfegyőrré, a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság: *Fekete* Imre dijtalan adóhivatali gyakornokot a karánsebesi kir. adóhivatalhoz VI. oszt. adótisztté, a soproni m. kir. pénzügyigazgatóság: *Varga* Ferencz adóhivatali gyakornok-jelöltet a pápai kir. adóhivatalhoz dijtalan gyakornokká, a gyulafehérvári kir. törvényszék elnöke, a felügyelete alatti abrudbányai kir járásbirósághoz: *Hercza* János volt fogházőrt hivatalszolgává nevezte ki.

Kitüntetés. Ö felsége *Mosinski* Adolf és dr. *Jurkovics* Miklós, horvát-szlavon országos kormányi titkároknak az osztálytanácsosi czimet és jelleget dijmentesen, *Gerle* József számtisztnek a miniszteri számtanácsosi czimet és jelleget dijmentesen, *Rotter* János aradi leányiskolai tanitónak, a tanügy terén ötvenhárom éven át szerzett érdemei elismeréséül az arany érdemkeresztet adományozta.

TÁVIRATOK.

Bécs, nov 6. A képviselőház mai ülésén a kormány törvényjavaslatot nyujtott be a katonai behivó rendelet nem teljesitésének és az erre való csábitásnak megbüntetése tárgyában. A st.-pölteni járásbiróság *Vergani* képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kéri az egyesületi törvény elleni kihágás miatt. A bécsi közkorház 143 orvosa kérvényt nyujtott be, melyben határozottan visszautasitják *Eichorn* képviselő vádjait. *Starzynski* képviselői mandátumáról leköszönt. *Ebenhoch* és *Kossovicz* letették a képviselői fogadalmat. Ezután a ház az uj véderő-törvényjavaslatot rövid uton a véderő-bizottsághoz utasitotta. *Chamiec* inditványát a tulajdonjog közeli rokonok közt való átruházásának illetékmentessége iránt, ha az érték az 500 frtot meg nem haladja, — az egész ház kebeléből választandó 24 tagu különbizottsághoz utasitották. *Menger* előzőleg felszólalván, azt kivánta, hogy «500 forint» helyett «1500 forint» tétessék. *Falkenhayn* gróf földmüvelési miniszter ezután a bányakárokról szóló törvényjavaslatot elfogadásra ajánlotta, mint a mely nagy hézagot pótol a bányatörvények keretében. A törvényjavaslathoz többen szólottak, nagyobbrészt pártolólag, mire a ház elhatározta a javaslat részletes tárgyalásának megkezdését. A tárgyalás folyamán az első két szakasz változatlanul elfogadtatott. Ezután *Türk* inditványt nyujtott be az iránt, hogy Ausztria 8 milliónyi német lakossága nemzetiségi és gazdasági érdekeinek képviselésére német miniszter neveztessék ki a kabinetbe. Az inditvány nincs kellőleg támogatva. *Vergani* a «Deutsche Volkszeitung» megjelenését hirdető falragaszok konfiskálása miatt interpellált. *Kronawetter* inditványára a ház a véderőbizottság üléseit nyilvánosaknak jelentette ki. Holnap a ház ismét ülést tart.

Berlin, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Vilmos császár Olaszországból való visszatérése után ma látogatta meg először Frigyes császárnét.

Berlin, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A német bank *10,000 márka dijat* tüzött ki a nagy posta sikkasztásnál elveszett fél millió olasz rente megkeritéseért.

Berlin, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Azok a törekvések, melyek arra irányulnak, hogy *Forkenbeck polgármestert önkénytes lemondásra birják*, — mert elbocsátása lehetetlen — hajótörést szenvednek Forkenbeck magatartásán, a ki a polgárság kivánsága szerint minden körülmények közt meg akar maradni állomásán.

Berlin, nov. 6. A hivatalos «Reichsanzeiger» *Michahelles* zanzibári főkonzul november 3-án kelt ujabb jelentését közli, melyben konstatálja, *hogy a lázadás nem helyi jellegü* és nem a német kormányzat ellen való gyülöletből ered, hanem kiindulási pontja a Rovuma-terület, a portugál tartományok mögött és a Nyauza-tó vidéke, hol az arab rabszolgakereskedők zöme lakik.

Berlin, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) A legközelebbb összehivandó birodalmi gyülést a császár személyesen akarja megnyitni.

Berlin, nov. 6. Eddig 243 választás eredménye ismeretes és pedig megválasztatott: 83 konzervativ, 41 szabad-konzervativ (Freikonzervative) 47 czentrum-párti, 46 nemzeti szabadelvü, 5 szabadelvü, 7 lengyel, 2 dán és 2 welfpárti képviselő. Halleban *Friedberg* (nemzeti szabadelvü) és *Voss* (szabad-konzervativ) győztek. A koblenzi negyedik kerületben *Gneist*-ot választották meg. *Berlin* városa eddigi német-szabadelvü képviselőit, köztük *Virchowot*, nagy szavazattöbbséggel ujra megválasztotta. A konzervativ párt és a kartell-pártok ellenjelöltjei csak részben nyertek jelentékenyebb számu szavazatot.

Berlin, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A Börsen Ztg félhivatalos forrásból jelenti, hogy a czár berlini utazását elhalasztotta. Az elhalasztás a császár kivánságára történt, ki a mostani kellemetlen időt nem tartja fényes ünnepekre alkalmasnak. A látogatás valószinüleg tavaszszal történik meg s valószinü, hogy a czár Umberto és Ferencz József uralkodókkal is találkozik. E szerint Bismarck herczeg novemberben nem jön Berlinbe.

Brüssel, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kormány a parlamenti ülésszak kezdetén *hadkészültségi czélokra száz millió frankos* hitelt kér.

Brüsszel, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Ama katholikus kormányok, melyek a szentszéknek Olaszország által való szorongattatásáról szóló pápai jegyzéket megkapták, külön véleménycsere után megegyeztek abban, hogy eme jegyzékre válaszolni nem fognak.

München nov. 6. A regensherczeg a tegnapi bucsukihallgatás alkalmával *Deym* gróf volt osztrák-magyar követnek a Mihály-rend nagykeresztjét adományozta.

Nizza, nov. 6. Hir szerint három német embert mint kémeket jelentettek föl. Kettő közülök elmenekült, a harmadikat egy vendégfogadóban letartóztatták. Egy csomag töltényt és egy Lebelfegyvert találtak nála.

Páris, nov. 6. *Boulanger* megigérte, hogy az egész nemzeti bizottsággal jelen lesz *a republikánusok lakomáján*, melyet deczember 2-án rendeznek Neversben.

Páris, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Néhány német lapnak ama kisérlete ellenében, mely szerint *Goblet* legutóbbi beszédét háborusnak igyekeznek feltüntetni, konstatálják, hogy *Goblet* azt mondta, *hogy Francziaország békés eszközökkel kivánja egykori nagyságát elérni.* Francziaországban semmire sem gondolnak kevésbbé, mint a háborura s a katonai rendszabályok csakis az ország védelmére vonatkoznak. *Freycinet* is ily czélból utazott legutóbb az Alpesekbe, a honnan azzal a meggyőződéssel tért vissza, hogy ott is csak jelentéktelen rendszabályok szükségesek.

Páris, nov. 6. A közvetett adókból befolyt jövedelem október havában 3 millióval nagyobb volt az előirányzatnál *és 9 millióval nagyobb*, mint a mult év október havában.

Páris, nov. 6. *Carnot* köztársasági elnök aláirta *Mariani* nagykövetté való kineveztetését a quirinálhoz.

Páris, nov. 6. A képviselőház elfogadta a tengerészeti költségvetés több fejezetét.

London, nov. 6. A *Standard* értesülése szerint a német-angol akczió Kelet-Afrikában előreláthatólag hathatós zárvonal létesitéséből fog állani a rabszolgakereskedés ellen. A német hajók a német védnökség alatt álló területek partvidékein, az angol hajók pedig a zanzibari szultán által angol védnökség alá helyezett tartományok partvidékein őrködnének. Francziaország kész Németország és Anglia fáradozásait azzal támogatni, hogy véget vet a visszaélésnek, melyet a rabszolgakereskedők hajói a franczia lobogóval üznek. A tárgyalások London és Berlin között befejezésükhöz közelednek.

London, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Rómából táviratozzák a *Times*-nak: Konstantinápolyból érkezett megbizható értesités szerint ott a miatt aggódnak, hogy Szerbiában felkelés fog kitörni. *Keleti Európa helyzetét a Times válságosnak tartja.*

London, nov. 6. Az *alsóház* mai ülésén *Sydney-Buxton* bejelenté, hogy legközelebb inditványt fog benyujtani az iránt, hogy a hatalmak értekezletre hivassanak össze Londonba az afrikai rabszolga-kereskedés elnyomására teendő intézkedések megállapitása végett.

London, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A folytatólagos parlamenti ülésszaknak, mely ma kezdődik, voltakép nem volna egyéb feladata, csak a kormány pénzügyi szükségleteit rendezni; azonban a sachvillei és keletafrikai események következtében interpellácziók is lesznek. Az előbbi valószinüleg simán fog végződni, de az afrikai kérdésben nagy vita várható, s talán határozatot is hoznak ez ügyben. — Gladstone birminghami utazása ugyanolyan, mint midlothiani fellépése és czélja is ugyanaz: a kabinet megbuktatása. Már a tegnapi nap is elárulta Gladstone tervét; s megmutatta óriás szókincsét; bevezetésül tegnap csak két óra hosszat beszélt, s minden téren elitélte a kormány politikáját. A teljes szóáradatot azonban csak mára várják. (N. Fr. Pr.)

London, nov. 6. A *fölsőház* mai ülésén *Salisbury* kormányelnök kijelenté, hogy Németország a legutóbbi események következtében elhatározta, hogy Kelet-Afrikában hathatósabb intézkedésekhez nyul s megakadályozza a rabszolgák kivitelét, valamint a fegyverek bevitelét is. Anglia elhatározta, hogy csatlakozik Németország akcziójához. A kilátásban levő intézkedések csak tengerészetiek. Francziaország beleegyezését adta és a keletafrikai tengerpartnak ostromzár alá helyezését elismeri. Ez által Angolország jogot nyer bármely hajón, akármily lobogó alatt utazzék is, kutatást tartani. Francziaország egy hajót fog kirendelni és Németországgal és Angolországgal közre fog müködni.

Bern, nov. 6. Montreuxben ma reggel a vives-chilloni villamos vasut viztartója megrepedt. Több ház elpusztult. Hir szerint nyolcz ember életét vesztette. A vernexi tárházak viz alatt állanak. A nyugati vasut Clarens és Montreux közötti szakaszán a forgalom rövid időre megakadt.

Bern, nov. 6. *Battagliát* churi püspökké választották.

Madrid, nov. 6. A cortest november 3-ára hivják össze.

Velencze, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Gazetta di Venezia* azt hiresztelí, hogy deczember hónapban bizonyos számu osztrák és német püspökök gyülése várható, melynek czélja az volna, hogy a pápa követelései értelmében gyakorlandó vallásos propaganda módja felett megegyezésre jusson.

Róma, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. *Revertera* gróf a vatikáni osztrák magyar nagykövet legközelebb érkezik Rómába. A gróf udvarmestere már ideérkezett, hogy a Palazzo Venezia berendezéséről gondoskodjék. Paar gróf, az eddigi nagykövet a telet Rómában fogja tölteni.

Róma, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Gazetta d'Italia* közli egy orosz diplomatának azt az állitólagos levelét, mely a *háborut a jövő tavaszra kikerülhetetlennek mondja.*

Róma, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Szombaton a mentanai csata évfordulóján egy *Mentana* czimü lap jelent meg, a mely a hadsereget lázadásra szólitotta fel. A lapot azonnal lefoglalták.

Belgrád, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az alkotmány-revizió bizottságának albizottsága ma tartja harmadik ülését. Eddig főkép elvi kérdéseken vitatkoztak s ezt a vitatkozást ma, ugy látszik, befejezik, s talán már a részletekbe is bocsátkoznak. Remélik, hogy az albizottság november második felében bevégzi munkáját.

Belgrád, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A liberális párt tegnap ülést tartott, melyen elhatározta, hogy nov. 11-ére általános pártgyülést tart Kragujeváczon s itt tanácskozni fog a felett, hogy Szerbia legujabb politikájával szemben mily álláspontra helyezkedjék.

Belgrád, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Sándor trónörökös tegnap tette le a hadnagyi esküt. — Az alkotmány-bizottság ma folytatta müködését a külügyminiszteriumban, s határozatba kimondta, hogy nem veszi a régi alkotmányt revizió alá, hanem uj alkotmány-tervezetet fog kidolgozni. — A szabadelvüek pártgyülése e hó 11-én lesz Kragujeváczban. (N. Fr. Pr.)

Bukarest, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Aurelián exminisztert és Fleva néptribunt a szenátusi pótválasztásoknál megválasztották.

Bukarest, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A politikai pártok tárgyalásai a parlamenti pártfoglalás tárgyában folyton tartanak s több képviselő szocziálista törvényjavaslat beterjesztését ajánlotta.

Bukarest, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Habár az ó-konzervativ pártnak, vagy helyesebben mondva e párt egy csekély töredékének más nézetei vannak, *Bratianu külügyi politikájának megváltoztatása még sincs kilátásban.* Nagyon helytelenül vélekednek azok, a kik az ó-konzervativeknek a legutóbbi választásoknál kivivott jelentékeny győzelmét annak tulajdonitják, hogy a román nép Bratianu külügyi politikájával nem volt megelégedve, Bratianu nem külügyi politikája miatt bukott meg, hanem azért, mert kormánya alatt a korrupczió a legmagasabb körökig mindenütt befészkelte magát. A lakosságnak a külügyi politikára vonatkozó nézetét legjobban megvilágitja az, hogy Carpot Bukarestben megválasztották, a hol sem jelölve nem volt s a hová nem is illetékes.

Athén, nov. 6. *Sterneck* báró tengernagy a «Greif» yachton villásreggelit adott a királyi család és az idegen fejedelmi személyiségek tiszteletére. — A görög küldöttség, mely a Megváltó-rend nagyszalagját viszi át a szultánnak, ma utazik el. Bizonyitékát látják ebben annak, hogy a jó viszony a két ország közt ismét helyreállt.

Athén, nov. 6. A «Greif»-yachton a királyi családot és a többi fejedelmi vendéget a görög himnuszszal fogadták. A *király* osztrák-magyar ezredének ezredesi egyenruháját viselte. A villásreggelinél *Sterneck* báró tengernagy a királyra és a királyi családra emelt poharat, mire a zenekar a görög himnuszt zenditette rá. A *király* viszont német nyelven az osztrák-magyar monarchia uralkodóját és felséges nejét s a trónörököspárt éltette. A király pohárköszöntője után a zenekar az osztrák néphimnuszt játszotta. A villásreggeli után a «Greif» yacht elindult

Konstantinápoly, nov, 6. A Reuter-ügynökség jelenti: A szultán *Giers* orosz külügyminiszternek, a gyémánttal ékitett Ozmanie-rend nagyszalagját adományozta.

Pétervár, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Giers külügyminiszter tegnap az idegen diplomaták tiszteletére nagy ebédet adott, melyen 300 ember vett részt. A lakomán Giers felköszöntőt mondott, melyben az orosz kormány nevében kijelentette, *hogy az orosz kormány őszintén törekszik a béke fentartására* és arra, hogy valamennyi európai hatalommal *a legjobb barátságban éljen.* Beszéde végén Giers annak a reményének adott kifejezést, hogy az európai hatalmaknak sikerülni fog az európai békét évek sorára fentartani.

Pétervár, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A mult hó 29-ikére összehivott birodalmi gyülés csak elnökének, Mihály nagyherczegnek Arkachovból való visszatérése után fejt ki élénkebb tevékenységet.

KÖZGAZDASÁG.

Fiume, nov. 6. A «Jókai» adriai gőzös ma teljes rakodmánynyal elindult innen Barczellona-Rouen felé; a «Tisza» adriai gőzös tegnap Rio-Janeiroból teljes rakodmánynyal elindult Trieszt felé.

Konstantinápoly, nov. 6. A Reuter-ügynökség jelenti: Ma közzétett irádé értelmében tiz év tartamán belül vámmentesen hozható be minden közhasznu gép és készülék.

Páris, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). *Boulevard-forgalom.* Háromszázalékos franczia járadék 82.70, olasz járadék 97.—, ottomán bank 538.12, magyar aranyjáradék 85.25, Szilárd.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **A szesz denaturálása.** A magyar és az osztrák pénzügyminiszter — mint értesülünk — a szeszadó törvényhez kiadott utasitásnak azon pontját, mely a szesz denaturálására vonatkozik, oda bővitették ki, hogy a szesz teljesen vizmentes riczinusolaj-szappannal is denaturálható, de csakis ha glycerin-szappan készitésére használtatik fel. A denaturálás akkép eszközöltetik, hogy legalább 5 kgr. riczinusolaj-szappan használtatik 100 liter alkoholra. Egyedül riczinusolaj denaturálásra nem használható, hanem az olajhoz félig natronlug adandó s csak akkor használható az adómentes használatra szánt szeszszel való keveréshez.

* **Az osztrák-magyar franczia kötelékí** dijszabás II. **részéhez** 1887. augusztus hó 1-ről érvényes 4 pótlékban és a III. részéhez 1887. augusztus hó 1-ről érvényes 8 pótlékban, mindazon kivételes dijszabásoknál, melyek a különböző árfolyamoknak megfelelőleg a, b és c alatt különböző dijtételeket tartalmaznak és melyek közül eddig a c) rovat tételei alkalmaztattak, f. é. november hó 15-től kezdve az a) rovat alatt kitüntetett dijtételek számitandók.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A konverzió és a garantirozott vasutak.** A konverzióról szóló törvényjavaslat benyujtása óta azoknak a vasutaknak a részvényei, melyeknek elsőbbségi kötvényei konvertáltatni fognak, jelentékenyen emelkedtek az értéktőzsdén. Igy az alföld-fiumei vasut részvényei 184-ről 188 50-re, tehát 4½ frttal, a báttaszék-dombovár-zákányi vasut 181-ről 184.50-ig 3½ frttal, az első erdélyi vasut 181.50-ről 186-ra 4½ forinttal emelkedett a törvényjavaslat benyujtása óta. Ezt az emelkedést a törvényjavaslat 7-ik szakasza idézte elő. Ugyanis az elsőbbségi kötvények eddig a vasutakra első helyen voltak betáblázva, a törvényjavaslat szerint azonban a egységes uj arany kölcsön és az egységes uj ezüst kölcsön biztositására a zálogjog az államositott alföld-fiumei (nagyvárad-eszéki) első erdélyi és báttaszék-dombovár-zákányi (duna-drávai) vasutak vonalain csak *a részvényeseket a megváltásból folyólag illető járandóság*, a bevonandó kölcsönök biztositására jelenleg szolgáló többi vonalokon pedig egyáltalán semmi más tehertétel ne előzze meg. A törvjavaslat indokolásában pedig azt mondja a miniszter, hogy «az ujonnan kibocsátandó kölcsönökkel szemben a régi kölcsönök elsősége azok bevonásáig, illetőleg felmondási határidejük lejártáig fentartatik, a mit ezen jelzálogilag ma is biztositott kölcsönök kötvénybirtokosainak szerzett joga tesz mellőzhetetlenné. Ezenkivül elsőség tartatik fenn a tiszavidéki vasut sorsjegykölcsönére nézve, mely ma is be van kebelezve, továbbá a *részvényesek biztositott járandóságára nézve, mely ma ugyan telekkönyvileg biztositva nincsen*, de mi által a részvényesek iránt kivánok méltányos lenni akkor, midőn pályájok az eddig azt terhelő elsőbbségi kölcsön helyett az egységesitett arany és az egységesitett ezüst kölcsönök egész összegével lesz terhelve.» Ezekből világosan kitünik, hogy a részvényesek járandósága telekkönyvileg biztositva lesz, mi által a részvények értéke emelkedik, a mit az árfolyamban fejezett ki a tőzsde.

Havi kimutats.

A szabadalm. osztrák-magyar államvasut társaság budapesti pályaudvarán lévő közraktárak áruforgalmáról a következő kimutatást veszszük:

	Gabona	Repcze	Különf.	összesen	Bizt.
	Métermázsa				Forint
Raktárállás 1888. szept. 30.	81107	17 90	69546	167943	1307059
Beraktároztat. okt. 1—31.	8341	-	3837	12478	161610
Összesen . . .	[illegible]	17490	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Kiraktároztat. okt. 1—31.	25616		910	33526	316491
Készlet 1888. okt. hó 31.	[illegible]	17490	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Átlagos napi forgalom				[illegible]	

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— November 6. —

Gabona-tőzsde.

A *buza*-üzlet ma tartósan lanyha irányt követett. A kinálat meglehetősen nagy volt s közben sürgető, malmok ugyan jobb vételkedvet fejtettek ki, de csak nyomott árakon és mintegy 24,000 mm. adatott el, mi közben tegnapi árak csak nehezen voltak elérhetők, sőt közben pár krajczárral olcsóbban is kellett eladni. — Egyéb gabonanemekben csak gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Buza: *Tiszavidéki* 100 mm. 81 k. 8.05 frt, 200 mm. 81 k. 8.05 frt, 400 mm. 80 k. 8.02½ frt, 200 mm. 80 k. 8.05 frt, 100 mm. 80 k. 8.05 frt, 500 mm. 80.2 k. 8 frt, 100 mm. 80.2 k. 8 frt, 100 mm. 80 k. 8 frt, 300 mm. 80.3 k. 7.95 frt, 100 mm. 80.5 k. 8 frt, 500 mm. 79 k. 7.90 frt, 100 mm. 79 k. 8 frt, 300 mm. 78 k. és 100 mm. 77.5 k. 7.80 frt, 300 mm. 76 k. 7.55 frt, mind három hónapra.

Pestvidéki 100 mm. 80.5 k. 8.10 frt, 100 mm. 80 k. 8 frt, 100 mm. 79 k. 7.75 frt, 300 mm. 79 k. és 300 mm. 78 k. 7.85 frt, 300 mm. 79.5 k. és 200 mm. 79.5 k. 7.85 frt, 200 mm. 79 k. 7.80 frt, 150 mm. 79 k. 7.95 frt, 100 mm. 79 k. 7.95 frt, 100 mm. 79.5 k. 7.97½ frt, 100 mm. 79 k. 7.85 frt, 500 mm. 76 k. 7.40 frt, mind három hónapra.

Fejérmegyei 1300 mm. 78.7 k. 7.85 frt, három hónapra.

Bajai 1300 mm. 77.8 k. 7.80 forint, 1300 mm. 77.6 k. 7.55 frt, mindkettő három hónapra.

Kanizsai 4200 mm. 79 k. 8.07½ forint, három hónapra.

Kalocsai 1500 mm. 78.4 k. 7.90 forint, három hónapra.

Bácskai 3400 mm. 77.8 k. 7.92½ forint, három hónapra.

Felső tiszavidéki 200 mm. 81 k. 8 frt, 100 mm. 81 k., 100 mm. 82 k., 200 mm. 80.5 k., 100 mm. 80 k., 100 mm. 79.5 k. és 100 mm. 79 k. 8.02½ frt, mind három hónapra.

Erdélyi 100 mm. 78 k. 7.50 frt, 100 mm. 77.5 k. 7.75 frt, mindkettő három hónapra.

Arpa 300 mm. 5.90 frt, 250 mm. 5.80 frt és 150 mm. 6.30 frt, mind készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól	frtig
Buza	uj bánsági	78—81 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	78—81 »	7.85	8.05
—	» pestvidéki	78—81 »	7.80	8.—
—	» fehérmegyei . . .	78—81 »	7.85	8.05
—	» bácskai	78—81 »	7.85	8.05
—	» északmagyarorsz.	78—81 »	7.70	7.90
Rozs	»	70—72 »	5.60	5.80
Árpa	» takarmány . . .	60—62 »	5.60	6.—
—	» égetni való . . .	62—64 »	6.35	7.25
—	» sörfőzdei	64—66 »	7.75	8.90
Zab	»	39—41 »	5.10	5.55
Tengeri	ó bánsági	75 »	5.70	5.75
—	» másnemü	78 »	5.65	5.70
Köles	ó	— »	5.25	5.50
Repcze	uj káposzta	— »	—.—	—.—
—	» bánsági	— »	—.—	—.—

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett az alacsonyabb newyorki gabonaárfolyamok következtében lanyha és gyengülő irányban nyilt meg. — Köttetett.

Délelőtt.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.37, 8.36, 8.35 és 8.34 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5,26, 5.25 és 5.24 frton.
Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 5.57, 5.56 és 5.55 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom, de az irány lanyha maradt. — Köttetett:
Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.34 és 8.33 frton.
Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.25 és 5.23 forinton.

Déli 1 órakor hivatalosan záródnak.

Szokványbuza 1889. tavaszra	»	8.32 —	8.34
Uj tengeri 1889. május—juniusra . . .	«	5.22 —	5.24
Szokványzab tavaszra	»	5.55 —	5.57

Délutáni forgalom.

Délután mérsékelt volt a forgalom: az irány tartósan lanyha maradt, mert a külföldi gabonaárfolyamok sem voltak kielégitők. — Köttetett:
Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.32, 8.31 és 8.30 forinton.
Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.24, 5.23 és 5.22 forinton.
Szokványzab tavaszra mintegy 5000 mm. 5.56 és 5.55 frton.

Délután 5 órakor záródnak:

Szokványbuza 1889. tavaszra	»	8.30 —	8.32
Tengeri május—juniusra	«	5.21 —	5.24
Szokványzab tavaszra.	«	5.55 —	5.57

Terménytőzsde.

Terményekben gyenge volt a forgalom.
Szilva változatlan, szerbiai szokványminőségü 7 frton, boszniai 85 darabos $10^9/_{16}$ frton, 85 darabos novemberre 10½ frton köttetett, mind 56 kilókint.
Disznózsir pesti áru hordóval együtt 60½ frton adatott el.
Szalonna városi táblás áru 54 frton vásároltatott.

Értéktőzsde.

Nagyobb pénzbőség és könnyebb elhelyezés következtében a mai értéktőzsdén barátságosabb hangulat uralkodott egyideig, de később nagyobb kinálat miatt lanyhult. A forgalom nehézkes volt; s az irányadó értékek árfolyamai keveset változtak. Államositott vasutak értékeiben élénk forgalom volt, s árfolyamuk emelkedett. Helyi értékek el voltak hanyagolva. Valuták és váltók nem változtak.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén barátságosabb hangulat mellett osztrák hitelrészvény 311-től 311.20-ig, magyar aranyjáradék 101.57-től 101.67½-ig, magyar papirjáradék 92.57½-től 92.65-ig, alföld-fiumei vasut 188.50-en köttetett.
11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 311—311.10, magyar aranyjáradék 101.62½—101.65, magyar papirjáradék 92.62½—92.65.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén mérsékelt forgalom volt. Osztrák hitelrészvény 310.60-tól 314-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 97.35-től 97.50-ig, pesti magyar kereskedelmi bank teljesen befizetett ideiglenes jegyei 695-ön köttettek, magyar aranyjáradék 101.57½ pénz, magyar papirjáradék 92.65-től 92.60-ig, magyar nyugati vasut 174-en, Franklin-társulat 211-en, Ganz-féle vasöntöde 910-től 912-ig, bazilika-sorsjegy 8.30-on köttetett.
1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 310.80—310.90, magyar hitelbank 104·75—105, magyar aranyjáradék 101.57½—101.60, magyar papirjáradék 92.60—92.62½.
Premium-üzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1.25—1.75 frt, nyolcz napra 5—6 forint, egy hóra 11—12 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén igen szilárd irány mellett nagyon gyenge üzlet volt. Osztrák hitelrészvény 310.60-tól 311-ig, magyar aranyjáradék 101.55-től 101.57½-ig árultatott.
2 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 311—311.10, magyar aranyjáradék 101.55—101.57½, magyar papirjáradék 92.55—92.57½.

Esti tőzsde.

Alacsony külföldi árfolyamok miatt az irány ellanyhult. Osztrák hitelrészvény 310.40-től 310.20-ig, magyar aranyjáradék 101.55-től 101.50-ig, magyar papirjáradék 92.55-től 92.52½-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 97.45-ön árultatott.
6 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 310.20—310.30, magyar aranyjáradék 101.50—101.52½, magyar papirjáradék 92.55—92.57½.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, nov. 6. Az üzlet kissé kellemesebb. Magyar urasági öreg, nehéz 47—48 frt, fiatal nehéz 49—49½ forint, fiatal közép 49—50 forint, fiatal, könnyü 49—50 forint, közönséges (szedett) nehéz 47—48 forint, közép 47—48 forint könnyü 47½—49 forint. Romániai, bakonyi, átmeneti nehéz —— forint, közép —— forint, könnyü —.— ,, eredeti (Stachel) nehéz —— frt, közép —— frt Szerbiai nehéz 47—48 frt, közép 46—47, könnyü 43—45 frt. Hizó egy éves, —.— forint, hizó kétéves makkos —— forint, hizó öreg —.— forint. Sertéslétszám: November 4-én volt készlet 91,373 db, nov. 5-én felhajtatott 545 drb, nov. 5-én elszállittatott 571 drb, nov. 5-én maradt készletben 91,347 darab sertés.

BÉCSI ÉRTÉKTOZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) Az olcsóbb pénz következtében a mai előtőzstén ismét igen szilárd volt az irány, de csak magyar vasutakban volt némi forgalom, mig minden egyéb üzérkedési értékben pangott az üzlet. Valuták változatlanul szilárdak maradtak. Az elhelyezés igen könnyü volt.
11 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 310.40, unio bank 212.25, osztrák tartományi bank 219.25, bankegyesület 99.25, osztrák-magyar államvasut 248.50, Károly Lajos-vasut 212.75, török dohányrészvény 104, májusi járadék 82.27, magyar aranyjáradék 101.57, magyar papirjáradék 92.57, husz frankos arany 9.64, márka 59.60.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde megtartotta a szilárdabb árfolyamokat. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 310.50, magyar hitelbank 305, osztrák tartományi bank 219.25, unio bank 212.25, bankegyesület 99.25, angol-osztrák-bank 114, osztrák-magyar államvasut 248.40, Károly Lajos-vasut 212.60, déli vasut 105.75, elbavölgyi vasut 201, török dohány-részvény 104, májusi járadék 82.25, magyar aranyjáradék 101.55, magyar papirjáradék 92.55, husz frankos arany 9.64.
Később valamivel élénk volt a forgalom, de az áringadozások csak csekélyek. Járadékok szilárdak. Váltók és valuták valamivel olcsóbbak.
2 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 310.—, angol-osztrák bank 114.—, uniobank 212.50, bankegyesület 98.75, magyar hitelbank 304.50, osztrák tartományi bank 219.75, osztrák-magyar államvasut 248.20, Károly Lajos-vasut 212.75, dunagőzhajózási részvény 403.—, Lloyd részv. 445, észak-nyugoti vasut 168.—, elbavölgyi vasut 200.50, tramway 225.50, déli vasut 105.50, májusi járadék 82.20, osztrák aranyjáradék 109.70, magyar aranyjáradék 101.47, magyar papirjáradék 92.45, északi vasut 2460, bécsi községi sorsjegy 142.25, 20 frankos arany 9.64½, német birodalmi márka 59.60, rubel 1.26¼. Lanyha.
Bécs, nov. 6. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 104.75, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 104.75, 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél —.—. Erdélyi vasut 186.75. Magy. keleti vasut els. k. 117.—. Magy. ny. sorsjegy 130.75. Szőlődézsmaváltsági kötvények —.— 5%-os papirjáradék 92.50. Tiszavölgyi sorsjegy 123.—, Magyar 4%-os aranyjáradék 101.47. Magyar vasuti kölcsön 144.50. Magyar hitelbank 304.75. Alföldi vasut 188.50. Magyar északkeleti vasut 168.75. Keleti vasuti elsőbbség 98.70. Tiszavidéki vasut-részvény 250.—. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény 97.50. Kassa-oderbergi vasutrészvény 144.50. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—. Temes Béga —.—.
Bécs, nov. 6. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 310.15. Déli vasut 105.50, 4%-os aranyjáradék 109.60. Váltó Londonra 121.60. Károly-Lajos vasut 212.75. 1864-es sorsj. 173.—, 1860-as sorsjegy 140.25, Török sorsjegy 23.50. Angol-osztrák-bankrészvény 114—. 4·2%-os ezüstjáradék 82.75. Osztrák államvasut 248.—, 20-frankos 9.64½. 4·2%-os papirjáradék részv. 82.20. Osztrák hitelsorsjegy 182.—, osztrák-magyar bankrészvény 876. Császár. kir. arany 5.77. Német bankváltók 59.57, Elbavölgyi vasut részv. 200.50, Bécsi bankegyesület részvényei 98.75. Dunagőzhajózási-társ.-részv. 403. Nyomott.

Esti tőzsde.

Bécs, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az esti tőzsdén gyenge volt az irány, csak magyar garantirozott vasutak keresletnek élénken. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 310.20—309.70, uniobank 212, osztrák tartományi bank 219.25, osztrák-magyar államvasut 248.20—247.75, Károly Lajos-vasut 213.20—212.50, déli vasut 105.50, elbavölgyi vasut 200.50, alföld-fiumei vasut 188.75, erdélyi vasut 187, török dohányrészvény 103.50—102.50, májusi járadék 82.20, magyar aranyjáradék 101.50—101.45, magyar papirjáradék 92.52—92.47.
5 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 309.75, osztrák-magyar államvasut 247.75, Károly Lajos vasut 212.75, májusi járadék 82.20, magyar aranyjáradék 101.42½, magyar papirjáradék 92.42½, husz frankos arany 9.65, márka napra 59.62, ultimóra 59.67.
Zárlat után jegyez osztrák hitelrészvény 309.50, török dohány-részvény 102, osztrák-magyar államvasut 247.70, magyar aranyjáradék 101.37½.
A **9 órai esti magánforgalomban** kedvtelen volt a hangulat. Osztrák hitelrészvény 309.50—309.60, magyar aranyjáradék 101.37½.

Prolongáczió- és praemium-ület a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A mai elhelyezés, mely négy napra (november 9—12.) terjedt, a következő **prolongáczió**-tételek mellett folyt le: Osztrák hitelrészvény 40—60 kr report (4⅜—5¼%), magyar hitelbank 60—80 kr report (6—6⅞%), osztrák-magyar államvasut 20—5 kr report (5¼—4⅞%), Károly Lajos vasut 10 kr report —10 kr deport (5¾—4¼%), déli vasut 5—20 kr deport (8⅜—6⅜%), májusi járadék simán —10 kr report (5⅛—6%), magyar aranyjáradék 20—30 kr report (5¼—6%), magyar papirjáradék simán —10 kr report (¼—6%).
Praemiumüzlet. A dijtételek alig változtak: Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2 frt, nyolcz napra 5¼—5¾ frt, egy hónapra 11½—12½ forint, három hónapra 24—27 forint, osztrák-magyar államvasut egy hónapra 10—11 frt, három hónapra 20—23 forint, magyar aranyjáradék egy hónapra 2—3 százalék, három hónapra 4½—5 százalék.
Magánkamatláb: Elsőrendü váltóra 4⅜ százalék, távolabbi látra és telepitett váltóra 4⅝—4¾ százalék.

BÉCSI GABONATOZSDE.

Bécs, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Mig az angol piaczokon tartósan nyugodt a magatartás, addig Newyorkból ma ismét gyengébb árfolyamok érkeztek, és itt is inkább lanyha az irány. — Köttetett: Buza tavaszra 8.81, 8.83 és 8.82, rozs tavaszra 6.61, zab tavaszra 6.05, uj tengeri 5.51 és 5.52 frton. Felmondatott 1000 mm. buza.
Délután csekély volt az üzlet és a forgalom csak buzára meg tengerire szoritkozott. Köttetett: Buza tavaszra 8.80—8,81, tengeri május—juniusra valamivel szilárdabb és 5.54 frton adatott el. Továbbá jegyeznek inkább névleg: Rozs tavaszra 6.60—6.62, zab tavaszra 6.05—6.07.
Kész áru lanyha és üzlettelen.

BECSI ÁRUTOZSDE.

Bécs, nov. 6. (Az *Egyetértés* távirata.) A mai tőzsdén köttetett:
Petroleum: 300 barrel oderbergi white star elsőrendü 21¼ frt, 80 barrel galicziai császár-olaj 22¼ és 160 barrel kaukazusi Fiuméból 21 frton, mind kész szállitásra Bécsben.
Szesz ára változatlan maradt. Kész kontingentált 18⅜—18⅝ frt.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető hely szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, a szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a mediórát M-mel, az ultimóra U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a f enti átszámitásokhoz még a tranzaktió-költségek, továbbá a medióé és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió tételek is számitásba veendők. A *-al jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 52 frt 50 kr 100 frank vista = 48 frt 50 kr.

November 6.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Francia 3%-os járadék		82.62	—.—	—.—
" 4½%-os "		104.65	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	589.—	251.87	— 3.65
Osztrák déli vasut	M	230.—	105.10	— 0.60
*Osztrák földhitel-részvénytársaság	M	865.—	—.—	—.—
*Francia törleszthető járadék	U	85.80	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	104.26	114.69	+ 0.11
Magyar vasuti kölcsön	K	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	M	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	85.75	101.54	+ 0.30
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	68.30	81.82	+ 0.25
" 5%-os "	U	81.0	97.63	—.—
" 4⅕%-os ezüstjáradék	K	69.20	82.78	+ 0.12
" 4%-os aranyjáradék	K	92.40	110.08	+ 0.24
Magyar aranyjáradék	U	84.90	101.48	— 0.19
" 5%-os papirjáradék	K	77.40	92.71	—.—
" keleti vasuti kötvények	K	82.70	98.98	+ 0.29
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	100.70	120.35	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	165.—	310.31	— 0.80
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	105.—	249.85	—.—
Osztrák déli vasut	U	44.50	105.63	—.—
Károly-Lajos vasut	U	90.10	212.26	— 1.04
Kassa-oderbergi vasut	K	60.50	143.41	—.—
*Román vasuti részvények		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		212.40	126.87	— 0.90
Váltó bécsi piaczra		167.60	59.60	—.—
Keleti kölcsön II. kibocsátás		—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
" leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
" országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	68.20	82.19	— 0.06
" 5%-os "	U	81.95	97.86	— 0.11
" 4⅕%-os ezüstjáradék	K	69.10	82.61	—.—
" 4%-os aranyjáradék	K	92.25	109.90	+ 0.06
Magyar aranyjáradék	U	84.90	101.43	—.—
" 5%-os papirjáradék	U	77.80	92.69	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	259.50	310.56	— 0.15
Osztrák-magyar bank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	207.25	247.60	— 0.32
Károly-Lajos vasut	U	178.75	213.48	— 0.77
Osztrák déli vasut	U	88.88	105.57	+ 0.92
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	—.—	—.—	—.—
Magyar-gácsországi vasut	U	147.—	176.93	—.—
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		167.50	59.64	+ 0.04
*4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar orsz. bank	?	—.—	—.—	—.—

Triesst, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Váltó Londonra 121.60, olasz bankpiaczokra 47.50, Napoleon d'or 9.63, májusi járadék 82.30, magyar papirjáradék 92.50, magyar aranyjáradék 101.50, osztrák hitelrészvény 310.25, osztrák-magyar Lloyd-részvény 444, olasz járadék 95.12, olasz bankjegy 47.55.
Berlin, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A tőzsde általában gyenge, orosz valuta és bankértékek nyomottak, idegen vasutak és járadékok teljesen üzlettelenek. Zárlat gyenge. Magánkamatláb $2^7/_8$%.
Berlin, nov. 6. (Tőzsdei tudósitás.) Pétervári jelentések a rubelvaluta alacsonyabb állásáról, valamint jelentékeny eladási megbizások bányaértékekre Párisból, kedvetlenül hatottak. Járadékok gyengültek. Az irány gyenge.
Berlin, nov. 6. (Utótőzsde.) Magyar aranyjáradék 84.80, osztrák hitelrészvény 162.90, osztrák déli vasut 44.75, osztrák-magyar államvasut 104.60, Károly Lajos- vasut 89.90. Gyenge.
Frankfurt, nov. 6. (Esti tőzsde.) Magyar aranyjáradék 84.80, osztrák hitelrészvény 258.75, osztrák-magyar államvasut $206^7/_8$, Károly Lajos-vasut 178.75, osztrák déli vasut 88.50. Gyenge.
Páris, nov. 6. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *1 órakor jegyeznek*: 3%-os járadék 82.47, 4½ százalékos járadék 104.52, olasz járadék 96.82, magyar aranyjáradék 85.75, egyiptomi kölcsön 424.06, spanyol kölcsön 73.43, török vasuti kölcsön 15.95, ottoman bankrészvény 538.12, Rio Tinto 658.75, Szuezrészvény 2230, Panama-részvény 252.50, osztrák-magyar államvasut 537.50, osztrák déli vasut 230.—.
3 óra 40 perczkor záródnak: 3%-os járadék 82.62, 4½%-os járadék 104.65, osztr.-magyar államvasut 532.—, osztrák déli vasut 104.65, osztrák földhitelrészvény 865, franczia törleszthető járadék 85.80, magyar vasuti kölcsön 304½, magy. aranyjáradék 85.75, ottoman bank-részvény 537.50. Tartva.
London, nov. 6. (Megnyitás.) Angol consolok 97.11.
London, nov. 5. (Zárlat.) Magyar aranyjáradék 84⅝, osztrák aranyjáradék 91.—, osztrák ezüstjáradék 69, angol cousolok 97.11, ezüst 43. Nyugodt.
Newyork, nov. 5. (Kabel-sürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) $95.^1/_8$, váltó Londonra 4 84½, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 127, Erie-vasut 29⅛, váltó Párisra $5.23^1/_8$.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

Prága, nov. 6. A *czukorpiacz* szilárd, nyers czukor november—deczemberre Prágában 15.35 forint, Aussigban 15.30 frt, finomitott Prágában 32¾—33 frt.
Triesst, nov. 5. *Czukor* centrifugal pilé kész áru 19 forint. *Kávé* emelkedő. — *Szesz*, kész magyar áru 13¼—13½ frt, oláh 13—13¼ forint.
Hamburg, nov. 5. *Petroleum* helyben 7.70 deczemberre 7.80 márka. Szilárd.
Hamburg, nov. 6. (*Kávé.*) Santos good average novemberre 74½, deczemberre 74¼, márcziusra 72¾, májusra 72½ márka.
Páris, nov. 5. Nyers *czukor* 88° kész áru 23 frank, nyugodt; fehér czukor folyó hónapra 36.80, deczemberre 37.10, szilárd, az első négy hónapra 37.80, márcziustól négy hónapra 38.60, finomitott kész áru 106—107 frank.
Havre, nov. 6. *Kávé* folyó hónapra 89¼ frank, négy hónapra 88¼ frank.
London, nov. 5. *Buza* nyugodt, változatlan; *liszt* szilárd, mintegy 1 shillinggel emelkedett, *zab* meglehetősen keresett ¼—½ shillinggel, őrölni való árpa ¼—½ shillinggel, tengeri ½ shillinggel, lencse 1 shillinggel javult. — Egyéb változatlan. — Repczeolaj 29.25. — Jávaczukor 16.25, nyers répaczukor novemberre $12^5/_8$, nyugodt. — Uj tengeri folyó hónapra 24.75, november—deczemberre 24.50, deczember—januárra 24.50. — Felhozatal: Buza 28,392, árpa 26,735, zab 141,314 qu. — Az időjárás: enyhe.
Bréma, nov. 5. *Petroleum* helyben 7.70 márka. Javult.
Newyork, nov. 5. Az ellenőrizhető készlet *buzából* 33.695,000 bushel.
Newyork, nov. 5. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban $9^{13}/_{16}$, Neworleansban $9^9/_8$, februárra 9.84, márcziusra 9.94, Petroleum finomitott 70° Abel Test Newyorkban novemberre 7⅞. Philadelphiában novemberre 7⅞. Nyers petroleum 6½. — United pipe line certificates $85^1/_8$. Liszt 3.85. — Piros őszi buza helyben 110¾ cent (= 10.13 frt), novemberre 109½ cent (= 10.— forint), deczemberre 110¾ cent (= 10.13 frt), májusra 117¼ cent (= 10.78 forint), 100 kilónkint. — Tengeri 49.50. — Czukor Fair refining Muscovados) $4^{15}/_{16}$. — Rio kávé $15^1/_4$. — Zsir (Wilcox jegyü) 8.90. (Fairbank jegyü) 8.90. — Gabona fuvardij-imperial quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4⅜ cent (= 1.12 frt 100 kilókint.) — Napi felhozatal gyapotból 56,000 bál.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Átszámitási árfolyam német piaczokra 100 márka vista 59.50 frt, 100 frt 48.65 frt.

November 6.	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.			
Buza folyó hóra	26 90	12.92	+ 0.07
— decz.-re	27 10	13.03	—.—
— első 4 hóra	28.—	13.45	+ 0.15
— márcz.-tól 4 hóra	28 25	13.57	—.—
Liszt folyó hóra	60 10	18.41	— 0.05
— decz.-re	61.40	18.56	— 0.03
— első 4 hóra	62.75	18 97	—.—
— márcz.-tól 4 hóra	63 25	19.11	—.—
Olaj folyó hóra	75.75	36.40	+ 0 86
— decz.-re	75.25	36.16	+ 0.12
— első 4 hóra	72.35	34 60	+ 0.18
— márcz.-tól 4 hóra	70 25	33.76	— 0.12
Szesz folyó hóra	40 75	21 34	—.—
— decz.-re	40.75	21 34	— 0.13
— első 4 hóra	41.50	21 74	—.—
— máj.-tól 4 hóra	42.25	22.13	— 0.12
BERLIN.			
Buza nov.-decz.-re	191.75	11.41	— 0.04
— ápr.-májusra	198.—	12.88	— 0.04
Rozs nov.-decz.-re	157 25	9.36	— 0.05
— ápr.-májusra	162 75	9.68	— 0.01
Zab nov.-decz.-re	135 75	8.07	— 0.01
— ápr.-május.-ra	140.10	8.34	— 0 12
Olaj nov.-decz.-re	55.90	33.26	— 0.24
— 1889. ápr.-máj.-ra	55 80	33.26	— 0.24
Szesz nov.-decz.-re	33.30	19 81	—.—
— 1889 ápr.-máj.-ra	35.50	21.13	— 0.01
STETTIN.			
Buza nov.-decz.-re	191.—	11.36	— 0.06
ápr.-májusra	199.—	11.84	— 0 06
Rozs nov.-decz.-re	153.—	9 10	— 0.06
— ápr.-májusra	158 50	9.43	—.—
Olaj nov.-re	55.50	33 02	—.—
— ápr.-májusra	55.50	33.02	—.—
Szesz nov.-decz.-re 50 márka fogyasztási adóval	52 75	31.39	—.—
— ápr.-máj.-ra 70 márka fogyasztási adóval	33.—	19 63	— 0.18
— máj.-jun.-ra 70 márka fogyasztási adóval	32.60	19.39	—.—
— juniusra 70 márka fogyasztási adóval	35.30	21.—	—.—
KÖLN.			
Buza nov.-re	20.50	12.20	—.—
— márcziusra	21 60	12.86	+ 0.06
Rozs nov.-re	15.50	9.22	—.—
— márcz.-ra	16.40	9.76	—.—
Olaj helyben	61.—	36.29	—.—
— októberre	58.—	34.51	+ 1.06
BOROSZLÓ			
Buza	18.30	10.89	—.—
Zab	—.—	—.—	—.—
Szesz	50.90	30.29	—.—
Rozs	15.90	9.46	—.—
Repcze	25.30	15.05	—.—
Tengeri	15.—	8.93	—.—

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Sertésvásár.

Bécs (St.-Marx), nov. 6. (Távirat.) Felhajtatott 6268 lengyel és 3440 magyar faju, összesen 9708 sertés. — Az irány szilárdabb. — Jegyeznek: Elsőrendü 40½—45 kr., kivételesen 46 kr., közép 42—44 kr., könnyü 38—41 kr. és süldő 29—36 kr. kilónkint élő sulyért, fogyasztási adó nélkül.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Az országos erdészeti egyesület** idei rendes közgyülését deczember hó 16-án Budapesten saját házában fogja megtartani a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó, 2. jelentés az egyesület müködéséről a mult évben Körmöczön megtartott közgyülés óta, 3. a mult évi számadások fölülvizsgálása és a jövő évi költségvetés megállapitása. 4. az igazgató választmány kiegészitése, 5. a jövő évi közgyülés helyének kijelölése, 6. esetleges inditványok a jövő évi közgyülés tanácskozási tárgyaira nézve, 7. jelentés az egyesület irodalmi pályázatainak eredményéről, 8. inditványok az egyesület czéljainak előmozditására általában.

NAPIREND: november 7-én.

Naptár: Szerda. — Róm. kath.: Engelbert pk. vt. — Prot.: Engelbert. — Görög-orosz: (október 26.) Demeter. — Zsidó: (Kiszlev 3) Ahitofel. — Nap kél 6 ó. 55 p., nyugsz. 4 ó. 32 p. — Hold kél 10 ó. 56 p. d. e., nyugsz. 7 óra 36 p. este.
Horvát miniszter fogad d. e. 10— d. u. 2.
A fővárosi közgyülés d. u. 4 órakor az uj városházán.
Magyarhoni földtani társulat szakülése az akadémiában d. u. 5 órakor.
Budapesti filológiai társaság ülése az akadémiában d. u. 5 órakor.
Fehérmegyei társaskör igazgató választmányának ülése este fél 8 órakor a Páris szállodában.
Szinész-egyesület központi igazgató tanácsának ülése d. u. 3 órakor.
Sánta Antal jubileuma a nemzeti szinházban este 7 órakor.
Szepesi egylet közgyülése a pilseni sörcsarnokban este 7 órakor.
Hazai termékek állandó kiállitása a kereskedelmi muzeumban. Városligeti iparcsarnok. Naponként d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—7 óráig. Vasárnap és ünnepnapokon d. u. 20 kr belépti dij, különben szabad a belépés.
Műfestészeti sorajáték kiállitás a kereskedelmi muzeumban d. e. 9—12 és d. u. 3—7. Belépti dij 20 kr.
Nemzeti muzeum: képtár d. e. 9 d. u. 1.
Történelmi arczképcsarnok a budai várbazárban nyitva d. e. 9—12.
Országos képtár az akadémia palotájában d. e. 9—d. u. 1
Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert nyitva d. e. 9-től 1-ig d. u. 3—5.
Orsz. tanszermuzeum a budai állami tanitóképző intézet épületében d. e. 9—12 és d. u. 3—6.
Vörös-kereszt-egyleti Erzsébet-kórház (Budán, Krisztinaváros) I. és II. osztályán levő betegek meglátogathatók d. e. 9—11, d. u. 2—5 óra között, a III. osztályon levő betegek d. u. 2—4 óra között, idegenek megszemlélhetik a kórházat d. u. 2—4 óra között.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 4—8.
Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Kivonat a hiv. lap nov. 6-ki számából.

Árverések a fővárosban. Frank Farkas 331 frtra becs. ingós. nov. 6. (köztemető-utcza 55. sz.) Bauer Zsigmond 400 frtra becs. ingós. nov. 7. (IX. ker. vámpalota). Szurán Jakab. 586 frtra becs. ingós. nov. 7. (Eötvös-utcza 24. sz.)
Árverések a vidéken. German Elek 405 frtra becs. ingatl. nov. 28. Kis-Pest (Pestvidéki kir. törvszék). Zwekits Minadora 5205 frtra becs. ingatl. 1889. február 1. Temesvár. Stefanovits Juliánna 1214 frtra becs. ingatl. nov. 23. Versecz. Lakosa József 526 frtra becs. ingatl. nov. 22. Tarany (Nagy-Atád). Kosa Sándor 3300 frtra becs. ingatl. nov. 28. Bodola (S.-Szent-György). Pityik Tódor 2213 frtra becs. ingatl. nov. 27. Kustély (Versecz). Janki József 1600 frtra becs. ingatl. nov. 24. Csákvár (Moór). Kovács Ferencz 7713 frtra becs. ingatl. nov. 22. Jászárokszállás (Jászberény). Negró Béla 2080 frtra becs. ingós. nov. 12. Győr. Gróf Forgách Béláné 11308 frtra becs. ingós. nov. 19. Kaposvár. Koblenz Mártonné 754 frtra becs. ingatl. 1889. jan. 19. Uj-Hartyán (pestvidéki kir. tvszék). Haan Károlyné 493 frtra becs. ingós. nov. 13. Monor.
Csődnyitás. Obersohn Nándor eszéki lakos ellen. Tömeggondnok Gjurgyevics Vazul, helyettese dr. Neumann Károly ügyvédek. Bej. határidő nov. 30. Davillo Károly pregradai lakos ellen. Perügyelő dr. Dürrigl Bruno, helyettese Barbot Ferencz, ideiglenes tömeggondnok Tombosko József. Bej. határidő nov. 7. Weisz Mór királyhelmeczi lakos ellen. Csődbiztos Oroszi Géza kir. törvényszéki biró, tömeggondnok Székely Elek, helyettese dr. Kellner Soma ügyvédek. Bejelentési határidő decz. 15.
Pályázatok. A kápolyi postahivatalnál postamesteri, — a nákói postahivatalnál postamesteri állásra.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Marchall-szálloda az Angol királynéhoz.
Gr. Batthyányi L. N.-Ujvár
Gr. Bissingen C. Bécs
Gr. Erdődy I. Zágráb
Gr. Forgách E.-né Kassa
Gr. Eszterházy K. Kolozsvár
Br. Schiling J. Szolnok
Schuster C. Vácz
Pavics A. Zágráb
Pulszky G. Kassa
Gerson Gy. Hamburg
Beer E. Prága
Stonisch J. Vukovár
Bauler E. Páris
Stieglitz J. Bécs
Glockner I. München
Brenner E. Amsterdam
Lemorciés Ch. Páris
Cuming J. London
Bogatinoscu M. Braila
Weber M. Brod
Preuer Zs. Tata
Ürményi P. Petris

Aranysas szálloda.
Gosztonyi S. H.-M.-Vásárhely
Nagy J. Horpács
Szeles P. N.-Kőrös
Köves E. F.-Örs
Szilassy J. Gyömrő
Kovács J. Kolozsvár
Ucsnay E. Trencsén
Réthy F. Csongrád
Dr. Szlovák P. Szarvas
Lehoczky J. Sz.-Igló

Schmidt Orient szálloda.
Dr. Troll J.-né Siklós
Toll J.-né Pécs
Klimsa R. Teklafalva
Erdei J. A.-Illmicz
Medgyessy Zs. Karczag
Dr. Koller K. B.-Ujfalu
Dr. Majzler J. Miskolcz
Ágost J. Gerse
Toll G. Cz.-Bogád
Duldner J. Károlyváros
Kohn A. Zsolna
Augster J. Pécs
Hranic E. Dubla
Kanitz J. Eger
Koch A. Augsburg
Förster L. Moór
Grünfeld D. Medgyes
Lukács J. Rimaszombat
Rapaszky J. Nádasd

Fehérhattyu szálloda.
Pikler J. Rajecz
Glückstahl S. Zenta
Hercz S. Gyöngyös
Perlusz A. Aszód
Dr. Stauber J.-né Bécs
Grosz J. K.-Kőrös
Markovits Gy. L.-Szt-Miklós

Vadászkürt szálloda.
Szakál F. Losoncz
Brandeis T. Bécs
Keil A. Bécs
Brauer L. Bécs
Wolf Zs. Mohács
Jurenák S.-né U kut
Szőnyey K. Lőcse
Nekanovits M. N.-Szombat
Póka K. N.-Kőrös
Soltész Nagy K. Miskolcz
Markovic M. Belgrád
Hubert K. Beszterczebánya
Glatter E. Zágráb
Oroll M. Medgyes
Nikl Gy. Dobsina
Badl V. Marburg
Polák G. Nasic

Nemzeti szálloda.
Gr. Koglevich Gy. Pétervásár
Br. Podmaniczky L. Aszód
Victoris M. V.-Ujhely
Miksa E. M.-Ludas
Kellner B. P.-Tenk
Vincze K. P.-Szánthó
Hartl E. Eger
Oeskay R. Pozsony
Strauss S. D.-Földvár
Kramer F. Miskolcz
Schlesinger A. Zágráb
Hoszky A. Bécs
Dr. Steiner S. Kalocsa
Stauber J. N.-Dorogh
Fleischmann P. Boroszló
Braillard K. Neuchatel

Két korona szálloda.
Ochaba J. N.-Szombat
Major J. Csongrád
Karpf Gy. Dabas
Cserna J. Dabas
Amanda A. Berlin
Hang J. Győn
Jakab M. N.-Károly
Reisz S. Adacs
Rácz L. T.-Inoka
Nikolovics S. Belgrád
Bozsa H. Belgrád
Goics I. Gradiska

Magyar király szálloda.
Ladányi L. A.-Domboru
Adler F. Szoboszló
Manojlovits K. Ujvidék

Paulus J. É.-Ujvár
Kirchhof R. Bécs
Schloss M. Bécs
Komesy T. Bécs
Schlein L. Baranyavár
Kőváry A. Szeged
Bergl H. Pinczehely
Csolnoky L. Veszprém
Waldner K. Polgárdi
Divald K. Eperjes
Lang S. Eszék

Holzwarth-Frohner szál.
Glesinger F. Teschen
Hüttner J. Beszterczebánya
Zdeborszky J. Véghles
Kufler R. Zsolna
Zielonszka J. Szczavnicza
Knirsch F. Teplicz
Endrényi M. Pozsony
Szalágyi E. Pozsony
Gedeon M. Kassa
Wagner R. Bécs
Schaab F. Bécs
Schüller A. Bécs
Hellmesberg V. Milano
Werner M. L.-K.-Lehota
Schwarz M. Szeged
Grünwald S. Trieszt
Papp F. Klagenfurt
Weinberger M. Losoncz

Walter Fehérló szálloda.
Veres J. Orosháza
Detrich P. Nyitraszegh
Csomor K. Gyöngyös
Dr. Pfaltz J. Bécs
Dr. Fehér A. Kassa
Herbszt J. V.-Ujhely
Mizsey P. Lajosmizse
Szabó L. Kömlöd
Theodorovics J. Szt-Endre
Bichler D. Stanisics
Ruth J. Diószegh
Varga M. Dabas
Kundl P. Kalocsa
Löwinger T. V.-Ujhely
Schwarz A. Brassó
Gefin S. K.-Czell
Daubán J. T.-Szt-Márton
Schütz S. Brassó
Szücs V. Szabadka
Klein J. Szolnok
Kovács J. Rimaszombat
Spitzer B. Kunhegyes
Blau E. Kaposvár
Kohn J. Szabadka
Lövi H. Szada
Broth J. Breznóbánya

Pannonia szálloda.
Simon D. M.-Kövesd
Lázár J. Fülek
Fischer A. N.-Miletics
Kocs D. Pécs
Tóth K. K.-Szt-Miklós
Lichtschein M. Debreczen
Maczkó P.-né Pásztó
Kun N. Uj-Szőny
Rohonyi J. Ujvidék
Konéz Z. Szolnok
Ehrlich J. T.-Beő
Motsidlovszky E. Oravicza
Takács F. Debreczen
Baner J. K.-Szt-Miklós
Dr. Brandtner G. Kalocsa
Szokoly T. N.-Várad
Végh J. N.-Várad
Veres P. Zágráb
Szongoth J. Tasnád
Fleischhacker F. Sopron
Dr. Kárpáti K. Sopron
Orosz A. Üszöd
Arányi L. Miskolcz
Micskei D. Margitta
Sterner H. Krajova
Schwarz H. Eger
Elsner és Tritsch Brassó
Ubofkics K. Orsova
Erber S. B.-Ujhely
Ruhmann A. Bécs
Dippelreifer K. Bécs

Hungária szálloda.
Alvarez J. London
Kapisztory F. E.-Ujvár
Orgr. Croi Sier A. Páris
Grimm L. Gyoma
Kulinyi Zs. Szeged
Prileszky T. Pozsony
Redfern V. London
Dr. Dolaporte L. Páris
Morisse K. Páris
Boruta P. Modor
Mahler G. Lipcse
Bulyovszky J. N.-Várad
Feldern J. Bécs
Heydner Gy. Bécs
Wulfing V. Ratibor
Dr. Ziffer E. Reichenberg
Dr. Cochard E. Páris
Jamniczky P. Berlin
Manginera S. Oravicza
Merba A. Bécs
Immergut A. Bécs
Reiner M. Bécs
Abeles J. Bécs
Sauders J. Amsterdam
Löwy A. Barcstelep
Luckhaus K. Remseid
Metter A. Ujvidék
Zitwas F. Frankfurt
Kern L. Bécs
Weislern F. Bécs

Elhaltak névsora 1888. november 5.

Czitinovics R. 40 é. napsz.
Fischer F. 40 é. mázoló X. k. Monedi-féle ház.
Horváth M. 32 é. asztalos utról.
Antal A. 62 é. napsz. Ujpest.
Scholczer K. 31 é. lakat's Balassa-u. 8.
Szeleczki A. 40 é. napsz. utról.
Bátori M. 20 é. napsz. utról.
Mikova Dóra R. 28 é. uapsz. Lajos-u. 178.
Szebor S. 14 é. napsz. Budafok.
Naszvetter M. 30 é. ügynök X. k. Ötvedi-ház.
Wimmer J. 35 é. napsz. II. k. csalogány-u. 25.
Navratil Gy. 3 é. kertész fia VIII. k. Orczy-u. 14.
Ondrus Gy. 46 é. munkás lovag-u.
Hoffmann J. 6 é. kocsk váczi-körut 15-
Klivényi J. 38 é. vasuti ellenőr I. k. Karácsonyi-u. 6.
Kresselbauer Linbmayer E. 26 é.
Szlaniczovszki K. 5 é. napsz. I. rákosi téglagyár.
Dank L. 58 é. fogl. nélk. VIII. k. német-u. 45.
Paczona A. 76 é. czipész VIII. k. német-u. 11.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Évi b. 231. Havi b. 7.

Budapest, november 7-én.

Liliomfi.

Eredeti vigjáték 3 szakaszb. Irta Szigligeti Ede. Zenéjét Szerdaheiyi.

Személyek:

Szilvay Tódor	Ujházi
Camilla k. a.	Györgyné
Mariska	G. Csillag T
Liliomfi	Latabár
Szellemfi	Vizvári
Kányai	Sántha
Erzsi	Vizváriné
Gyuri	Kőrösmezei
Schwarcz	Pintér
Adolf	Benedek
Szomszédassz.	Békéssi I.
Fia	Császár
Uracs	Faludi
Szolgáló K.-nál	Lányiné

Kezdete 7 órakor.

Holnap, november 8-án.

Bánk bán.

M.KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, november 7-én.

Az operaház zárva.

Holnap, november 8 án

Arkel T. assz. vendégjátékával:

Aida.

NEP-SZINHAZ.

Budapest, november 7-én.

Blaha Lujza asszony mint vendég.

A SUHANCZ.

Operette 3 felv. Bayard és Vanderbusch után megzenésitette Konti József.

Személyek:

Özv. Meunierné M.	Csatai Zs.
Eliz	Hevesi J.
Józsi	Blaha L.
Bizot	Kassai
Morin	Gyöngyi
Emil	Hunyadi
Morin bárónė	Arányi B.
Durand	Ujvári
Rendőrtiszt	Narczisz
Dajka	Béni I.
Groom Emil	Fodor
Egy suhancz	Vasváriné
Egy szolga	Imrei

Kezdete 7 órakor.

Holnap, november 8 án.

Harmadszor:

A bellevillei szüz.

NÉMET SZINHAZ.

Budapest, november 7-én

Először:

Das Mädel mit Geld.

Énekes bohózat 3 felv.

Kezdete 7 órakor.

Első fővárosi orpheum

Igazgató: SOMOSSY KÁROLY.

Nagymező-utcza 17. sz. alatt.

Kezdete ½8 órakor.

Ma első fellépte **Steebing** kitünő erőmüvész-csoportnak. Első fellépte **Turle-Turle Nocebaur** komikusoknak a trapézon, valamint **Miss Vincent** angol énekes- és tánczosnőnek. Továbbá fellépnek: **Les soeurs Melanellos,** a kitünő hegedü-müvésznők; a gyors torzképrajzoló- és libaidomitók **Mr. Ed. Richard, Oroszy Cilli** k. a. német énekes- és tánczosnő. Fellépte **Mr. Slomun,** madárutánzónak. Még csak rövid ideig a hirneves **Braci-Trio, Miss Lucie,** trapézművésznő és **Strauss Elza,** hangversenyénekesnő; **Mlle Aida Chac, Kiss Juliska** magyar dalénekesnő. **Mr. Schenk** énekkomikus, valamint a bécsi duettisták **Schwab** és **Lichtenstein.** 7956

I. Budai Orpheum,

Széchenyi szálloda, II., lánczhid-utcza 12. szám.

Ma először fellépnek: Hellman Jenny, Schöpl Józsefné, Gärtner Bertha, Herländer Jeanette concert és dalénekesnők u. m. Tornay Elsa magyar énekesnő és Kalvo asszony. Továbbá Werner Edmund, Gomellini és Kalvo urak komikusok és dalénekesek. Ugy mint a hires Mr. Mouzon és Louison k. a. élő galambjaival. Karmester Rudolf József Kezdete 8 órakor. Reservált helyek. Szabad bemenet. Tányérozás nem szokás. 8058

Időjárás

a m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1888. november 6. reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm.	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.
Sopron	768	— 5.6	E 2	1	—
Magyar-Óvár	66	— 5.8	E 1	1	—
Trencsén	64	— 4.8	E 4	1	—
Selmecz	68	— 5.5	EK 2	4	—
Korpona	67	— 2.9	—	⚹	—
Beszterczebánya	64	— 3.0	—	4	—
Budapest	67	— 2.9	—	4	—
Szolnok	—	—	—	—	—
Eger	68	— 4.2	K 2	4	2
Debreczen	66	— 4.5	ENY 1	2	—
Késmárk	65	— 6.5	E 6	⚹	1
Uj-Tátrafüred	60	— 11.2	—	⚹	6
Ungvár	66	— 6.2	ENY 2	5	—
Szatmár	—	—	—	—	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Mármaros-Sziget	64	— 5.9	NY 1	3	—
Kolozsvár	68	— 5.0	ENY 1	4	—
Nagy-Szeben	64	— 3.0	E 2	⚹	1
Orsova	64	— 0.9	NY 1	0	—
Temesvár	68	— 3.0	—	0	—
Arad	65	— 1.8	NY 3	3	—
Szeged	66	— 3.0	K 3	1	—
Pancsova	65	+ 0.4	ENY 1	3	1
Keszthely	—	— 2.6	E 1	4	—
Csáktornya	65	— 2.0	EK 4	4	—
Zágráb	66	— 0.6	EK 1	⚹	1
Fiume	62	+ 6.5	K 2	4	—
Bécs	68	— 5.1	EK 2	0	—
Prága	69	— 2.6	DK 2	4	—
Krakó	69	— 5.4	EK 1	4	—
Lemberg	67	— 6.2	NY 2	4	1
Bregenz	61	+ 3.4	—	≡	4
Salzburg	64	+ 0.0	DK 4	4	—
Grácz	67	— 1.7	DK 3	3	—
Trieszt	61	+ 5.9	DK 5	4	—
Pola	59	+ 8.2	DK 3	3	1
Abbazia	61	+ 7.8	—	4	—
Lesina	60	+ 12.7	D 3	4	13
Kopenhága	72	+ 2.6	K 4	4	—
Stockholm	73	— 0.4	—	4	—
Szt. Pétervár	73	— 3.6	—	4	—
Moszkva	72	— 12.2	K 1	4	—
Varsó	69	— 7.9	E 2	4	—
Hamburg	70	— 2.0	DK 3	0	—
Berlin	71	— 4.8	DK 4	0	—
München	62	— 2.2	K 4	4	—
Stornoway	64	+ 3.3	—	1	—
Scilly szigetek	51	+ 12.2	DK 5	4	—
Páris	56	+ 4.8	DK 2	4	—
Nizza	57	+ 8.8	K 6	●	15
Florencz	59	+ 11.0	NY 2	3	—
Róma	59	+ 12.4	K 2	2	—
Odessza	61	— 2.2	E 2	4	1
Konstantinápoly	62	+ 9.9	DNY 1	4	—

Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka + 4° legkisebb = — 4° Cels. A légnyomás a tengerszinre van átszámitva. A szélirány jelölése: E = észak, K = kelet, D = dél, Ny = nyugot. Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 — többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult; ● = eső: ⚹ = hó, ≡ = köd, ꓘ = zivatar.
Megjegyzések: A légnyomás általánosan emelkedett, Egerben 8 mm. A minimum (45—50) Irland, a maximum (70—75) Livland fölött terül el. A hőmérséklet mindenütt sülyedt, Akna-Szlatinán 7·1 fok.
Kilátás: Keleti szelek, átmenetileg borult idő, fagyok, később derülés.

Vizállás, 1888. nov. 6.

A folyó neve	Állami vizmércze állomás	Ma (méterben) 0. pont felett	Ma 0. pont alatt	Tegnap 0. pont felett	Tegnap 0. pont alatt
Duna	Pozsony	1.11	—	1.63	—
	Komárom	1.92	—	1 86	—
	Budapest	1.56	—	1 63	—
	Mohács	2.06	—	2.09	—
	Ujvidék	1.95	—	2.05	—
	Pancsova	1.07	—	1.16	—
	Orsova	1.87	—	1 95	—
Vág	Szered	0.69	—	0.19	—
Tisza	Máramaros-Sziget	0.24	—	0.30	—
	V.-Namény	—	—	—	0.52
	Tokaj	—	0.65	—	0.65
	Szolnok	—	0.75	—	0.74
	Szeged	—	0.49	—	0.48
	Török-Becse	—	0.48	—	0 48
Szamos	Szatmár	0.09	—	0.06	—
Bodrog	S.-Patak	0.20	—	0.20	—
Körös	Békés-Gyula	—	0.26	—	0.23
	Gyoma	—	0.16	—	0.46
	Szarvas	—	—	—	—
Maros	Arad	—	1.08	—	1 08
Béga	Temesvár	0.87	-	—	0.45
Dráva	Barcs	1.08	—	0.90	—
	Eszék	1.95	—	1.98	—
Száva	Sziszek	1.11	—	0.5•	—
	Mitrovicza	1.86	—	1.88	—

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés szeptember 7-diki számában.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései november 6.

Faj	Irányzat	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig	Minős. suly hektolit.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Buza							
Bánsági uj	lanyha	74	–.–	–.–	75	–.–	–.–
« «	«	76	–.–	–.–	77	–.–	–.–
« «	«	78	–.–	–.–	79	–.–	–.–
« «	«	80	–.–	–.–	81	–.–	–.–
Tiszavidéki «	«	74	–.–	–.–	75	–.–	–.–
« «	«	76	–.–	–.–	77	–.–	–.–
« «	«	78	7.85	7.90	79	7.90	7.95
« «	«	80	7.95	8.—	81	8.—	8.05
Pestvidéki «	«	74	–.–	–.–	75	–.–	–.–
« «	«	76	–.–	–.–	77	–.–	–.–
« «	«	78	7.80	7.85	79	7.85	7.90
« «	«	80	7.90	7.95	81	7.95	8.—
Fejérmegyei «	«	74	–.–	–.–	75	–.–	–.–
« «	«	76	–.–	–.–	77	–.–	–.–
« «	«	78	7.85	7.90	79	7.90	7.95
« «	«	80	7.95	8 —	81	8 —	8.05
Bácskai «	«	74	–.–	–.–	75	–.–	–.–
« «	«	76	–.–	–.–	77	–.–	–.–
« «	«	78	7.85	7.90	79	7.90	7.95
« «	«	80	7.95	8.—	81	8.—	8.05
Magyarészakvidéki «	«	74	–.–	–.–	75	–.–	–.–
« «	«	76	–.–	–.–	77	–.–	–.–
« «	«	78	7.70	7.75	79	7.75	7.80
« «	«	80	7.80	7.85	81	7.85	7.90

Gabona ó vagy uj		Irányzat	Faj	Minőségi suly hektoliterk.	100 kilogramm ára frttól	frtig
Rozs	ó	szilárd	—	70—72	5.60	5.80
Árpa	«	«	takarmány	60—62	5.60	6.—
«	«	«	égetni való	62—64	6.35	7.25
«	«	«	sörfőzdei	64—66	7.75	8.90
Zab	«	szilárd	—	39—41	5.10	5.55
Tengeri	uj	lanyha	bánsági	75	5.70	5.75
«	«	«	másnemü	73	5.65	5.70
Köles	ó	—	—	nélkül	5.25	5.50
Káposzta-repcze	«	szilárd	—	«	–.–	–.–
Bánsági repcze	uj	—	—	«	–.–	–.–

Szokv.-kvá gabona határidőre	Irányzat		100 % ára pénz	100 % ára áru
Buza	csendes	tavaszra	8.32	8.34
«	«	őszre	–.–	–.–
Tengeri	«	jul.—aug.-ra	–.–	–.–
«	«	máj.—jun. 1888.	5.22	5.24
Zab	«	tavaszra	–.–	–.–
Káp. repcze	—	őszre	5.55	5.57
«	—	aug.-szept.	–.–	–.–

Különféle termények (100 kilogramm ára)	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	Luczerna magyar	65.—	70.—
«	«	Francia	–.–	–.–
«	«	Olasz	–.–	–.–
«	«	Vörös	62.—	68.—
Repczeolaj	szilárd	Nyers azonnali szállit.	–.–	–.–
«	«	Fi omitott	–.–	–.–
«	«	Őszi, kétszer finomitott	35.—	36.-
Lenmagolaj	csendes		–.–	–.–
Olajpogácsa	szilárd	Repcze	6.25	6.—
Disznózsir	lanyha	Pesti	60.—	61.—
«	«	Vidéki	–.–	50.—
Szalonna	csendes	M. Ia légensz. áru m. sz.	–.–	–.–
«	«	Városi légensz.	54.—	54.50
«	«	Füstölt	59.—	60.—
Faggyu	szilárd	Olvasztott	29.50	30.—
Szilva	csendes	Boszniai hordóban 1887.	–.–	–.–
«	«	« zsákokban	12.75	13.—
«	«	Szerbiai hordóban	–.–	–.–
«	«	« zsákokban	12.50	12.75
« határidő	csendes	Boszniai hordó okt.-nov.	–.–	–.–
«	—	Zsákokban «	12.50	12.75
«	—	Szerbiai hordó «	–.–	–.–
«	—	« zsákb. «	12.75	13.—
Szilva-iz	szilárd	Szlavoniai uj	15.25	15.75
«	«	Bánsági uj	15.—	15.50
« határidő	szilárd	Szlavoniai szept.-okt.	–.–	–.–
		Bánsági «	–.–	–.–
Dió	—	Magyar minőség szerint	–.–	–.–
	—	Szlavoniai	–.–	–.–
Gubacs	—	Magyar Ia	–.–	–.–
	—	Szerbiai	–.–	–.–
	—	Boszniai	–.–	–.–
Borkő term.	szilárd	Fehér Ia	80.—	90.—
«	«	« IIa	65.—	70.—
«	«	Vörös	–.–	–.–
Méz	csendes	Nyers	27.—	28.—
«	«	Sárga, csurgatott	34.—	35.—
«	«	Világos szinü	–.–	–.–
Viaszk	szilárd	Rozsnyói	116.—	117.—
«	«	Szlavoniai	–.–	–.–
Szesz	lanyha	Szesz	17.25	17.50
«	«	Szesz-élesztő	21.—	21.50

ÉRTÉKPAPIROK — ÁLLAMADÓSSÁG		Utolsó árkelet pénz	áru
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	101.55	101.85
« « « « 10,000	4%	–.–	–.–
« papirjáradék adómentes	5%	92.60	92.90
« vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	144.—	145.—
« « « 120 frt egyes darabokban	5%	144.—	145.—
« gömöri államvasuti záloglevelek	5%	–.–	–.–
« 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adómentes	5%	98.50	99.—
« 1878. « « arany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	–.–	–.–
« 1876. « « államkötvény aranyban	5%	118.—	118.50
« kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		130 50	131 50
« « « 50 frt		130.50	131.50
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	123.—	124.—
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	–.–	–.–
1873-iki « « « «	5%	–.–	–.–
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	105.—	106—
« « « 1867. záradékkal	5%	105.—	106—
« « « temesi	5%	104.50	105.50
« « « 1867. záradékkal	5%	104.50	105.50
« « « horvátországi	5%	104.—	–.–
« « « erdélyi	5%	104.50	105.50
« országos jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	98.50	99.50
Kir. horv.-szlavonjelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	–.–	–.–

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	99.50	100.50
Magyar kir. kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)		–.–	–.–
Egyesitett államadósság papirban máj.-nov.	4 2/10%	82.—	82 50
« « « febr.—aug.	4 2/10%	81.75	82.25
« « ezüst kamat jan.—jul.	4 2/10%	82.25	82.75
« « « apr.—okt.	4 2/10%	82.50	83.—
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	109.75	110.25
« papirjáradék adómentes	5%	97 75	98.25
« államadósság, kisorsolás 1854-ki 250 frt p. p.	4%	133.50	134.50
« « 1860-ki 500 frt o. é.	5%	140.25	141.25
« « 1860-ki 100 frt « «	5%	140.75	141.75
« « 1864-ki 100 frt « «		173.—	174.—
« « 1864-ki 50 frt « «		173.—	174.—
A temes-bégavölgyi vizszabályozó-társulat	5%	96.—	96.50
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	105.—	107.—
« « 1871-ből	6%	105.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	101.—	103.—
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	33.50	34 50
Bécs város nyeremény-kölcsön 1874-ből		142.—	143.—

Osztalék 1887-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
8.—	Angol-osztrák bank	100	–.–	–.–
7.50	Budapesti bankegyes. r.-társ.	100	110.—	110.50
–.–	Budapesti keresked. és iparb. r.-t.	50	50.—	55.—
7.50	Fiumei hitelbank	100	116.50	116.75
14.—	Horvát leszámitoló bank	200	–.–	–.–
16.—	Magyar általános hitelbank	200	304 75	305 25
31 frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	–.–	–.–
15½ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	138.⅜	138.⅝
5.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	97.40	97.60
13.—	Osztrák hitelintézet	160	310 80	311.—
39.80	Osztrák-magyar bank	600	875 —	880.—
11.—	I. magyar iparbank	150	156 50	157.—
60.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	734 —	735.—
7.—	Sziszeki hitelbank	100	–.–	–.–
12.—	«Unio»-bank	200	–.–	–.–
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	193.—	195.—
–.–	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	210.—	215.—
150.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3080—	3100—
–.–	Foncière pesti biztositó intézet	100	68.50	69.50
15 frc	Magyar-franczia biztositó társas. ar.	200	175.—	180.—
31.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	1015—	1025—
	c) Gőzmalmok.			
25.—	Concordia gőzmalom	500	527.—	530.—
60.—	Első budapesti	500	1060—	1070—
16.—	Erzsébet-malom	200	281.—	284.—
25.—	Hengermalom	500	570.—	575.—
–.–	Lujza-malom	160	257.—	258.—
25.—	Molnárok és sütők	200	388.—	390.—
25.—	Pannonia	1000	864.—	870.—
–.–	Viktória	150	158 —	161.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
–.–	«Adria» m. tengeri haj. r.-t.	100	75.—	80
10.—	Alföld-fiumei	200	188.50	189.50
	Aradi és csanádi egyesült vasut	100	–.–	–.–
	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.	200	–.–	–.–
9.85	Bátaszék-dombovári	200	184.50	185.50
9.50	Budapest-pécsi vasut r.-t.	200	188.50	189.50
	Bpest-Szt-Lőrincz helyi érdekü v.-r.-t.	100	–.–	–.–
	« « « « els. r.	100	–.–	–.–
	Debreczen-hajdunánási v. e. r.	200	–.–	–.–
2 frc	Déli vasut	200	–.–	–.–
9.80	Északkeleti vasut	200	168.50	169.50
9.85	Erdélyi vasut	200	186.—	187.—
1.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	–.–	–.–
7.95	Kassa-oderbergi vasut	200	145.—	146 —
9.85	Magyar-galicziai vasut	200	175 50	176.50
9.73	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)	200	174.—	175.—
	Mármarosi sóvasut r.-t. els. r.	100	92.25	93 25
	N.-Kikinda-N.-Becskerek v.-u. els. r.	100	–.–	–.–
17½ frc	Osztrák-magyar államvasut ar.	200	347 50	348.50
9.85	Pécs-barcsi vasut	200	–.–	–.–
25.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.	500	–.–	–.–
10.—	Szatmár-nagybányai vasut els. rkb.	200	–.–	–.–
	Tiszavidéki vasut	200	–.–	–.–
5.25	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	–.–	–.–
24.—	Pesti közuti vaspálya	200	406.—	408.—
14.—	« « « élv. jegy	200	226.—	230 —
	e) Takarékpénztárak.			
7.—	Budapesti III. kerületi	50	110.—	114.—
23.—	Országos központi	300	467.—	469.—
400.—	Pesti első hazai	1000	7875—	7900—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	477.—	482.—
6.—	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	95.—	95.50
	f) Különféle vállalatok.			
9.—	Alagut	105	151.—	153.—
4.—	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	72.—	73.—
–.–	Erdélyi pincze-egylet (Kolozsvárt)	100	–.–	–.–
7.—	Északmagyarországi e. kőszénb. r.-t.	100	112.—	115.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	210.—	212.—
20.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	100	425.—	430.—
80.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1100—	–.–
–.–	Pallas irodalmi és nyomdai tr.	200	150.—	155.—

Osztalék 1887-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
45.—	Fiumei I. m. rizshánt. és rizskeményítőgyár	500	760.—	–.–
55.—	Ganz és Társa vasöntöde és gépgyár	400	912.—	915.—
23.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	345.—	347.—
15.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	248.—	250.—
34.—	Kereskedelmi testület épülete	210	675.—	–.–
20.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	243.—	243.50
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	30	192.—	193.—
20.—	Gőztéglagyár, kőbányai	150	248.—	250.—
12.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	152.—	154.—
	Magy. fegyver s lőszergyár részv.-társ.	100	–.–	–.–
2.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	72.—	74.—
5.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	108.—	108.50
5.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	169.—	171.—
50.—	Serfőzde első magyar	350	825.—	830.—
18.—	Sertéshizlaló	200	294.—	297.—
–.–	Spodium és csontlisztgyár	200	127.—	180—
6.—	Szálloda részvény-társaság	80	108.—	110.—
–.–	Szegedi szeszgyár és finomitó r.-t.	100	–.–	–.–
	Török bir. dohány-egyedárus frc	250	104.—	105.—
32.50	Uj-Antalvölgyi üveggyár r.-t.	500	505.—	515.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5 %	102.—	102.50
	« « «	4½%	100.—	100.50
	« « «	4 %	96.50	97.—
	« « ar. v. ez.	5 %	126.—	128.—
	« elzálogbank	5½%	102.—	103.—
	« «	5 %	101.25	102.—
	« «	4½%	98.50	99.—
	Magy. orsz. közp. takarékpénztár	4½%	98.—	98.50
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	102.—	102.50
	« « «	5 %	100.75	101.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101 —	101.40
	« « « «40½ évre	4 %	100.—	100.40
	« « « « 50 évre	4 %	100.—	100.40
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6 %	102.—	103.—
	« « « «	5½%	101.—	–.–
	« « « «	5 %	101.—	101.50
	« « « «	4½%	98.50	99.—
	Pesti magy. ker. bank községi kötv.	4½%	100.—	100.50
	«Albina» takarék- és hitelintézet	6 %	101.—	102.—
	« « «	5 %	98.—	98.50
	Nagyszebeni földhitelintézet	5 %	100.25	100.75
	« «	5½%	101.50	102.—
	« «	6 %	103.—	–.–
	« ált. takarékp. 110 frt	5 %	101.50	102.—
	Magy. jelzálogb. nyer. kölcs. kötv.	4 %	105.—	105.50
	« « nyeremény-jegy		16.—	18.—
	Osztr. földh.-int. dij kölcsön kötv.	3 %	103.—	104.—
	« « kötv. nyerem. jegy	3 %	18.—	20.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5 %	101.—	101.50
	« « « « «	4½%	98.50	99.—
	ELSOBBSEGEK.			
	Alföld-fiumei v. u. (v.-észéki v.) 200	5 %	100.—	101.—
	« « vasut 1874. kib.	5 %	–.–	–.–
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	96.—	96.50
	« « « « «	4½%	–.–	–.–

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	98.50	99.50
Budapesti lánczhid	100	6%	–.–	103.75
Budapest-pécsi vasut	200	5%	99.50	100 50
Déli vasut 400/2000 márka		4%	–.–	–.–
Dunagőzhajózási társaság 100/200		4%	–.–	–.–
« «	100	6%	–.–	–.–
Északkeleti vaspálya	300	5%	98.50	99.50
« « (aranyb.)	200	5%	–.–	–.–
« « «	100	6%	–.–	–.–
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	99.50	–.–
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	98.50	99.50
« « « II. kib.	200	4%	–.–	–.–
« « « ezüst		4%	–.–	–.–
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	100.—	102.—
Magyar nyug. v. 1874. kib.	200	5%	99.50	100.50
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	120.75	121.25
« « « « 1888		4½%	116.—	117.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	99.75	100.25
Győr-sopron-ebenfurti vasut arany	200	3%	–.–	–.–
Kassa-oderbergi vasut ezüstben	200	5%	101.—	101.50
« « v. (eperjes-tarn.)	300	5%	–.–	–.–
« « « (osztr. vonal)	200	5%	–.–	–.–
« « « (m. v.) arany	200	5%	–.–	–.–
Osztr.-magyar államvasut arany	200	5%	–.–	–.–
O.-m. államv. 1883. kib. 400/2000 márka		4%	–.–	–.–
O.-m. államv. X. kib. 1885. 500 frc		3%	–.–	–.–
Tiszavidéki vasut	100	5%	–.–	–.–
Viktoria gőzmalom elsőbbs. kötv.	150	5%	165.—	–.–
MAGÁNSOR JEGYEK.				
Budavárosi sorsjegy			59 50	60.50
Keglevich sorsjegy			41.—	42.—
A «Jó sziv» egyesület sorsjegye			3.25	3.60
M. sz. korona orsz.-vörös kereszt egylet			12.25	12.75
Nyer.-kötv. a bpest-lipótv. bazil. felép.			8 25	8.50
Az olasz vörös kereszt egylet			13.65	14.25
Osztrák hitelintézet			182.—	183.—
Osztrák vörös kereszt egylet			18.50	19.—
Pálffy sorsjegy			57.—	58.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.75	5.80
Császári királyi arany (kör.)			5.68	5.73
Osztrák-magyar 8 forintos arany			9.62	9.66
20 frankos arany			9.62	9.66
20 márka			11.88	11.90
Török arany lira			–.–	–.–
Osztrák és magyar ezüst			–.–	–.–
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			59.55	59 65
Váltók árfolyama (látra)		bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		4 %	59.55	59.75
Amsterdam 100 hollandi forintért		2½%	101.—	101.50
Brüsszel 100 frankért		3½%	–.–	–.–
Páris 100 frankért		4½%	48 05	48.25
Marseille 100 frankért		4½%	–.–	–.–
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3½%	47.90	48.05
Zürich 100 frankért		3½%	47.90	48 05
London 10 font sterlingért		5 %	121.50	122.—
Szentpétervár 100 rubelért		5 %	–.–	–.–
Olasz bankp. 100 lira nouve ital.		5½%	–.–	–.–

Felszámitolási árfolyamok:

Magyar 4% aranyjáradék	–.–
« 5% papirjáradék	–.–
« általános hitelbank	305.—
« pénzv. és leszám. bank	–.–
Tisza és szegedi kölcsön	–.–
Magyar jelzálogbank	–.–
Osztrák hitelintézet	311.—
Anglo-osztrák bank	–.–
Állami vasut	—.—
Déli vasut	–.–
Török birodalmi dohány	–.–
Rima-Murány	–.–
Jelzálog nyeremény	–.–

A mai déli tőzsdén eladatott „szállitásra“.

	Határidők	Utolsó árkelet pénz	áru	Előfordult kötés legmag. árkelet	legalacs. árkelet
4% magyar aranyjáradék	nov. 15.	101.57½	101.62½	— —	— —
5% magyar papirjáradék	nov. 15.	92.60	92.65	92.60	92.62
Magyar hitelbank	—	–.–	–.–	–.–	–.–
Osztrák hitelbank	1888. nov. 4.	–.–	–.–	–.–	–.–
Osztrák-magyar államvasut	—	–.–	–.–	–.–	–.–
Déli vasut-részvény	—	–.–	–.–	–.–	–.–
Leszámitoló-részvény	—	–.–	–.–	–.–	–.–
Jelzálog hitelbank részvény II k	—	–.–	–.–	–.–	–.–

Hol keressük a legjobb

POUDERT?

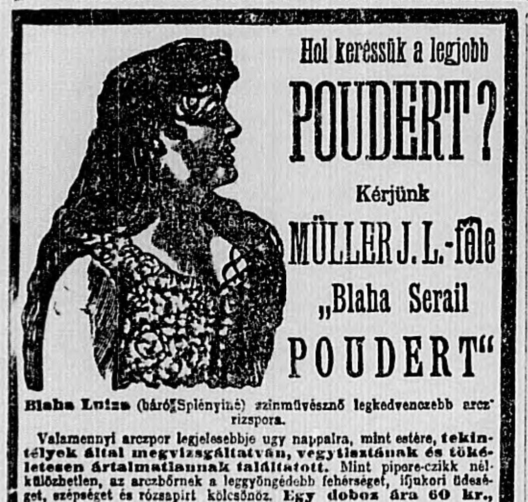

Kérjünk

MÜLLER J. L.-féle „Blaha Serail POUDERT“

Blaha Luiza (báró Splényiné) szinművésznő legkedvenczebb arczrizspora.

Valamennyi arczpor legjelesebbje ugy nappalra, mint estére, **tekintélyek által megvizsgáltatván, vegyileg teljesen ártalmatlannak találtatott.** Mint pipere-czikk nélkülözhetlen, az arczbőrnek a leggyöngédebb fehérséget, ifjukori üdeséget, szépséget és rózsapirt kölcsönöz. **Egy doboz ára 60 kr., nagyobb 1 frt.**

CRÊME POMPADOUR.

Az illatászat terén jelentékeny párisi kitünőségekkel való összeköttetéseim folytán sikerült, a világhirü és fölötte hatásos „**Crême Pompadourt**“ egész eredeti tisztaságában és erejében előállitanom. Ez azon szer, melylyel a hirneves **Pompadour asszony** egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna; azért nem mulaszthatom el a tisztelt hölgyvilágnak azt a leghathatósabban ajánlani. E kitünő szer jóval felülmul minden eddigi enemü gyártmányt.

„**Crême Pompadour**“ este és reggel alkalmaztatik, arczot és kezet bedörzsölve; aztán egy kissé behinteni a „**Poudre de Serail**“-jal. **Egy tégely ára 1 frt 60 kr.**

Kapható a készitőnél:

MÜLLER J. L.

illatszer és pipereszappan gyári raktárában,

Budapest, Koronaherczeg-utcza 2.

A vidéken valamennyi hirneves gyógyszerész és kereskedő uraknál.

Dus választék rendkivül kitünő fog-, haj- és ruhakeféből, fésük, bivalyszaru, elefántcsont és békateknőből, mindennemü tükrök, szivacsok, legfinomabb köröm-ollók, hajsütők. — Továbbá

hölgyeknek különös figyelmébe

ajánlom, folyton a legdivatosabb és legujabb hajtükből berendezett dus választéku raktáromat.

Külföldi gyártmányu illatszeráruk olcsóbbak mint bárhol.

Óvakodjunk a hamisitásoktól s határozottan csak **Müller J. L.-féle «Blaha Serail Pouder»**-t kérjünk, mely a budapesti országos kiállitáson a legnagyobb kitüntetésben részesült. 4637

I-ső cs. kir. kizár. szabad. ujonnan javitott

RUGANYOS SÉRVKÖTÖK

biztonsági övvel és

Fontos szenvedőknek

sérvvédővel.

Legujabb találmány az amerikai, ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából művésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legüdültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál, vagy a sokat járkálásnál, mint szintén éjjel alvásban is használtatható, a nélkül, hogy a sérvbajbanszenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő ta trészre kiváltképen jótékony, kellemetes nyomást gyakorol, s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, m... gálva s a legjobbnak tal...lva: professor **Kovács** a sebészeti kóroda alelnöke, dr. **Gross Lajos** magy kir. egészségügyi tanácsos, dr. **Glück Ignácz**, kir törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiburó szövötteket, mint szintén szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Méhfecskendők, legpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák, és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szintén a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MOR

cs. k. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák Ferencz-utcza.

Valódi franczia és amerikai gummi óvszerek (praeservativ) tuczatonként 3—6 frt. Női különlegességek tuczatonként 2—4 frt.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldaluaknak drbja 6—10 frt, a kettősnek drbja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb. Ugyanitt kapható legjobb amerikai sérvkenőcs. Egy tégely ára 3 frt 50 kr. 7358

A budapesti és bécsi katonakórházakban, valamint számos katonaezrednél nyert bőtapasztalat folytán, ezen orvostudor legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat, sebeket, syphilis utókövetkezményeit, elgyengült férfierőt, magömléseket, önfertőztetés utóbajait, nőknél **fehérfolyást** ne ... kendezés nélkül és bármely **női bajokat**, a legmakacsabb **bőrbetegségeket**, valamint ifjukori bünök következtében beállott **ideg- és ennek utókövetkezményeit** a **hátgerincsbajokat** gyógyit **15 évi katonaorvosi** tapasztalat után a legujabb **gyógymód** szerint alaposan és biztos sikerrel

Dr. KAJDACSY

volt cs. kir. ezredorvos.

Lakás: Budapest, V., Váczi-körut 4. sz. I. em. bejárat a lépcsőnél.

Rendel délelőtt ½10—4 óráig, este 7—8 óráig; nőknek u. m. férfiaknak külön be- és kijárat — külön váróterem. — Díjazott levelekre azonnal válaszoltatik és gyógyszerekért is gondoskodva lesz. 80 2

Alkalmi butor-vásárlás!

PATYI ISTVÁN ÉS TÁRSAI

hazai gyártmányu asztalos és saját készitményü kárpitos butortermeiben

Budapest, IV. (belv.) koronaherczeg-utcza 11. sz. I. em., a zsibárus-utcza sarkán, a főposta palotával szemben.

A lefolyt nyári idény alatt műhelyeinkben nagy mennyiségü butorok gyártattak, minek következtében termeink és raktáraink annyira tulhalmoztvák, hogy eme **óriási készletünket** minden elfogadható, még az **előállitási áron alul is elárusitjuk,** annyiban e tömeges gyártás ama kellemes helyzetbe juttatott, hogy szilárd minőségü, száraz anyagból készült butorainkat olcsóbban adhatjuk, mint bárhol s azokért **2 évi jótállást vállalunk.**

Háló, ebédlő és dolgozó szoba-berendezések, mindennemü fából és szinben a legujabb divatu angol, barok, renaissance és ó-német stylben, valamint salon-garniturák, a legdivatosabb franczia kelmékkel bevonva, ugy ebédlő és háló divánok és ottománok a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig óriási választékban találhatók.

Áraink a következők: Teljes háló-szoba berendezések, u. m. 2 szekrény, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény és mosdó 90 forinttól 700 forintig. — Teljes ebédlő berendezések, u. m. credenz, trumeaux tükörrel, asztal és 6 szék, 100 frttól 800 frtig. — Szalon berendezések u. m. egy garnitura, szalon-asztal és consol-asztaltükörrel 100 frttól 500 frtig. — Ottománok 22 frttól 100 frtig. — Háló divánok 20 frttól 80 frtig. — Magas támlájú ebédlő-divánok, szövetből vagy bőrből, 40 frttól 200 frtig. — Iróasztalok 12 frttól 120 frtig. 7890

Ezenkivül minden alaku és minőségü egyes butordarabok megrendelés és rajz szerint a legjutányosabban készittetnek. Terjedelmes képes butor árjegyzékünk ingyen és bérmentve küldetik, s vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Hazafias tisztelettel **PATYI ISTVÁN ÉS TÁRSAI.**

A NEW-YORK ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG.

Alapittatott 1845-ben s tisztán kölcsönösségen alapul.

1888 január 1-én az aktivák 439 millió frankra rugtak. Felosztható nyeremény-többlet 34.471,813 frank.

A tőkeletétek jövedelme 19½ millió frank, ami az aktivák 5%-a és a tartalék 5½%-át teszi.

Fennállása óta, 1888 január 1-ig a társaság kifizetett:

Esedékes biztositásokért . . . 272.573,634 frankot
Nyereményekért és visszaváltásokért 278.066,240 «

Az 1887-ban ujonnan felvett biztositások 553 millió frankra emelkednek.

A társaság Európa fővárosaiban, épugy mint Ázsiában, Afrikában, Amerikában fiókokat állitott fel. Miután tisztán kölcsönösségen alapul és miután nincsenek részvényesei, **a tőke és nyeremény a biztositottak kizárólagos tulajdona marad.**

Referencziák Magyarországon:

A magyar általános hitelbank.
A magyar kereskedelmi bank.
Strasser és König Budapesten.
Deutsch Ignácz és fia.

Közelebbi felvilágositásokat ad 15

A NEW-YORK
életbiztositó-társaság igazgatósága,
Budapesten, Koronaherczeg-utcza 20.

Villamos sürgönyzők és távbeszélők

berendezéseit olcsó árért jótállás mellett késziti

HATSCHEK BÉLA

lát- és műszerész

IV. ker., Zsibárus- és váczi-utcza 3., sarkán.

Ablak és orvosi hőmérő, szemüveg, orrszoritó és szinházi látszerek stb. dus választékban. 8018

Kitüntetve állami ezüst éremmel, díszoklevéllel és bronzéremmel.

Mezei egerek

tömeges és biztos kipusztitására ajánlom az általam készitett és már eddig is sok előkelő uradalmakban, nagyobb gazdaságokban, ugyszinte több községekben továbbá faiskolákban, meleg ágyakban és üvegházakban **legjobb sikerrel használt**

egérmérget

labdacs alakban, eddigi tapasztalatok szerint egy holdra 1—1 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 40 frt, egy 5 kilós láda 3 frt, 10 kiló 5 frt. Bővebb értesitéssel bérmentve szolgálok.

SIPŐCZ ISTVÁN

gyógyszerész, Pécsett (Baranyamegye).

Hatósági engedély becsatolandó. 7969

BUTOR

több 100 szoba asztalos és kárpitos-butor finom és egyszerü, olcsóbb árakon, mint bárhol kezesség mellett.

SZABÓ JÓZSEF ÉS TÁRSAI

budapesti asztalos-társaság

Budapesten, József-tér 9. szám alatt,

az osztrák-magyar bank átellenében. 7809

Árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Magyar királyi államvasutak. — Budapesti körvasut.

82751/88 sz.

Hirdetmény.

Közmunka és közlekedési m. kir. miniszter ur ő nagyméltóságának 1888. évi október hó 28-án 48,154 sz. a. kelt magas rendelete folytán a m. kir. államvasutak igazgatóságának vezetése alatt épülő **budapesti körvasuton** szükséges föld- és sziklamunkáknak, ültetvényeknek, fonásoknak és védművekenek, a tám- és bélfalaknak, az utépitményeknek, a hidak és átereszek alapozási és falazási munkáinak, ugyszintén a hidak vasszerkezetére helyezendő faalkatrészeknek, valamint a kis nyilásu műtárgyak fafelszerkezetének, továbbá a pálya és pályaudvarok kavicsolásának, a felépitmény lerakásának, az épületeknek, s végre a pálya elzárásának és beosztásának helyreállitására ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Ajánlatok csak az összes itt felsorolt munkákra tehetők.

A körvasut megnyitására a szerződési tervezetben vagylagosan két határidő van kitüzve, a miért is pályázók által mindkét befejezési határidőre külön-külön alternativ ajánlat nyujtandó be.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, a tervezeti árjegyzék és költségelőirányzat, a munkák végrehajtására vonatkozó feltételek a m. kir. államvasutak D. I. szakosztályának épitési irodájában (Budapest, VI. Andrássy-ut 73/75 szám, II-ik emelet 36. ajtó) reggeli 9 órától délutáni 1 óráig megtekinthetők.

Az ajánlat megtehetéséhez megkivántató művelet szintén a fentebb emlitett helyiségben f. évi november 10-étől kezdve megszerezhető.

Ezen épités tárgyában teendő ajánlatok legkésőbben f. é. november 22-én déli 12 óráig nyujtandók be a magy. kir. államvasutak igazgatósági épületében (Andrássy-ut 73/75. sz. a. az első emeleten A I. (a, igazgatási) szakosztály főnöknél.

Minden ajánlat bélyegezve, lepecsételve és a következő felirással nyujtandó be: «Ajánlat a budapesti körvasut épitési munkáinak elvállalására».

A munkák elvállalására 30,000, azaz harminczezer forint bánatpénz készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb az ajánlati tárgyalást megelőző napon vagy f. évi november 21-én déli 12 óráig leteendő a m. kir. államvasutak főpénztáránál (Budapest, Andrássy-ut 73/75. sz. földszint).

Értékpapirok a letételt megelőző nap tőzsdei árfolyama szerint — de semmiesetre névértéken felül — a napi árfolyam 90%-ával számittatnak.

Posta utján beküldendő ajánlatok és bánatpénz tértivevény mellett adandók fel.

Budapest, 1888. évi november 6-án.

A m. kir. államvasutak igazgatósága.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvkereskedésben kapható:

KISBIRTOKOSOK KÁTÉJA,

mely utmutatóul szolgál a kisbirtokosoknak: miként boldogulhatnak a mostani nyomasztó viszonyok között és mily módon juthatnak jólléthez.

Irta

GYÜRKY ANTAL.

Ára fűzve 60 kr. 7979

Van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy reimsi pezsgőgyáramnak

BÉCSBEN, I. Klostergasse 1.

FIÓKÜZLETET

nyitottam az osztrák-magyar monarchia számára

HENRI CLICQUOT

czég alatt, honnan pezsgőboraimra vonatkozó mindennemü megbizások gyors kivitelre találnak.

Henri Clicquot,
pezsgőgyáros, Reims.

Fióküzlet az osztr.-magyar monarchia számára **Bécs, I., Klostergasse 1.** 8066

Szabadalm. speciálista sérvkötőkben.

Legujabb találmányu

Egy oldalu 6 frt, kettős 12 frt.

Keleti sérvkötője nemcsak az itteni, hanem a bécsi leghiresebb orvosi kapaczitások által is lehető legjobbnak van elismerve. **A bécsi szaklap irja:** «A legujabb találmányu **Keleti-sérvkötő** az itteni leghiresebb orvosaink nyilatkozata szerint az eddigi sérvkötők minden hiányait eltávolitotta ugy hogy még a **legavultabb sérveknél kitünő szolgálatot tesz** a nélkül, hogy kellemetlen nyomást gyakorolna. **Nagy előnye, hogy nem csuszik,** hanem **feszesen** marad a testen és a sérvet teljesen bentartja.»

A Keleti ruganyos sérvkötők is nagyon ajánlatosak. Ezek a legujabb bel- és külföldi e szakmában tett vivmányok alapján szerkesztettek és éjjel is viselhetők. — **Suspensorium** (helyretartó) szövött 90-től 1.50-ig. Szarvasbőrből 1.60-tól 2.50-ig. Vulkan kautcsukból 75.— **Irrigateur,** méh- és clystir-fecskendők, méh-sérvkötők, méh-gyürük, aranyér-kötők, végbélesés elleni kötők, müméllek, **müláb és kezek** (amputáltaknak). **Egyenestartók, haskötők,** gummiharisnyák és mindenféle e szakba vágó czikkek. **Valód. franczia** különlegességek, Preservativ, Cotton, gummi vagy halhólyag, párizsi női szivacskák tucz. 1, 2, 3, 4, 5, 6 frt.

Készitményeink mintái a budapesti kereskedelmi muzeum állandó kiállitásában vannak kiállitva és ő felsége a király által kitüntettek. 7778

KELETI J. sérvkötész és orthopädiai műszerész-gyárai **Budapest, koronaherczeg-utcza 17, Ungvár, uj-tér 3.**

A FRANKLIN TÁRSULAT

kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható — az osztrák tartományok számára **Szelinski György** cs. kir. egyetemi könyvárusnál Bécsben, I., Stefansplatz Nr. 6.

az 1889-ik évre szóló általánosan kedvelt dus tartalmu

NAPTÁRAK

ugymint: 7982

ISTVÁN BÁCSI NAPTÁRA. XXXIV. évfolyam. Képekkel. Alapitá Majer István. Füzve 50 kr.

PROTESTÁNS UJ KÉPES NAPTÁR. XXXV. évfolyam. Szerkeszti Dúzs Sándor. Füzve 50 kr.

FALUSI GAZDA NAPTÁRA. XXV. évfolyam. Szerkeszti Sporzon Pál. Füzve 80 kr.

LIDÉRCZ-NAPTÁR. XXVIII. évfolyam, képekkel; Füzve 60 kr.

HONVÉD-NAPTÁR (egyuttal katonai naptár), szerkeszti Áldor Imre. XXII-ik évfolyam. Füzve 60 kr.

A MAGYAR NŐK HÁZI NAPTÁRA. XXI. évf. Képekkel. Füzve 60 kr.

BORÁSZATI NAPTÁR. Szerkeszti Nyári Ferencz. XVI. évfolyam. Füzve 80 kr.

SZÉKELY-EGYLETI KÉPES NAPTÁR. Szerkesztő-bizottság: Bochkor Károly, Nagy Gábor, Szász Károly, Szilágyi Sándor. — VIII-ik évfolyam. Füzve 25 kr.

NEUER ILLUSTR. VOLKS-KALENDER für Ungarn u. Siebenbürgen. XXIV. Jahrg. Geheftet 50 kr.

HATÁRIDŐ-NAPTÁR, mindennemü hivatalnokok, ügyvédek, jegyzők, orvosok, gazdatisztek, utazók és üzérek számára, hasznos jegyzetekkel és 366 üres lappal ellátva, irópapiron és kemény kötésben 1 frt 20 kr.

A MAGYAR NÉP NAPTÁRA. Szerkeszti ifj. Tatár Péter. Képekkel. XXXIV-ik évf. Füzve 25 kr.

UJ FALI NAPTÁR egész iv 20 kr.

NEUER WANDKALENDER, 1 ganzer Bogen 20 kr.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában kapható.

KARENIN ANNA

OROSZ REGÉNY.

Irta: Gr. TOLSTOI LEON.

FORDITOTTA

R. TRUXHUGÓ-né.

Hét kötet ára fűzve 3 frt 60 kr.

Épen most jelent meg

A MAGYAR EMBER NAPTÁRA

az 1889-iki esztendőre.

Szép történetekkel és képekkel a magyar nép számára.

SZERKESZTI

KURUCZ PÉTER

Ára 30 kr.

Ajánljuk e nép-naptárt mindazoknak figyelmébe, kiknek alkalmuk van jó olvasmányt ajánlani a népnek, a rémes és erkölcsrontó izléstelenségek helyett. Különösen lelkészek és tanitók tehetnek sokat, midőn ajánlva a szebbet és jobbat, kiszoritják a silányt.

Kapható minden könyvkereskedésben és naptár-elárusitónál, valamint az alólirt könyvkiadóhivatalában.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság.

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 2 krral, s compact betükből szedve 4 krajczárral fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal ingyen. Czimmel ellátott hirdetések minden közlése után még 30 kr. bélyegilleték is fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik, és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

«Kolozsvár 666» a főpostán levele van. 2607

J. Beluska, jó fiam levél van a postán. 28. Margit. 2618

Kerestetik egy talpra termett vig czimbora. Ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalba «Obsitos menyecske» czím alatt. 2617

Az ördögnél egy vonással szebb. Mikor lesz F.-Örsön a vásár. Vas orru bába. 2618

Péter! Hát nem ugy van az, a hogy te mondod, én mondom meg az igazat. Nem jut neked száz, csak hat és fél, igy van kiszámitva. Mit csinálsz a féllel. 2619

Eladás.

Használt és uj pénz-szekrények rendkivül olcsó áron kaphatók a bécsi pénzszekrény gyári raktár **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 8014

1 kisebb iróasztal, 1 ebédlő asztal, 1 aranykeretü tükör, 1 ócska garnitura, 1 függő lámpa IV. ker., Calvintér 4. sz. alatt a házmesternél eladó 2611

Eladó birtokok. Budapesttől egy órányira Dunavarsányon, két vasut között olcsón eladó egy szépen berendezett 18 holdas kert, kényelmes kastélylyal és melléképületekkel. Eladó továbbá egy 1170 holdas, Abaujmegyében fekvő nemes birtok. Bővebb értesitéssel szolgál a tulajdonosok megbizottja: Zsarnay Lajos ügyvéd Budapest, IV., Hal-tér 5. szám. 2610

Kajszinbaraczkfák, 2 évesek, **diófák** 4 évesek, darabja 15 kr., eladatnak. Hol, megtudható a kiadóhivatalban. 2610

300 hold 30 évi törlesztésre eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2606

Brünni 7314
posztó-kelméket
készpénz fizetés vagy utánvétel mellett bámulatos olcsó áron küldök szét, és pedig:
csakis jó minőséget:

3.10 méter hosszu, egy téli öltönyre való — — 3.75
3.10 méter hosszu, egy jobb téli öltönyre való — — 5.20
3.10 méter hosszu, egy jobb téli öltönyre való — — 6.—
3.10 méter hosszu, egy finom téli öltönyre való — — 8.—
3.10 méter hosszu, egy finom téli öltönyre való — — 10.—
3.10 méter hosszu, a legfin téli öltönyre való — — 12.—
3.10 méter hosszu, a legfin téli öltönyre való — — 14.—
3.10 méter hosszu, a legeslegfin téli öltönyre való — — 16.—

A legkitünőbb
brünni kabátszövetek
2.10 méter egy teljes téli kabátra való — — 5.—
2.10 méter egy jobb téli kabátra való — — 5.50
2.10 méter egy finom téli kabátra való — — 6.—
2.10 méter a legfinomabb téli kabátra való — — 10.—

Steier Loden
vadász-kabát- és mentschikoffokra való 2.10 méter — — 5.10
Tuchfabrikslager
Carl Pechaczek
Brünn, Krautmarkt 13.
Minták ingyen és bérmentve.

7752 **BUTOROK** egyszerüek és finomak legjobb minőségben csakis az **Andrássy-ut 28. Butortelepben** legolcsóbban kaphatók.

Ebédlő-, háló-, szalon, uri és phantasie butorok, függönyök, szőnyegek, olajfestmények **szoba díszek** eladatnak. Andrássy-ut 105. (Villa) 1. emelet. Naponta 9—12-ig, 2—4-ig. 8065

Szálas tölgyerdő eladás. Borsodmegyében Zéliz község határában eladó kétszáz hold ötven éves szálas tölgyerdő, melynek nagy része épületfának alkalmas. Vasuti állomás Miskolcz, vagy Sajó-Szt-Péter. A feltételek megtudhatók nagyságos Szemere Istvánné urnőnél Berzéken, (Zemplénmegye). 2600

MARTINY H.

Tajtpipa-metsző.
BUDAPEST,
Váczi-utcza 19. sz.
Ajánlja legfinomabb tajt áruit mérsékelt árak mellett. 7995

Uraságoktól levetett uri, fiu és gyermekruhák mindenkor jutányos áron kaphatók **IV, Egyetemtér 5.** az udvarban I ső bolt. Ugyanott tisztitó, javitó ésruhakölcsönző-intézet 7320

Derékalj-matrácz lószőrből, Africkból; **vendégágyak, fauteuil-ágyak** mindig készen raktáron. Átveszek mindenféle a **kárpitosszakba** vágó munkát, mint: **hálópamlagok, ottomanok, garniturák,** azonkivül amerikai **farugós ágybetétek** készitését a lehető legolcsóbb árakon. 7394

STEINER L. kárpitos, Stácsió-utcza 1., a Cálvária-tér sarkán.

Marhamérlegeket és **hidmérlegeket** elismert **legjobb minőségben** ajánl
FUCHS G.
első magyar tizedes és százados hidmérleg-gyára **Budapest, Károly-körut 1.** 7838

Ajánlat.
1 rizsma 500 iv irodapapir: frt 2.— 2 50— 2.80— 3.35.
1 Rizsma fogalmazópapir: frt 1.60— 1.90— 2.20.
1000 iv levélpapir: frt 2 50— 3.— 4.50— 5.50
1000 iv üzleti levélpapir: frt 6.— 7 50 — 8.50.
1000 darab boriték: frt 1.80— 2.— 2.40. 7843
bérmentve utánvéttel
MEDVEI ZSIGMOND-NÁL,
Budapest, váczi körut.
Árjegyzék, minták ingyen

Rizike (fenyves saláta-gomba).
1¼, 2¼, 3¼ kilós fabödönyben kilónkint 45 kr.
Egy kilós bödön minden postaállomásra bérmentve elszállitva 2 frt 50 kr.
Elkészitési utasitás minden küldeményhez mellékelve.
Fenti gomba elkészitve különféle nagyságu üvegekben kilónkint 55 kr.
Árjegyzék különféle czikkekről bérmentve.
CZIBUR EMIL kiviteli üzlete 7775
JOLSVÁN, (Gömörmegye).

Egy masszív **iróasztal** eladó. Czim a kiadóhivatalban. 9379

Vétel.

Könyveket legjobb áron vásárol Bródy F. ódonkönyvkereskedő, Budapest, Rostély-utcza 13., Károly-kaszárnya mellett. Fióküzlet: Kecskeméti-utcza 14., Magyar-utcza sarkán. 2589

Alkalmazást keres

Ügyes technikus alkalmazást keres Budapesten, vagy vidéken. Czim a kiadóhivatalban. 2620

Egy középkoru füszer és vegyes kereskedő segéd, a mind raktárnok is alkalmazva volt, a magyar-, német- és román nyelvet tökéletesen birja, jó irása, bizonyitványai és ajánlata van, gyors pakoló, minden üzleti teendőkre megbizható, óhajtja jelenlegi állomását meg változtatni. Levelek «E. D. C.» czim alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 9375

Alkalmazást nyer

Tanitót keresek. Egy reálistát vagy tanitóképezdészt, ki a magyar és német nyelvet egyaránt birja, az elemi tantárgyakban 2 fiut oktatni képes tiz frt havi fizetés és ellátás mellett. Ajánla okat elfogad Dőry Mihály, Fancsidán u. p. Élesd. 2612

Csinos, jól főző gazdasszony vétetik fel egy magános gazdatiszt által. Czim «Puszta» alatt a kiadohivatalba fénykép melléklése mellett kéretik. 2613

Irodaszolga, ki egyuttal lapokat is köteles kihordani, kerestetik. Az illető tudjon irni, olvasni s tisztességes, józan ember legyen, jó bizonyitványokkal birjon. Fizetés 25 frt. Jelentkezni lehet reggel 8—9-ig Népszinház-utcza 16. földsz. 6. ajtó. 2515

Oktatás.

Nevelőnőket nyelv- és zeneismeretekkel, tanitókat, bonnekat, gyermekkertésznőket ajánl és elhelyez lelkiismeretesen 7879
GERSON ANNA asszony
Budapesten, Nádor utcza 15.

Komoly, szolidéletü orvosnövendék, ki már több éven át nevelősködött, gyermekek mellé házi nevelőül v. korrepetitorul ajánlkozik. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők «Tapasztalt nevelő» cz. alatt. 9341

Keresk. akad. tanárjelölt jeles érettségi bizonyitványnyal **nevelői állást** vagy órákat kér az elemi-, alreál-, polgári isk. és ker akademiába járó tanulók mellett. Üzleti könyvek és a levelezés vezetésére is vállalkozik a délutáni órákban. Német, franczia, szépirás. Szives ajánlatok «Willibald». 9371

Lakás és bérlet

Két szép teljesen elkülönitett **utczai szoba** (Szalon és hálószoba) elegánsan butorozva, novemb. 1-re kiadó a Váczi-utczában (a lépcső mellett). Czim a kiadóhivatalban. 9370

Azonnal kiadó egy részben felszerelt **kávéházi helyiség** hozzá tartozó lakással (festve vagy kárpitva lesz) 900—1200 frtig. Gáz- és vizvezeték be van vezetve.

2 utczai lakás jól beosztva, kényelmes, világos (parkettel, vizvezeték, tükörüvegekkel stb). Telefonhasználat ingyen **dob-utcza 10.** Bővebb értesitést a házmesternél vagy a cs. és kir. szab. ált. földhitelintézet pénztári irodájában, Bécsi-utcza 5 nyerhető. 8045

Egy bolt, szoba, konyha és pinczével együtt 260 frtért azonnal vehető, asztalos mühelynek is alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatalban. 9382

Butorozott szoba, külön bejárattal, (lehetőleg lépcsőházba) esetleg előszobával is, azonnali bérbevételre **kerestetik.** Ajánlatok «P.» alatt a kiadóhivatalba küldendők. 9356

Különféle.

Lauffer T. BUDAPESTEN.
IV., Hajó utcza 6. sz. — IV., Váczi utcza 10. sz. az udvarban.

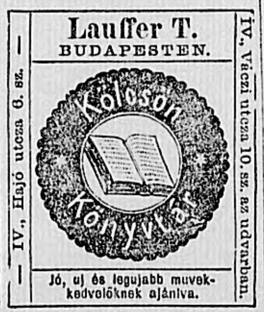

Jó, uj és legujabb muvek kedvelőknek ajánlva.

FOGFÁJÁS.

Benedicti szájviz: Feltalálatott s gyártatik a **St. Benedek-rend Soulaci apátság szerzetesei által.**

Használata által **mindennemü fogfájás,** eredjen a **lyukas fogtól** vagy **meghüléstől,** a legrövidebb idő alatt megszünik, mint szájviz alkalmazva a **foghust erősiti, a szájbüzt megszünteti** s a **lehelletet frissiti.** Egy üveg ára 1.50 kr, előnyös nagyobb üveg 2.50 kr

Benedicti fogpor a fogakat **tisztitja s hófehérséget kölcsönöz** nekik. Egy doboz ára 1 frt 25 kr és 80 kr.

Benedicti fogpaszta mindennapi használatra igen ajánlatos, a **fogakat tisztitja** s a szájnak **kellemes izt kölcsönöz.** Egy tégely ára 1 frt 25 kr és 80 kr.

Főraktár Bordeaux: A. Seguin.

Budapest Török József gyógyszertára király-utcza 12. eruda Nándor gyógyfükereskedésében. Lueff M. váczi-ut za 28. sz. Lueff Sándor «Nemzeti szálló» épületben és Müller J. L. illatszerészeknél. 7945

7790 **Az önsegély** hü tanácsadó mindama szerencsétlenek számára, a kik ifjukori könnyelműségük folytán erőik hanyatlását érzik. Haszonnalolvashatják vábbá az idegességben, szivdobogásban, n héz emésztésben, aranyérben szenvedők is. E könyv évenkint ezereknek adja viszsza az erőt é egészséget. Kapható beküldött 1 forintért vagy utánvétellel Dr. L. Ernst hasonszenvi orvosnál, Wien, Gisellastrasse 11. A könyv boritékba zárva küldetik meg.

Telephon!

LÖWINGER M.
gőzerőre berendezett

vegyi tisztitó, müfestő és posztónyiró intézete
BUDAPEST.
Gyár:
IX., Viola-utcza 40. sz.
Fiók:
VI., Andrássy ut 4. sz.
Vegyileg tisztit és fest uri és női öltözeteket, butorszöveteket, bársony, szőrme holmikat, függönyöket, csipkéket stb.
Vidéki megbizások pontosan és gondosan teljesittetnek. 7406

SORS olási közlöny legolcsóbb sorsolási lap es tökéletesen megfelel a sorsjegyek es egyébb értékpapirokkal rendelkező közönség igényeinek. A lap megjelen minden hóban 3—4-szer, szükségcsetében többször is.
Előfizetési ár egész évre csak 1 frt. 8063
BEIMEL LAJOS bank-, és váltóüzlete, a «Sorsolási Közlöny» kiadóhivatala Bpest, IV., Kecskeméti-utcza 6. Uj előfizetők a lapot deczember végé g ingyen kapják.

Lakás teljes ellátással vagy anélkül kapható az üllői-uton, a klinikához közel. Bővebbet a kiadóhivatalban. 9367

Pénzt sorsjegyekre, értékpapirokra, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre s arany és ezüst pénznemüekre (tetszés szerinti kisebb részletekben is visszafizethető) bármely összegig olcsón ad 7901
Lőry J. bankűzlete,
BUDAPEST,
hatvani-utcza 17. szám.

8062 Legujabb angol különlegességek.
Gummi 2 frttól 6 frtig
Halhólyag 1 „ 5 „
Safety-sponges 2 „ 5 „
KLEIN SÁNDOR-nál Budapest, váczi-körut 7. és 19. Vidéki megrendelések utánvétellel titoktartás mellett eszközöltetnek.

Gummi!
Préservatifok és halhólyagok, franczia eredetiek, legkitünőbb gyártmányokban tuczatonkint 1, 2, 3, 4, 5 és 6 frtjával, Capottes americaines (rövidek) 3 frtjával, gummi-czigaretták 2 frtjával, parizsi szivacskák 2, 3, 4 és 5 frtjával, Polyporus (**hölgyóvszerek**) 2, 2 50 frtjával darabon ént Suspensoriumok stb, uj képes árjegyzék szerint. — Titoktartó szállitás.
Sigi Ernst, Wien, Kärtnerstrasse 45 és Paris, 11 rue martel.
UJ! **Sigi Ernst** legujabb találmánya «**Perisoma**» menstruatios szer, dobozonkint (5 db) 75 kr. Erről bővebbet az ingyenes leirások. 7281

WATERBURY-
Remontoir zsebóra à 6.50, | Remontoir chronometer à 9.25.
Ebresztő-órák különféle árban.
A világ legjobb órái.

Tokjaik, álanyezüstből, mindig fehérek maradnak; járásuk pontos, szerkezetüktartós, külsejük csinos.

3 évi kezességgel adatnak el a magyarországi főraktár és javitóműhely által:
HOTTELMANN Á. Budapesten
főraktár: V., váczi-körut 28/A. száma. | fióküzlet: IV., koronaherczeg-utcza 5.
Nagy választékos raktár japán és china-árukban.
Kitünő tea. 7797
.....annyira meg voltam vele elégedve, hogy Önt kérem nekem postafordultával egy ily órát ismét utánvéttel küldeni. Kiváló tisztelettel **Dick H C.** a Société d'Importation de Chéne hivatalnoka. Slatina (Szlavonában), 1888 jul. 23-án.

7 forint
egy melegen bélelt lodenkabát,
16 forint
egy **téli paletot** szövet-béléssel, valamint legnagyobb választék mindennemü **kész uri öltönyökben** legujabb divat szerint, **legolcsóbb szabott árak** mellett 7850
ROTHBERGER JAKAB
cs. és k. udv. szállitónál,
Budapest, váczi-utcza 23.
a „Nagy Kristófhoz" czimzett házban.

Vételre kerestetik:
Egy uradalom
600,000 frt értékig, leginkább kikerekitett szántóföldek, vasuti állomás közelében. Egy tehermentes bécsi ház 250,000 forint értékben fizetés fejében beszámitva lesz. A vételár maradványa készpénzben lesz fizetve. 8072
Egy uradalom
700,000 frt értékig a déli vasut mentén, készpénzfizetés mellett. Ajánlatok Szwoboda János urad. intézőhöz, Pozsony.

A mi legjobb hirü ismert cs. kir. kiz szabadalmazott 7146
MEIDINGER-OFEN H. HEIM
valódian csak flóküzletünkben
Budapesten, Thonet-udvarban kaphatók. — **Ajánljuk továbbá a mi minden államban szabadalom által védett „Vesta"** szabályozható, töltő, ventillácziós kályhánkat kettős köpenynyel. **„Helios"** füstemésztő kandalló vagy kályhát látható égéssel.
Központi légfütések egész épületek részére, **Száritókészülők ipar- és gazdasági czélokra.**
Prospektusok és árjegyzékek ingyen.
MEIDINGER kályha-gyár
HEIM H. Bécs és Budapesten.

Ajánljuk a cs. k. szab. **hordozható**
Carbon-Natron kályhákat,
melyek **kémény nélkül, füst- és szag nélkül** égnek.
Legkellemesebb és legolcsóbb fütés.
Carbon-Natron-Heiz-Cie.,
Wien, I., Weihburggasse Nr. 27/a. 7743
A cs. k. udv. opera, a cs. k. udv. várszinház és a cs. k. állami intézetek szállitói. — Számos elismerőirat. — Prospektusok ingyen. — Raktár: **CH. ODÖRFER GRAZ.**

GRÓSZ LAJOS

fogtechnikai müterme
BUDAPEST,
magyar-utcza 1.
hatvani-utcza sarkán
készit 8011
müfogakat, fogsorokat és javitásokat.
Rendkivül olcsó áron, teljes jótállás mellett.

Prof. Ch. Thedo
szakálhagymája

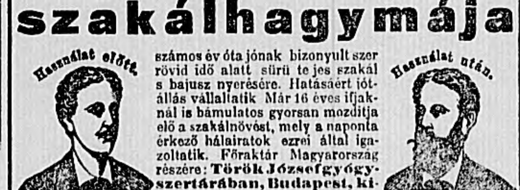

Használat előtt. — Használat után.

számos év óta jónak bizonyult szer rövid idő alatt sürü te jes szakál s bajusz nyerésére. Hatásáért jótállás vállaltatik. Már 16 éves ifjaknál is bámulatos gyorsan mozditja elő a szakálnövést, mely a naponta érkező hálairatok ezrei által igazoltatik. Főraktár Magyarország részére: **Török József gyógyszertárában, Budapest, király-utcza 12. szám,** azonkivül minden jobb gyógyszertárban s Ring gyógyszertárában Aradon. — Egy csomag 2 10 frt és 1 frt, postával 10 krral több. 7518

SEMLER J.
cs. és kir. udvari posztó-szállitó 7867
Budapest, Bécsi- és Deák-utcza sarkán.
Ajánlja bel- és külföldi gyártmányokban dus választéku raktárát urak számára **öltöny-, kabát- és nadrágszöveteket, ujdonságokat angol női costumeés paletotszövetekben.** Különlegességek valódi szinü **livrée-, butor- és kocsiposztókban gyári árakon.**

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában kapható:
Franczia Magyar szótár. **Szójegyzék és nyelvtani megjegyzések a franczia akad. és a legjelesebb szótárirók után.** — 3 kötet, fűzve 10 frt, kötve 12 frt.

Védjegy.

MÁRIACZELLI GYOMORCSEPPEK

Jeles hatásu szer a gyomor minden betegségeiben, és felülmulhatatlan **étvágyhiány, gyomorgyengeség, rosszszagu lehellet, szelek, savanyu felböfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, kőképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és főfájás** (ha az a gyomorból ered). **gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterhelése étel ésital által, gilissta, lép- és májbetegségek és aranyérnél.**
Egy üvegcse használati utasitással 40 kr., dupla üveg 70 kr.
Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcseppek sokszorosan hamisittatnak és utánoztatnak. — **A valódiság jeléül** minden üveg vörös, a **fönnebbi védjegygyel** ellátott csomagolásban van burkolva és a minden üveghez hozzáadott használati **utasitáson** azonkivül meg kell jegyezve lenni, hogy **Gusek Henrik ur nyomdájában Kremsierben** nyomatott. **Központi szétküldési raktár: Brady Károly az „őrangyalhoz" czimzett gyógyszertárban Kremsierben (Morvaország).**
Kapható a legtöbb gyógyszertárban.
Főraktár Magyarország részére: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Budapesten, király-utcza 12. szám alatt. 5058

Meidinger-féle kályha-gyár
J. H. EHRLICH,
Wien, V. Bez., Wienstrasse Nr. 45.
Budapest, Ferencz József-tér 6. sz. (Gresham palota).
Meidinger-féle töltő-, szabályozható- és ventillácziós kályhák.
Cs. kir. szab. szédszedhető cserépkályhák
Meidinger-féle töltőhengerrel.
Szab. töltő-szabályozható kandalók,
több szoba fütható csak egy kályhával.
Központi kályhák, agyag-kályhaajtók, térdbádogcsövek.
Tetemesen mérsékelt árak. 7311

SÁRKÁNY IG.
butorgyáros, kárpitos és diszitő

ajánlja a m. t. uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik **butorszükségleteit lelkiismeretes kiszolgáltatás** és **jutányos árak mellett** beszerezni óhajtják
Budapesten e nemben egyedül létező
BUTORTERMEIT
(belváros) Rózsa-tér és Lipót-utcza sarkán, I-ső em.
a Haris-bazár közelében és közvetlen a régi városháza mögött)
meglátogatni és a legcsekélyebb bevásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy itt **minden versenyt felülmu ó olcsó áron** a legszilárdabban kiállitott butorzatok kaphatók. **Ezen 16 teremben nagyszerüen berendezett butor-telepzet a vidékiek által felkeresett látványosságot képez** és megtekinthető tájékozásul (nem vevőnek is) bármikor **Itt elsőrendü szakiparosok közműködéseikkel** mindennemü **kitünő asztalos- és kárpitos-butor** ugy az egyszerü **polgári házaktársnak,** mint a legdiszesebb **urasági berendezések,** továbbá **phantasie és diszczikkek** mindenkor a **legnagyobb választékban** készen találhatók. Épugy a **legujabb alakuszalongarniturák** különböző szövetekkel diszesen kárpitozva **minden árban,** ugy hogy itt barki igényeinek bármely irányban is butorszükségle ét **teljes megelégedésére bizalommal bevásárolhatja.** 8052
Terjedelmes képes árjegyzék bérmentesen.

Cs. kir. szab. dr. GOLIS
egyetemes emésztőpora.
Eddig még utol nem érett hatására nézve az **emésztés és vértisztitás** terén s **a test táplálása és erősitésére nézve.** Naponkint kétszeri és sokáig folytatott használat mellett valódi gyógyszerré válik számos, még makacs betegségekben is, mint pl. **emésztési gyengeség, gyomorhurut, gyomorégés, a gyomor tulterhelése, ideggyengeség, mindennemü aranyeres bajok,** sárgaságban, időszakos főfájások, **fajges és köves betegségek, tulnyálkásodásban stb.** Ásványvizgyógymódnál ugy az előtti, mint annak használata alatt, valamint utólagosan gyógyszerül is kitünő szolgálatot tesz. **Bevételi módja:** Étkezés után egy kávés kanállal, gyermekeknek is adható
Egy nagy doboz ára 1 frt 26 kr., egy kis doboz 84 kr. 7666
Főraktár Budapesten **Török József** gyógyszerész urnál.

A hamisitástól megóvatás czéljából figyelmeztetek mindenkit, hogy valódi egyetemes emésztőpor dr. Göllis pecsétjével van elzárva, s minden doboz a védbélyeggel s kivülről ily czimmel van ellátva.

K. k. concess. Univ.-Speisen-Pulver des Dr. Gölis in Wien.

Helyiség változtatás.
Van szerencsém tisztelt vevőimet és a n. é. közönséget arról értesiteni, hogy 16 éven át fennálló első rangu **fehérnemü-üzletem és tisztitó-intézetemet f. é. november hóban a Károly-körutról a nagy mező-utcza 27.,** saját házamba helyezem át.
18 éven át ezen üzlettel kapcsolatosan folytatott **szivartőzsdém** felhagyása által azon kellemes helyzetben vagyok, hogy egész tevékenységemet csakis fehérnemü üzletemre forditathatom és tisztelt vevőimnek alábbi leszállitott árakkal szolgálhatok. Teljes tisztelettel
FEINKNOPF S., Budapest, IV., nagy mező-utcza 27.
ÁRJEGYZÉK.

Férfi ingek gallérral és kézelővel	ezelőtt frt 3.60	most forint 3.—
„ „	„ „ 3.—	„ „ 2.50
„ „ gallér és kézelő nélkül	„ „ 2.80	„ „ 2.30
„ „ „ „	„ „ 2.50	„ „ 2.—
„ „ „ „	„ „ 2.20	„ „ 1.80

Minden fajtáju **alsó nadrágok** 90 krtól felfelé. Mind nnemü valódi **Jäger-ruha.** — **Uri nyakravalók** nagy választékban. — Mindennemü **nő Jersey-trikot.** — **Ruha bodor** nagy választékban. — Nagy raktár **női csipke-kendőkből,** ugyszintén **férfi-kapcza** és **női-harisnyákból** legolcsóbb szabott árak mellett. 8033

Fehérnemü tisztitás árjegyzéke.

Férfi ingek gallérral, darabja	20 kr.
„ gallér és kézelő nélkül darabja	18 kr.
Gallérok darabja	2½ kr.
Kézelők darabja	2½ kr.
Függönyök ablakonként	40 kr.

Az őszi és téli idényre.

Nagy áruházamban legolcsóbb és legjobb czipőáruk kaphatók. Elvem mától kezdve — árumat még olcsóbban, mint eddig eladni, és segédeim azon szigoru rendeletet kapták, hogy tisztelt vevőimet minél olcsóbban kötelesek kiszolgálni.

NŐI CZIPŐK:

Zergebőr cugczipő 16cm. magas	3.30
Posztóczipő bőrrel boritva	3.60
Posztóczipő lakbőrrel boritva	4.20
Kid szalon lakkal	4.20

FÉRFIAKNAK:

Borjubőr czipő dupla talppal	3.20
Ugyanaz 3szoros srófolt talppal, vizmentes	3.80
Posztóczipő borjubőrrel boritva	4.—
Ugyanaz lakbőrrel boritva	5.30
Bagaria bőrcsizma egy darabból	9.50
Lakcsizma nyelvvel és hátulvarva	10.50
Gamaschlik tengeri kutyabőrből, sárban vagy nyargaláshoz	2.50
Ugyanaz szarvasbőrből	3.—
Pinczérczipők nemez vagy bőrből	2.50
Gyermekcsizmák szárral 2—7 évig 2.50, 8—12 évig	3.—
Fiatal emberek részére rάncz nélkül	6.—

Továbbá, nagyszerü raktár a legdivatosabb **kalapok-éssapkákban,** u. m. nyakkendők stb., rendkivül olcsó árak mellett.
Agulár D. Budapest, Hatvani-utcza és Muzeum-körut sarkán.
Képes árjegyzéket, melyben sok 100 a legdivatosabb ábra mindenféle czipőkből, kalapokból és uriczikkekben ábrázolva van, mindenkinek kivánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. 7782

Budapest, Nádor-utcza 4. szám.
Egyedüli a maga nemében!
Bécsi uri ruha-verseny-társaság Willig és Reinkopf.
Csak két ár: 16 és 28 forint.

16 frt egységes árért: a legjobb, legtartósabb s a legdivatosabb szövetekből pompásan és szepen kiállitott **szalon-kabátok, paletotok, Mencsikoffok, felöltők, teljes sacco-** vagy **jaquet-öltözetek, jaquet** vagy **sacco** és **mellény** stb.

28 frt egységes árért: a **legjobb bel-** és **külföldi kammgarn, velour, mandarin, Palmerston, homespomes, pervien** stb. **szövetekből** a legelső angol, franczia és bécsi divatlapok után csinosan s a legfinomabban kiállitott **paletotok, szalon-kabátok, frackok, felöltők, Mencsikoffok, teljes öltözetek** stb. stb.

Sem kijátszás, sem rászedés nem lehető. Mérték után mindenféle, folyton a legjutányosabb árak mellett; s minden esetben, akár raktárból, akár mérték után, mindenkor a legkitünőbb munka.

Bécs: I., Neuer Markt 14. sz. — **Budapest:** Nádor-utcza 4. sz. — **Prága:** Wenzelsplatz 13. sz. 7900

MOLL SEIDLITZ POR
Csak akkor valódi, ha minden dobozon a sas és MOLL sokszorositott czége látható.
Sikeres gyógyhatás makacs **gyomor-** és **altest-bajoknál, gyomorgörcs, nyalk, gyomorégés, székrekedés, májbajok, vértolulás, aranyér** és a legkülönfélébb **női betegségeknél.**
Egy eredeti doboz használati utasitással 1 frt.
Raktárak az ország minden jónevü gyógyszertáraiban.
Központi szétküldési hely:
MOLL A., gyógyszerész és cs. k. udv. szállitónál Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.
Szétküldék naponta utánvéttel. Két doboznál kevesebb nem küldetik.

MOLL FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ
Csak akkor valódi, ha minden üvegen a védjegy és MOLL aláirása látható.
Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csuz, mindennemü testfájdalmak és bénulásnál.
Burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belsőleg vizzel vegyitve hirtelen rosszullét, hányás, kólika és hasmenésnél.
Egy üveg pontos utasitással 90 kr.
Raktárak minden magyar gyógytárakban és anyagkereskedésekben.
Központi szétküldési hely:
MOLL A., gyógyszerész és cs. k. udv. szállitó Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. 7005
Szétküldés naponta utánvéttel Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.